

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ**

**ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΟΤΑ
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΟΤΑ**

Ταχ. Δ/νση : Σταδίου 27
Τ.Κ. : 10183 Αθήνα

Αθήνα, 6 Αυγούστου 2014

Αριθ. Πρωτ.: 30565

ΠΡΟΣ:

**Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της Χώρας
Διευθύνσεις Διοίκησης
(Διευθύνσεις Εσωτερικών, Διοικητικού-
Οικονομικού Βορείου Αιγαίου και
Νοτίου Αιγαίου, για την
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου)**

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ: 43

ΘΕΜΑ: Ορκωμοσία των αιρετών των Δήμων, εγκατάσταση των νέων αρχών και εκλογή μελών των συλλογικών οργάνων των Δήμων (Δημοτική Περίοδος: 1^η Σεπτεμβρίου 2014- 31^η Αυγούστου 2019)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή.....	3
Κεφάλαιο Α'	4
Ορκωμοσία νέων αρχών	4
1. Γενικά.....	4
2. Πρόσκληση για ορκωμοσία	5
3. Διαδικασία Ορκωμοσίας	6
4. Πρακτικό ορκωμοσίας	7
5. Περίπτωση μη ορκωμοσίας αιρετού	7
6. Αποποίηση εκλογής	8
7. Ορκωμοσία αναπληρωματικών.....	9
8. Τελικές διευκρινήσεις	10
Κεφάλαιο Β'	12
Εγκατάσταση νέων αρχών	12
Κεφάλαιο Γ'	13
Εκλογή μελών του Προεδρείου Δημοτικού Συμβουλίου	13
1. Μέλη του Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου	13
2. Διαδικασία εκλογής μελών του Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου.	13
2.1 Πρόσκληση σε συνεδρίαση	13
2.2 Συνεδρίαση	14
2.3 Ψηφοφορία	15
2.4 Περιπτώσεις επανάληψης της εκλογής.....	19
2.5 Έλεγχος του πρακτικού εκλογής.	20
3. Περιπτώσεις εκλογής νέων μελών Προεδρείου Δημοτικού Συμβουλίου.	21
3.1 Ακύρωση εκλογής	21
3.2 Παραίτηση μέλουνς του Προεδρείου	21
4. Κωλύματα και ασυμβίβαστα μελών Προεδρείου	22

Κεφάλαιο Δ'	23
Εκλογή μελών Οικονομικής Επιτροπής και Επιτροπής Ποιότητας Ζωής	23
1. Γενικά	23
2. Αριθμός Μελών Επιτροπών	24
3. Διαδικασία εκλογής τακτικών και αναπληρωματικών μελών της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής	24
3.1 Τακτικά μέλη	24
3.2 Αναπληρωματικά μέλη	28
4. Περιπτώσεις επανάληψης της εκλογής	29
5. Εκλογή Αντιπροέδρου της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής..	30
6. Έλεγχος των πρακτικών εκλογής των μελών της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής	30
Κεφάλαιο Ε'	32
Ορισμός Αντιδημάρχων	32
1. Γενικά	32
2. Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από το Δήμαρχο σε Αντιδημάρχους- Καθ' ύλην και κατά τόπον Αντιδημάρχοι	32
3. Μεταβίβαση αρμοδιότητας και εξουσιοδότηση υπογραφής	34
4. Δημοσίευση της απόφασης	35
5. Αριθμός Αντιδημάρχων ανά Δήμο	35
5.1 Αριθμός Αντιδημάρχων σε Δήμους που δεν προέρχονται από συνένωση, κατ' άρθρο 1 του ν. 3852/ 2010	36
5.2 Αριθμός Αντιδημάρχων σε Δήμους που προέρχονται από συνένωση, κατ' άρθρο 1 του ν. 3852/ 2010	37
Κεφάλαιο ΣΤ'	39
Λειτουργία Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων	39
1. Γενικά	39
2. Πρόεδρος Συμβουλίου Δημοτικής Κοινότητας	41
3. Συμβούλιο Τοπικής Κοινότητας- Εκπρόσωπος Τοπικής Κοινότητας	42
Υποχρεώσεις υπηρεσιών	43
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	45
(Πρότυπα πρακτικών και προσκλήσεων)	45
1.1 Πρόσκληση Δημάρχου για ορκωμοσία αιρετών	45
1.2 Πρακτικό ορκωμοσίας αιρετών Δήμων	46
1.3 Δήλωση αποποίησης εκλογής Δημάρχου	48
1.4 Πρόσκληση συμβούλου επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους για εκλογή μελών Προεδρείου Δημοτικού Συμβουλίου και μελών της Οικονομικής Επιτροπής και Επιτροπής Ποιότητας Ζωής	49
1.5 Πρακτικό Εκλογής Προεδρείου Δημοτικού Συμβουλίου	50
1.6 Πρακτικό εκλογής μελών Οικονομικής Επιτροπής/ Επιτροπής Ποιότητας Ζωής	52
1.7 Απόφαση Ορισμού Αντιδημάρχων	55
1.8 Απόφαση Δημάρχου για εξουσιοδότηση υπογραφής σε Δημοτικό Σύμβουλο	57
1.9 Αριθμός Αντιδημάρχων ανά Δήμο	58
1.10 Νόμος 3852/ 2010	71

Εισαγωγή

Με τη διενέργεια των δημοτικών εκλογών της 18^{ης} Μαΐου 2014 και, όπου ήταν αναγκαίο, των επαναληπτικών εκλογών της 25^{ης} Μαΐου 2014 αναδείχθηκαν οι νέες αρχές διοίκησης των Δήμων.

Με την παρούσα εγκύκλιο δίδονται οι απαραίτητες εκείνες διευκρινίσεις, αναφορικά με την ορκωμοσία και εγκατάσταση των νέων δημοτικών αρχών και πιο συγκεκριμένα ως προς τα ακόλουθα θέματα:

- Ορκωμοσία νέων αρχών
- Εγκατάσταση νέων αρχών
- Εκλογή μελών του Προεδρείου Δημοτικού Συμβουλίου
- Εκλογή μελών Οικονομικής Επιτροπής και Επιτροπής Ποιότητας Ζωής
- Ορισμός Αντιδημάρχων
- Λειτουργία Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων

Η θητεία των δημοτικών αρχών, κατά τις πάγιες διατάξεις του Ν.3852/2010¹ ορίζεται να είναι πενταετής. Οι, δε, αρχαιρεσίες για τα αιρετά όργανα θα λάβουν χώρα την πρώτη Κυριακή του Σεπτεμβρίου του 2014 και την πρώτη Κυριακή του Μαρτίου του 2017. Οι θητεία των αντιδημάρχων δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δυόμισι ετών.²

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Δημοτικής Κοινότητας δεν εκλέγεται από τα μέλη του οικείου Συμβουλίου, αλλά είναι ο πρώτος σε σταυρούς σύμβουλος της δημοτικής κοινότητας του πλειοψηφίσαντος συνδυασμού. Επίσης, είναι δυνατόν ο Πρόεδρος και τα μέλη του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας και ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Τοπικής Κοινότητας να ανεξαρτητοποιηθούν από τις παρατάξεις με τις οποίες εκλέχθηκαν ή να διαγραφούν από αυτές, σύμφωνα με τα άρθρα 2 και 3 του ν. 4257/2014.

Σημειώνεται ότι μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας ΟΤΑ τα καθήκοντα του Ελεγκτή Νομιμότητας ασκεί ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.³

---

¹ Άρθρο 9, παρ.1 του ν.3852/2010.

² Άρθρο 59, παρ. 5 του ν. 3852/ 2010

³ Άρθρο 238 του ν. 3852/ 2010

Κεφάλαιο Α'

Ορκωμοσία νέων αρχών

1. Γενικά

Οι νέες δημοτικές αρχές που αναδείχθηκαν κατά τις δημοτικές εκλογές της 18^{ης} και 25^{ης} Μαΐου 2014, σύμφωνα με τις αποφάσεις των Πολυμελών Πρωτοδικείων, με τις οποίες επικυρώθηκε η εκλογή τους και ανακηρύχθηκαν ο επιτυχών και οι επιλαχόντες συνδυασμοί, θα πρέπει **πριν** από την ημέρα εγκατάστασης και ανάληψης των καθηκόντων τους, δηλαδή πριν από την 1^η Σεπτεμβρίου 2014, να **ορκιστούν**.⁴

Οι υπόχρεοι σε ορκωμοσία, προκειμένου να αναλάβουν καθήκοντα, είναι:

- ο Δήμαρχος
- οι τακτικοί δημοτικοί σύμβουλοι
- οι τακτικοί σύμβουλοι των συμβουλίων των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων
- οι εκπρόσωποι των τοπικών κοινοτήτων,

όπως αυτοί αναφέρονται στην απόφαση επικύρωσης της εκλογής του Πολυμελούς Πρωτοδικείου.⁵

Ο νομοθέτης επιβάλλει στα πρόσωπα που εκλέγονται στα ανωτέρω αξιώματα και δεν αποποιούνται την εκλογή τους να εγκαθίστανται και να αναλαμβάνουν τα καθήκοντά τους ευθύς με την έναρξη της θητείας τους, δηλαδή την 1^η Σεπτεμβρίου 2014. Περαιτέρω, ως απαραίτητη προϋπόθεση για την κατά τα ως άνω εγκατάσταση και ανάληψη καθηκόντων ο νομοθέτης προβλέπει την προηγούμενη ορκωμοσία των εκλεγέντων, με την οποία δεσμεύονται να διοικήσουν το Δήμο σύμφωνα με το Σύνταγμα και τους νόμους. Η ορκωμοσία, επομένως, είναι εσωτερικής φύσης πράξη, που δηλώνει μία ηθική δέσμευση και δεν αποτελεί εκτελεστή διοικητική πράξη.⁶

Η υποχρέωση αυτή επιβάλλεται, διότι ο νομοθέτης δεν δέχεται την εγκατάσταση και την επαγόμενη ανάληψη καθηκόντων, χωρίς να έχουν ήδη ορκισθεί οι εκλεγέντες. Για το λόγο αυτό, άλλωστε, ο νομοθέτης προβλέπει την αυτοδίκαιη έκπτωση (με διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης) αυτών που δεν συμμορφώνονται προς την υποχρέωση ορκωμοσίας εντός της νόμιμης προθεσμίας⁷ και, περαιτέρω, την κίνηση ταχείας διαδικασίας για την ορκωμοσία των

⁴ Άρθρο 52, παρ. 1 του ν. 3852/2010.

⁵ Άρθρο 44 του ν. 3852/2010.

⁶ ΣτΕ 1314/1983.

⁷ Άρθρο 53, παρ. 2 του ν.3852/2010.

αναπληρωματικών τους και την ανάληψη καθηκόντων από αυτούς.⁸ Σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας οι ως άνω διατάξεις δεν αντιβαίνουν στις αρχές της λαϊκής κυριαρχίας και της αναλογικότητας ούτε σε άλλη συνταγματική διάταξη ή αρχή.⁹

Σημειώνουμε ότι κάθε δημοτική περίοδος και συνεπώς και κάθε θητεία των αιρετών είναι αυτοτελής. Ως εκ τούτου, εάν κάποιοι αιρετοί έχουν επανεκλεγεί, ακόμη και στο ίδιο αξίωμα, που κατείχαν την προηγούμενη δημοτική περίοδο, τούτο δεν σημαίνει συνέχιση της θητείας τους, και για το λόγο αυτό, θα πρέπει να ορκιστούν, μαζί με τους άλλους αιρετούς. Τέλος, σημειώνεται ότι, ήδη, ορκισθείς δημοτικός σύμβουλος, ο οποίος εκλέγεται δήμαρχος, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 60 του ν. 3852/2010, δεν ορκίζεται ξανά, καθόσον η δόση όρκου ανατρέχει στην άσκηση οποιουδήποτε αιρετού αξιώματος.

2. Πρόσκληση για ορκωμοσία

Στο ν. 3852/2010 δεν προβλέπεται συγκεκριμένη ημερομηνία για την τέλεση της ορκωμοσίας των δημοτικών αρχών, πλην όμως αυτή πρέπει να γίνει πριν από την ημέρα της εγκατάστασης, δηλαδή πριν από την 1^η Σεπτεμβρίου 2014, σε ημέρα και ώρα που θα ορίσει ο εκλεγείς Δήμαρχος.¹⁰

Όμως, επειδή ο νόμος ορίζει ότι όποιος από τους εκλεγέντες δεν αποποιηθεί την εκλογή του τουλάχιστον δέκα μέρες (10) πριν από την έναρξη της δημοτικής περιόδου, δηλαδή μέχρι και την **21^η Αυγούστου 2014**, θεωρείται ότι την έχει αποδεχθεί¹¹, κρίνεται σκόπιμο η ορκωμοσία να μην προγραμματισθεί πριν την ημερομηνία αυτή. Ακολούθως, συνάγεται ότι αποποίηση εκλογής δεν νοείται πέραν της ανωτέρω ημερομηνίας (δηλαδή από την 22^η Αυγούστου 2014 και μετά). Μετά την ημερομηνία αυτή, όποιος αιρετός επιθυμεί μπορεί να παραιτηθεί μετά την 1^η Σεπτεμβρίου 2014.¹²

Η ορκωμοσία πραγματοποιείται στο δημοτικό κατάστημα της έδρας του Δήμου σε δημόσια συνεδρίαση.¹³ Σε ιδιαίτερες περιπτώσεις η ορκωμοσία μπορεί να διεξαχθεί και σε άλλο χώρο, πέραν του Δημοτικού καταστήματος, λ.χ. εξαιτίας της στενότητας του χώρου που διαθέτει αυτό. Η επιλογή, όμως, χώρου διάφορου του δημοτικού

⁸ Άρθρο 55, παρ. 1-3 του ν. 3852/2010.

⁹ ΣτΕ 2132/2004.

¹⁰ Άρθρο 52, παρ. 2 του ν. 3852/2010.

¹¹ Άρθρο 53 παρ. 1 του ν. 3852/2010

¹² Άρθρο 54 του ν. 3852/2010

¹³ Άρθρο 52 παρ. 2 του ν. 3852/2010.

καταστήματος για την τέλεση της ορκωμοσίας πρέπει να αιτιολογηθεί στο πρακτικό της ορκωμοσίας.

Ο εκλεγείς Δήμαρχος απευθύνει πρόσκληση¹⁴ για ορκωμοσία σε όλα τα τακτικά μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, των συμβουλίων των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων και στους εκπροσώπους τοπικών κοινοτήτων, η οποία θα πρέπει να κοινοποιηθεί τουλάχιστον 48 ώρες πριν από την ημέρα της ορκωμοσίας.¹⁵ Η πρόσκληση του εκλεγέντος Δημάρχου πρωτοκολλείται στο Δήμο και κοινοποιείται στους ενδιαφερόμενους με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο (συστημένη επιστολή, επίδοση μέσω των υπηρεσιών του Δήμου, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, κλπ.) με το οποίο μπορεί να αποδεικνύεται ο ακριβής χρόνος που έλαβε γνώση αυτής το καθένα από τα ανωτέρω πρόσωπα, προκειμένου να μην υπάρξει οποιαδήποτε τυχόν αμφισβήτηση για την έγκαιρη ενημέρωσή τους.

Επισημαίνεται ότι στη διαδικασία της ορκωμοσίας παρευρίσκονται όλοι οι αιρετοί, δεν παρέχεται, δηλαδή, από τη νομοθεσία η δυνατότητα ορκωμοσίας των αιρετών κατά δημοτικές παρατάξεις, όπως και δεν παρέχεται η δυνατότητα ορκωμοσίας των αιρετών ανά εκλογική περιφέρεια ή αξίωμα (πχ τακτικά μέλη Δημοτικών και Τοπικών Συμβουλίων, Πρόεδροι Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων και Εκπρόσωποι Τοπικών Κοινοτήτων).

3. Διαδικασία Ορκωμοσίας

Από τις κείμενες διατάξεις δεν ορίζεται συγκεκριμένο τελετουργικό για την ορκωμοσία των αιρετών, παρά μόνο ορίζεται το περιεχόμενο του όρκου.

Ο όρκος που δίνεται έχει ως εξής:

«Ορκίζομαι να είμαι πιστός στην πατρίδα, να υπακούω στο Σύνταγμα και στους νόμους και να εκπληρώνω τίμια και ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου».¹⁶

Όσοι αιρετοί επιθυμούν δίνουν τον παραπάνω όρκο ενώπιον του Ιερού Ευαγγελίου ή αν κάποιος αιρετός πιστεύει σε θρησκεία ή δόγμα που επιβάλλει ίδιο τύπο

¹⁴ Πρότυπο πρόσκλησης για ορκωμοσία των νέων αρχών παρατίθεται στο Παράρτημα (υπό στοιχείο 1.1) της παρούσας εγκυκλίου. Σημειώνεται ότι τα πρότυπα προσκλήσεων και εγγράφων στο Παράρτημα της εγκυκλίου δεν έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα, αλλά παρατίθενται προς διευκόλυνση των αιρετών και των δημοτικών οργάνων

¹⁵ Άρθρο 14 του ν. 2690/ 1999 (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας, Α' 45).

¹⁶ Άρθρο 52, παρ. 1 του ν.3852/2010.

όρκου, τότε, εφόσον το επιθυμεί, ο όρκος δίδεται κατά τον τύπο αυτό (πχ ενώπιον του κορανίου).

Επίσης, εάν κάποιος αιρετός δεν πιστεύει σε καμία θρησκεία ή σε θρησκεία που δεν επιτρέπει όρκο, δηλώνει τα αναφερόμενα στον όρκο στην τιμή και τη συνείδησή του, με τον εξής τρόπο:

«Δηλώνω στην τιμή και στη συνείδησή μου να είμαι πιστός στην πατρίδα, να υπακούω στο Σύνταγμα και στους νόμους και να εκπληρώνω τίμια και ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου»¹⁷

4. Πρακτικό ορκωμοσίας

Για την ορκωμοσία συντάσσεται πρακτικό¹⁸, το οποίο υπογράφεται από τον εκλεγέντα Δήμαρχο και όλους τους συμβούλους και εκπροσώπους τοπικής κοινότητας που ορκίστηκαν¹⁹.

Το πρακτικό συντάσσεται σε δύο (2) αντίτυπα, από τα οποία το ένα παραμένει, στο αρχείο του Δήμου στο διηνεκές, και το άλλο πρέπει να αποσταλεί στον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

5. Περίπτωση μη ορκωμοσίας αιρετού

Εάν κάποιος από τους εκλεγέντες δεν μπορεί να παραστεί στην ορκωμοσία, κατά την οριζόμενη ημερομηνία, επικαλούμενος λόγους αντικειμενικής αδυναμίας²⁰, οι οποίοι δεν αίρονται πριν την 31η Αυγούστου 2014, τότε ο Δήμαρχος οφείλει να τον καλέσει να ορκισθεί μέσα σε πέντε (5) ημέρες αφότου του γνωστοποιηθεί η άρση των λόγων αυτών.²¹ Σημειώνουμε ότι η ορκωμοσία του αιρετού αυτού μπορεί να λάβει χώρα και μετά την 1^η Σεπτεμβρίου 2014, όποτε δηλ. αρθούν οι λόγοι αντικειμενικής αδυναμίας που έχει επικαλεσθεί.

Επομένως, σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, θα πρέπει ο συγκεκριμένος αιρετός να ενημερώσει το Δήμαρχο για τους λόγους, για τους οποίους δεν μπορεί να παραστεί

17 Άρθρο 408, του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

18 Πρότυπο πρακτικού ορκωμοσίας αιρετών των Δήμων παρατίθεται στο Παράρτημα (υπό στοιχείο 1.2) της παρούσας εγκυκλίου.

19 Άρθρο 52, παρ. 3 του ν. 3852/2010.

20 Ο λόγος αντικειμενικής αδυναμίας θα πρέπει να είναι ένα γεγονός αναπότρεπτου ή ανυπέρβλητου και απρόβλεπτου κωλύματος συνεπεία του οποίου ο ενδιαφερόμενος τελεί σε απόλυτη πραγματική αδυναμία να επιμεληθεί των υποθέσεών του αυτοπροσώπως (ΣτΕ 2132/2004 και 1135/2000).

21 Άρθρο 52, παρ. 4 του ν.3852/2010.

στην ορκωμοσία κατά την ημέρα που έχει οριστεί και να τον ενημερώσει όταν οι λόγοι αυτοί έχουν εκλείψει. Η ενημέρωση αυτή, για λόγους ασφάλειας δικαίου, ορθό είναι να είναι έγγραφη και να πρωτοκολληθεί στον Δήμο.

Οι λόγοι αντικειμενικής αδυναμίας, των οποίων γίνεται επίκληση, ώστε να μη δοθεί ο όρκος, θα πρέπει να αναφέρονται αναλυτικά και να μην είναι γενικοί, αόριστοι ή αναπόδεικτοι.²² Έτσι, δεν μπορεί να γίνει αόριστη επίκληση «εκτάκτου οικογενειακού προβλήματος»²³ ή «ανειλημμένων επαγγελματικών υποχρεώσεων»²⁴ γεγονότα τα οποία δεν αποτελούν αντικειμενικούς λόγους, αλλά υποκειμενικούς, συνδεόμενους με τη βούληση του φυσικού προσώπου.

Διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση που κάποιος, για οποιονδήποτε λόγο, δεν δώσει όρκο την καθορισμένη στην πρόσκληση του εκλεγέντος Δημάρχου ημερομηνία, μπορεί να προσέλθει στο Δημοτικό κατάστημα, πριν από την 31^η Αυγούστου 2014 σε νέα, ορισθείσα από τον εκλεγέντα Δήμαρχο, ημερομηνία και να ορκιστεί.²⁵

Στις περιπτώσεις αυτές, συντάσσεται νέο πρακτικό ορκωμοσίας, το οποίο υπογράφεται από τον εκλεγέντα Δήμαρχο και τον ορκισθέντα αιρετό και αποστέλλεται στο Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στην ενότητα 4 ανωτέρω.

6. Αποποίηση εκλογής

Σημειώνουμε καταρχάς ότι όσοι επιθυμούν να αποποιηθούν την εκλογή τους θα πρέπει να το πράξουν δέκα (10) τουλάχιστον μέρες πριν από την έναρξη της δημοτικής περιόδου, δηλ. μέχρι και την 21η Αυγούστου 2014. Εάν δεν δηλώσουν αποποίηση της εκλογής τους μέχρι την ημερομηνία αυτή, τότε θεωρείται ότι την έχουν αποδεχθεί.²⁶ Στην περίπτωση αυτή, εάν ο ενδιαφερόμενος δεν δώσει όρκο μέχρι την 31η Αυγούστου 2014, εκπίπτει αυτοδικαίως από το αξίωμά του.²⁷ Για την έκπτωση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Σε κάθε περίπτωση, η ενημέρωση του εκλεγέντος Δημάρχου πρέπει να είναι άμεση, ώστε να προβεί σε πρόσκληση του επιλαχόντος συμβούλου ή εκπροσώπου τοπικής κοινότητας.

22 Γν ΝΣΚ 404/ 2003.

23 ΣτΕ 2117/ 2008.

24 ΣτΕ 2116/ 2010.

25 ΣτΕ 2114/ 2008 και 2132/ 2004.

26 Άρθρο 53, παρ. 1 του ν. 3852/2010.

27 Άρθρο 53 παρ. 2 του ν.3852/2010.

Επομένως:

- Αν κάποιος αιρετός δεν έχει αποποιηθεί την εκλογή του και δεν δώσει όρκο, εκτός από την περίπτωση της αντικειμενικής αδυναμίας, μέχρι την 31^η Αυγούστου 2014, τότε εκπίπτει αυτοδικαίως από το αξίωμά του.²⁸
- Αν κάποιος αιρετός επιθυμεί να αποποιηθεί την εκλογή του, πριν από την 21^η Αυγούστου 2014, τότε θα πρέπει εγγράφως να ενημερώσει το εκλεγέντα Δήμαρχο, πρωτοκολλώντας σχετική αίτηση στο Δήμο, ο οποίος πρέπει να καλέσει για ορκωμοσία το νόμιμο αναπληρωτή του, σύμφωνα με την απόφαση ανακήρυξης του δικαστηρίου, κατά τη διαδικασία που περιγράφεται στην ενότητα 7.
- Αν κάποιος αιρετός έχει δώσει όρκο, αλλά επιθυμεί να παραιτηθεί από τη θέση του, μετά την εγκατάσταση των νέων αρχών, τότε έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 54, παρ. 3 του ν.3852/2010.

Εάν ο αιρετός υποβάλει δήλωση αποποίησης της εκλογής του και την ανακαλέσει πριν κληθεί ο αναπληρωματικός προς ορκωμοσία και παραστεί κατά την ημέρα της ορκωμοσίας και ορκιστεί, τότε θεωρείται ότι η αποποίησή του έχει ανακληθεί και, ως εκ τούτου, δεν συντρέχει λόγος έκπτωσης εκ του αξιώματός του.

Εάν ένα εκλεγμένο μέλος συμβουλίων ή ένας εκπρόσωπος τοπικής κοινότητας αποποιηθεί την εκλογή του, υποβάλει εγγράφως την απόφασή του αυτή στον εκλεγέντα Δήμαρχο, πρωτοκολλώντας σχετική αίτηση στο Δήμο. Εάν ο εκλεγείς Δήμαρχος αποποιηθεί την εκλογή του,²⁹ υποβάλει εγγράφως την απόφασή του αυτή στο Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και τότε όλες τις ενέργειες για την ορκωμοσία ασκεί ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού, που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους στην πολυπληθέστερη εκλογική περιφέρεια.³⁰ Η κενωθείσα θέση του αποποιηθέντος Δημάρχου πληρώνεται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 60 του ν. 3852/ 2010.

7. Ορκωμοσία αναπληρωματικών

Τις έδρες των δημοτικών συμβουλίων και των συμβούλων των δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων, καθώς και τις θέσεις των εκπροσώπων των τοπικών κοινοτήτων που για οποιονδήποτε λόγο μένουν κενές, καταλαμβάνουν οι αναπληρωματικοί του

²⁸ Άρθρο 53, παρ. 2 του ν.3852/2010.

²⁹ Πρότυπο δήλωσης αποποίησης εκλογής Δημάρχου παρατίθεται στο Παράρτημα (υπό στοιχείο 1.3) της παρούσας.

³⁰ Άρθρο 60, παρ. 6 του ν. 3852/ 2010.

ίδιου συνδυασμού. Ο Δήμαρχος καλεί αμέσως τους αναπληρωματικούς συμβούλους, με τη σειρά της εκλογής τους, και αυτοί οφείλουν να παρουσιαστούν για ορκωμοσία μέσα σε πέντε (5) ημέρες αφότου τους επιδόθηκε η πρόσκληση. Η ορκωμοσία γίνεται ενώπιον του Δημάρχου. Αν δεν εμφανισθούν στην προθεσμία αυτή, αποβάλλουν αυτοδικαίως την ιδιότητα του αναπληρωματικού. Αν εξαντληθεί ο αριθμός των αναπληρωματικών του συνδυασμού αυτού, καλούνται να καταλάβουν τις θέσεις που έμειναν κενές, για οποιονδήποτε λόγο, αναπληρωματικοί από άλλους συνδυασμούς, με τη σειρά της εκλογικής τους δύναμης και με τη σειρά που έχουν ανακηρυχθεί οι αναπληρωματικοί κάθε συνδυασμού.³¹ Εννοείται ότι, όταν μένει κενή η θέση δημοτικού συμβούλου, καλείται ο πρώτος αναπληρωματικός δημοτικός σύμβουλος της οικείας εκλογικής περιφέρειας, όπως αυτός ορίζεται στη δικαστική απόφαση ανακήρυξης τακτικών και αναπληρωματικών μελών ανά εκλογική περιφέρεια και συνδυασμό.³² Σε περίπτωση κενωθείσας θέσης Εκπροσώπου Τοπικής Κοινότητας τη θέση καταλαμβάνει ο πρώτος σε ψήφους αναπληρωματικός του ίδιου συνδυασμού. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν αναπληρωματικοί σύμβουλοι ή εκπρόσωποι κανενός συνδυασμού κατά τα ανωτέρω προκηρύσσονται εκλογές.³³

8. Τελικές διευκρινήσεις

a. Αν γίνει δεκτή η ένσταση που ασκήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 47 και ακυρωθεί από το αρμόδιο δικαστήριο η απόφαση του άρθρου 44, η διαδικασία που αναπτύχθηκε στις προηγούμενες ενότητες επαναλαμβάνεται με πρωτοβουλία του δημάρχου που εκλέγεται με βάση τη δικαστική απόφαση.³⁴

β. Σημειώνεται ότι το δημοτικό συμβούλιο λειτουργεί νόμιμα, έστω και με ελλιπή σύνθεση που δεν μπορεί πάντως να είναι κατώτερη από τον αριθμό των μελών που απαιτείται για την απαρτία, στην περίπτωση όπου μέλη δημοτικού συμβουλίου αποποιηθούν την εκλογή τους ή παραιτηθούν, και μέχρι η κενή θέση να συμπληρωθεί με αναπλήρωση.³⁵

γ. Επίσης επισημαίνεται ότι στην περίπτωση θέσης σε αργία μελών δημοτικών συμβουλίων ή συμβουλίων δημοτικών κοινοτήτων, εάν ο αριθμός των μελών που απομένουν είναι μικρότερος από τον αριθμό των μελών που απαιτείται για την απαρτία,

31 Άρθρο 55, παρ. 1-3 του ν. 3852/ 2010.

32 Άρθρο 44, παρ 1 του ν.3852/2010.

33 Άρθρο 55, παρ. 5 του ν. 3852/ 2010.

34 Άρθρο 52, παρ. 5 του ν. 3852/ 2010

35 Άρθρο 55, παρ. 8 του ν. 3852/ 2010.

ο δήμαρχος για το μέχρι λήξης της αργίας χρόνο, καλεί αναπληρωματικούς συμβούλους από το συνδυασμό στον οποίο ανήκουν αυτοί που έχουν τεθεί σε αργία με τη σειρά της εκλογής τους. Σε περίπτωση θέσης σε αργία μελών συμβουλίων τοπικών κοινοτήτων ή τοπικών εκπροσώπων, ο δήμαρχος για το χρόνο μέχρι τη λήξη της αργίας καλεί τους αναπληρωματικούς τους.³⁶

δ. Τέλος, για τη λήψη αποφάσεων των δημοτικών συμβουλίων η απαρτία και οι απαραίτητες πλειοψηφίες υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των δημοτικών συμβούλων που έχουν ορκισθεί και εγκατασταθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 52 και 9 του ν. 3852/2010.³⁷

---

36 Άρθρο 55, παρ. 4 του ν. 3852/2010

37 Άρθρο 55, παρ.9 του ν. 3852/2010

Κεφάλαιο Β'

Εγκατάσταση νέων αρχών

Η εγκατάσταση των αιρετών γίνεται τη Δευτέρα 1^η Σεπτεμβρίου 2014, κατά ρητή επιταγή του νόμου, χωρίς να απαιτείται ιδιαίτερη πράξη παράδοσης- παραλαβής της διοίκησης του δήμου.³⁸

Από την ημέρα αυτή αναλαμβάνουν καθήκοντα οι νέες αρχές των δήμων και αρχίζει η θητεία τους, η οποία λήγει στις 31 Αυγούστου 2019.

Με τις διατάξεις του «Προγράμματος Καλλικράτη» επέρχεται μία ουσιώδης μεταβολή, αναφορικά με τον τρόπο επικύρωσης της εκλογής και ανάδειξης του επιτυχόντος και των επιλαχόντων συνδυασμών. Ενώ με το άρθρο 62 ΚΔΚ (Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων, κυρωτ. ν. 3463/ 2006, Α' 114), το Πολυμελές Πρωτοδικείο ανακήρυσσε τον επιτυχόντα και τους επιλαχόντες συνδυασμούς μόνο σε περίπτωση μη άσκησης των προβλεπόμενων στον ΚΔΚ ενστάσεων, με τη νέα ρύθμιση, ανεξαρτήτως της άσκησης ή μη των προβλεπόμενων ενστάσεων, το Πολυμελές Πρωτοδικείο θα ανακηρύξει τον επιτυχόντα και τους επιλαχόντες συνδυασμούς και οι νέες αρχές θα εγκατασταθούν με αυτή την απόφαση, εάν φυσικά, η εκδίκαση τυχόν ενστάσεων δεν περαιωθεί πριν την 1^η Σεπτεμβρίου 2014.³⁹

Με τη διαδικασία αυτή επιτυγχάνεται η έγκαιρη ανάληψη των καθηκόντων των νέων δημοτικών αρχών, ώστε η διοίκηση του Δήμου να μην περιέλθει σε μία μακρά περίοδο δυσλειτουργίας.

---

38 Άρθρα 9, παρ. 5 και 52, παρ. 3, τελευταίο εδάφιο του ν. 3852/2010.

39 Άρθρο 44 του ν. 3852/ 2010, βλ. και Αιτιολογική Έκθεση του ίδιου νόμου.

Κεφάλαιο Γ'

Εκλογή μελών του Προεδρείου Δημοτικού Συμβουλίου

Στην παρούσα ενότητα δίδονται οδηγίες ως προς τη διαδικασία ανάδειξης των μελών του Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου.

1. Μέλη του Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου

Το Δημοτικό Συμβούλιο για να λειτουργήσει, θα πρέπει να συγκροτηθεί σε σώμα, με την εκλογή όλων των μελών του Προεδρείου του.

Το Προεδρείο αποτελείται από τον **Πρόεδρο**, ο οποίος προέρχεται από την παράταξη της **πλειοψηφίας** του Δημοτικού Συμβουλίου, τον **Αντιπρόεδρο**, ο οποίος προέρχεται από την παράταξη της **μείζονος μειοψηφίας** του Δημοτικού Συμβουλίου, και τον **Γραμματέα**, ο οποίος προέρχεται από τις παρατάξεις της **ελάσσονος μειοψηφίας (εν συνόλω)** του Δημοτικού Συμβουλίου.

2. Διαδικασία εκλογής μελών του Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου.

2.1 Πρόσκληση σε συνεδρίαση

Η εκλογή των μελών του Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου για τη δημοτική περίοδο 2014-2019 γίνεται την **Κυριακή, 7 Σεπτεμβρίου 2014** με την έναρξη της δημοτικής περιόδου και την Κυριακή, **5 Μαρτίου 2017**, κατά το τρίτο έτος αυτής.

Την πρόσκληση⁴⁰ στους συμβούλους του νέου Δημοτικού Συμβουλίου, για την εκλογή των μελών του Προεδρείου του και των μελών της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, απευθύνει ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού, που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους,⁴¹ σύμφωνα με την απόφαση του δικαστηρίου και σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνος που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση αυτή.⁴² Η πρόσκληση επιδίδεται ή γνωστοποιείται στους

⁴⁰ Πρότυπο πρόσκλησης για την ειδική συνεδρίαση εκλογής μελών του Προεδρείου, της Οικονομικής Επιτροπής και Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, παρατίθεται στο Παράρτημα (υπό στοιχείο 1.4) της παρούσας εγκυκλίου.

⁴¹ Όπως αναγράφεται στο τρίτο μέρος της απόφασης ανακήρυξης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου, κατά το άρθρο 44 του Ν. 3852/ 2010

⁴² Αρθρο 64, παρ. 1 του ν.3852/2010

συμβούλους τρεις (3) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα που ορίζεται για τη συνεδρίαση.⁴³ Στην περίπτωση που ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που πλειοψήφησε δεν εκδώσει πρόσκληση, τότε αυτή δεν εκδίδεται από τον επόμενο σε σταυρούς προτίμησης σύμβουλο, αλλά το δημοτικό συμβούλιο συνέρχεται αυτοδικαίως, χωρίς δηλ. πρόσκληση, στις **7 Σεπτεμβρίου 2014**, στις 10:00 π.μ., στην αίθουσα συνεδριάσεων του δημοτικού συμβουλίου και για τη δεύτερη θητεία του Προέδρου δημοτικού συμβουλίου, **την Κυριακή 5 Μαρτίου 2017**, στις 10:00 π.μ. στην αίθουσα συνεδριάσεων του δημοτικού συμβουλίου.⁴⁴

2.2 Συνεδρίαση

Στη συνεδρίαση αυτή **προεδρεύει** ο δημοτικός σύμβουλος που συνεκάλεσε το συμβούλιο, **ο οποίος αναθέτει** καθήκοντα ειδικού γραμματέα του Συμβουλίου για την τήρηση των πρακτικών της εκλογής, σε έναν υπάλληλο του Δήμου.⁴⁵ Αν ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που πλειοψήφησε απουσιάζει, τον αντικαθιστά ένας σύμβουλος του ίδιου συνδυασμού, κατά τη σειρά της επιτυχίας που προκύπτει από την ίδια απόφαση του δικαστηρίου.⁴⁶ Ο ειδικός γραμματέας τηρεί πρακτικό μόνο για την εκλογή του Προεδρείου και των μελών της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής. Σε περίπτωση ανεξαρτητοποίησης του πρώτου σε σταυρούς προτίμησης συμβούλου του επιτυχόντος συνδυασμού από τη δημοτική παράταξη με την οποία έχει εκλεγεί, δεν αποστερείται του δικαιώματος αυτού.

*Η συνεδρίαση για την εκλογή του Προεδρείου, καθώς και για την εκλογή των μελών της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, η οποία ακολουθεί, είναι **ειδική** και πραγματοποιείται μόνο για το σκοπό αυτό, δηλ. μετά την εκλογή του Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου και των μελών των ως άνω επιτροπών, δεν μπορεί να υπάρξει συζήτηση για άλλο θέμα στο Δημοτικό Συμβούλιο.*

Η συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου για την ανάδειξη των μελών του Προεδρείου δεν είναι υποχρεωτικά δημόσιες.⁴⁷

43 Άρθρο 95, παρ. 3, δεύτερο εδάφιο του ν. 3463/ 2006.

44 Άρθρο 64, παρ. 3 του ν.3852/2010, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4257/2010.

45 Άρθρο 64, παρ. 1 του ν.3852/2010.

46 Άρθρο 64, παρ. 3 του ν.3852/2010, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4257/2010.

47 Γν ΝΣΚ 234/ 2007.

2.3 Ψηφοφορία

Αφού διαπιστωθεί η απαρτία της συνεδρίασης, τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου εκλέγουν χωριστά για κάθε αξίωμα τα μέλη του Προεδρείου με **μυστική** ψηφοφορία. Δηλαδή η ψηφοφορία διενεργείται με ψηφοδέλτια στα οποία αναγράφονται τα ονόματα των υποψηφίων.

Στη ψηφοφορία θέτουν υποψηφιότητα όσοι δημοτικοί σύμβουλοι το επιθυμούν, χωρίς την ανάγκη τήρησης ποσόστωσης από τα δύο φύλα, καθόσον κάτι τέτοιο δεν προβλέπεται στην οικεία διάταξη νόμου.

Το συμβούλιο **εκλέγει σε δύο διακριτές φάσεις**, στην ίδια συνεδρίαση:

- Τον Πρόεδρο, ο οποίος αναδεικνύεται από τον **πλειοψηφήσαντα** συνδυασμό του Δημοτικού Συμβουλίου
- Τον Αντιπρόεδρο, ο οποίος αναδεικνύεται από **την παράταξη της μείζονος μειοψηφίας** του Δημοτικού Συμβουλίου
- Τον **Γραμματέα**, ο οποίος αναδεικνύεται από όλες τις παρατάξεις της **ελάσσονος μειοψηφίας** του Δημοτικού Συμβουλίου. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν παρατάξεις της ελάσσονος μειοψηφίας, τότε ο Γραμματέας προτείνεται από την παράταξη της πλειοψηφίας.⁴⁸

Α' φάση- Ανάδειξη υποψηφίων πλειοψηφίας και μειοψηφίας.

Για την ανάδειξη των υποψηφίων για τα αξιώματα του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και του Γραμματέα από τις δημοτικές παρατάξεις, που θα τεθούν κατόπιν στην κρίση όλων των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου, ακολουθείται η παρακάτω διαδικασία:

Ο προεδρεύων σύμβουλος, αφού διαπιστώσει ότι υπάρχει **απαρτία**⁴⁹, καλεί:

- τους συμβούλους της παράταξης της πλειοψηφίας χωριστά για την ανάδειξη ενός υποψηφίου για το αξίωμα του Προέδρου
- τους συμβούλους της παράταξης της μείζονος μειοψηφίας χωριστά για την ανάδειξη ενός υποψηφίου για το αξίωμα του Αντιπροέδρου

48 Άρθρο 64, παρ. 1, εδάφιο 3, τέταρτη περίοδος του ν.3852/ 2010.

49 Το συμβούλιο έχει απαρτία όταν είναι παρόν το ήμισυ πλέον ενός του αριθμού των μελών του (άρθρο 96, παρ. 2 ΚΔΚ). Σημειώνουμε ότι το τυχόν κλάσμα παραλείπεται.

- τους συμβούλους των λοιπών παρατάξεων της μειοψηφίας του Δημοτικού Συμβουλίου χωριστά για την ανάδειξη ενός υποψηφίου για το αξίωμα του Γραμματέα

Οι σύμβουλοι των ανωτέρω παρατάξεων καλούνται από τον προεδρεύοντα σύμβουλο, όχι κατ' ανάγκη σε διαφορετικό ή διακριτό χώρο, του δημοτικού καταστήματος, κάτι που σε πολλές περιπτώσεις δεν είναι χωροταξικά εφικτό.

Δημοτικός σύμβουλος που επιθυμεί να θέσει υποψηφιότητα για τα αξιώματα του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και του Γραμματέα μπορεί να δηλώσει την υποψηφιότητά του, μόνο στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής (Α' φάση), και όχι κατά τη διαδικασία της εκλογής από το σύνολο των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου.

Το είδος της ψηφοφορίας (μυστική ή φανερή) στη φάση αυτή για την εκλογή⁵⁰ των συμβούλων που θα είναι υποψήφιοι για τα αξιώματα του Προεδρείου αποφασίζεται από τα μέλη των οικείων παρατάξεων.

A' ψηφοφορία: Ως υποψήφιος της πλειοψηφίας, για τη θέση του Προέδρου του Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου εκλέγεται αυτός που συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία του **συνόλου** των μελών της πλειοψηφίας. Αντίστοιχα, ως υποψήφιος της μείζονος και της ελάσσονος μειοψηφίας του Δημοτικού Συμβουλίου για τις θέσεις του Αντιπροέδρου και του Γραμματέα, εκλέγονται αυτοί που συγκέντρωσαν την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών της μείζονος μειοψηφίας του Δημοτικού Συμβουλίου και της ελάσσονος μειοψηφίας του Δημοτικού Συμβουλίου, αντίστοιχα.

B' ψηφοφορία: Εάν κανείς από τους υποψηφίους αυτούς δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών, κατά τα ανωτέρω, τότε η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται και εκλέγεται αυτός που συγκέντρωσε πάλι την απόλυτη πλειοψηφία του **συνόλου** των μελών των αντίστοιχων παρατάξεων.

Γ' ψηφοφορία: Εάν και πάλι κανείς από τους υποψηφίους δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του πλειοψηφήσαντος συνδυασμού ή των παρατάξεων της μειοψηφίας, αντίστοιχα σε κάθε περίπτωση αξιώματος, ή υπάρχει ισοψηφία μεταξύ δύο υποψηφίων, τότε διενεργείται και τρίτη ψηφοφορία μεταξύ των

50 Οι υποψήφιοι σύμβουλοι για τα αντίστοιχα αξιώματα εκλέγονται, και δεν προτείνονται, από την πλειοψηφία και την μειοψηφία, αντίστοιχα.

δύο επικρατέστερων υποψηφίων που έλαβαν τις περισσότερες ψήφους. Κατά την ψηφοφορία αυτή εκλέγεται όποιος μεταξύ των δύο επικρατέστερων συγκεντρώσει τη σχετική πλειοψηφία των **παρόντων**, δηλ. έλαβε τις περισσότερες ψήφους σε σχέση με τον συνυποψήφιό του, έστω και αν πήρε μία ψήφο έναντι καμίας του συνυποψήφιου του.

Σε περίπτωση ισοψηφίας υποψηφίων για οποιοδήποτε αξίωμα, γίνεται κλήρωση, την οποία διενεργεί ο προεδρεύων σύμβουλος του Δημοτικού Συμβουλίου.

Για την εκλογή, η λευκή ψήφος και η άρνηση ψήφου (δήλωση «παρών»), υπολογίζονται ως αρνητικές ψήφοι⁵¹ και, επομένως, δεν προσμετρώνται στη δημιουργία της πλειοψηφίας (απόλυτης ή σχετικής), κατά την εκλογική διαδικασία.

Υποψήφιοι μπορεί να αναδειχθούν και οι σύμβουλοι που τυχόν απουσιάζουν, για οποιονδήποτε λόγο, από τη συνεδρίαση αυτή, εφόσον έχουν εκδηλώσει τη βούλησή τους να είναι υποψήφιοι, με σχετικό έγγραφο που κατατίθεται στο πρωτόκολλο του δήμου.

Σε περίπτωση που δεν αναδειχτούν υποψήφιοι για τη θέση του Αντιπροέδρου και του Γραμματέα από τις ανωτέρω παρατάξεις της μειοψηφίας του Δημοτικού Συμβουλίου, τότε ο Αντιπρόεδρος προτείνεται από τις παρατάξεις της ελάσσονος μειοψηφίας του Δημοτικού Συμβουλίου και ο Γραμματέας από την παράταξη της μείζονος μειοψηφίας του Δημοτικού Συμβουλίου. Εάν και πάλι οι παρατάξεις αυτές δεν αναδείξουν Αντιπρόεδρο και Γραμματέα του Δημοτικού Συμβουλίου, τότε αυτοί προτείνονται από την παράταξη της πλειοψηφίας, με την ίδια διαδικασία που προτείνεται ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου.⁵² Εάν όμως η παράταξη της μείζονος αντιπολίτευσης αναδείξει υποψήφιο Αντιπρόεδρο, ενώ για τη θέση του Γραμματέα δεν αναδείξουν οι λοιπές παρατάξεις της ελάσσονος μειοψηφίας, τότε ο Γραμματέας προτείνεται από την παράταξη της πλειοψηφίας του δημοτικού Συμβουλίου. Το ίδιο συμβαίνει και στην αντίστροφη περίπτωση, δηλαδή μη πρότασης υποψηφίου για τη θέση του Αντιπροέδρου από την παράταξη της μείζονος αντιπολίτευσης, ενώ οι παρατάξεις της ελάσσονος αντιπολίτευσης έχουν εκλέξει Γραμματέα, οπότε και ο υποψήφιος για τη θέση του Αντιπροέδρου προτείνεται από τη παράταξη της πλειοψηφίας.

51 Άρθρο 96, παρ. 5 του ΚΔΚ.

52 Άρθρο 64 παρ. 2 του ν. 3852/2010.

Β' φάση- Εκλογή μελών Προεδρείου από το Δημοτικό Συμβούλιο

Μετά το πέρας της ανωτέρω διαδικασίας, και αφού έχουν αναδειχθεί οι υποψήφιοι για τα αξιώματα του Προεδρείου, συνέρχονται από κοινού όλοι οι σύμβουλοι και της πλειοψηφίας και της μειοψηφίας του Δημοτικού Συμβουλίου για την εκλογή πλέον του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και του Γραμματέα από το σύνολο των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου.

Σημειώνεται ότι η εκλογή αυτή γίνεται μόνο ανάμεσα στους εκλεγέντες υποψήφιους Δημοτικούς Συμβούλους που αναδείχθηκαν κατά την διαδικασία της Α' φάσης και δεν μπορεί να υπάρξει άλλη υποψηφιότητα για τα αξιώματα αυτά από άλλους Δημοτικούς Συμβούλους.

Η εκλογή του Προέδρου, Αντιπροέδρου και Γραμματέα του Δημοτικού Συμβουλίου γίνεται **χωριστά** για κάθε ένα από τα ανωτέρω αξιώματα με **μυστική ψηφοφορία**.⁵³ Οι Δημοτικοί Σύμβουλοι θέτουν μέχρι ένα σταυρό προτίμησης στον υποψήφιο για κάθε αξίωμα του Προεδρείου.

Α' ψηφοφορία: Για να εκλεγεί ο προταθείς υποψήφιος δημοτικός σύμβουλος σε αξίωμα του Προέδρου, Αντιπροέδρου ή Γραμματέα του Δημοτικού Συμβουλίου πρέπει να συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία του **συνόλου** των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου.

Β' ψηφοφορία: Εάν κατά την πρώτη ψηφοφορία δεν συγκεντρωθεί η απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών, διενεργείται δεύτερη ψηφοφορία, κατά την οποία οι υποψήφιοι πρέπει να συγκεντρώσουν και πάλι την απόλυτη πλειοψηφία του **συνόλου** των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου.

Γ' ψηφοφορία: Εάν και κατά τη δεύτερη ψηφοφορία δεν επιτευχθεί η απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου, τότε διενεργείται και

---

53 Αρθρο 64 παρ. 1 του ν. 3852/2010.

τρίτη ψηφοφορία κατά την οποία αρκεί η ύπαρξη πλειοψηφίας των **παρόντων** μελών του Δημοτικού Συμβουλίου⁵⁴.

Σημειώνεται ότι οι υποψήφιοι για τα αξιώματα που αναδείχθηκαν κατά τη διαδικασία της Α' φάσης εκλέγονται στην Β' φάση, έστω και εάν οι θετικές ψήφοι είναι λιγότερες από τις αρνητικές.

2.4 Περιπτώσεις επανάληψης της εκλογής

Εάν κατά την ανωτέρω περιγραφείσα διαδικασία δεν επιτευχθεί εκλογή για οποιονδήποτε λόγο ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, η συνεδρίαση επαναλαμβάνεται την **Κυριακή 14 Σεπτεμβρίου 2014, 10:00 π.μ.**, και ακολουθείται η ίδια διαδικασία.

Είναι προφανές ότι στις περιπτώσεις που δεν επιτευχθεί η εκλογή κατά την συνεδρίαση αυτή γίνεται επαναληπτική εκλογή μόνο για τα μέλη του Προεδρείου που δεν επιτεύχθηκε η εκλογή τους κατά την πρώτη συνεδρίαση. Σε κάθε περίπτωση, στη συνεδρίαση αυτή προεδρεύει ο σύμβουλος που συγκαλεί το συμβούλιο κατά τα οριζόμενα ανωτέρω, ανεξάρτητα από το αν έχει επιτευχθεί η εκλογή του προέδρου του Συμβουλίου κατά την πρώτη συνεδρίαση. Τούτο διότι δεν έχουμε ακόμη συγκρότηση του Προεδρείου, το οποίο επιτυγχάνεται με την εκλογή όλων των μελών του.

Εάν και κατά τη δεύτερη αυτή συνεδρίαση της επαναληπτικής εκλογής δεν επιτευχθεί εκλογή ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν σχηματίσθηκε απαρτία, τότε θεωρείται ότι εκλέγονται⁵⁵ ανάλογα με την περίπτωση:

- **Πρόεδρος και Γραμματέας**, οι σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού που έλαβαν τις περισσότερες κατά σειρά ψήφους προτίμησης σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση που τους ανακήρυξε,
- **Αντιπρόεδρος**, ο σύμβουλος του πρώτου επιλαχόντος συνδυασμού της μειοψηφίας, που έλαβε τις περισσότερες ψήφους προτίμησης, σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση.

54 Άρθρο 64 παρ. 2 του ν. 3852/2010.

55 Άρθρο 64, παρ. 4, εδάφιο δεύτερο του ν.3852/2010.

Στην περίπτωση αυτή, ο νομοθέτης θέλησε οπωσδήποτε να εκλεγούν τα μέλη του Προεδρείου κατά τη δεύτερη συνεδρίαση, ώστε να μην παρατείνεται επί μακρόν η εκκρεμότητα συγκρότησης του Δημοτικού Συμβουλίου σε σώμα.

Επισημαίνεται ότι όπου στην ανωτέρω διαδικασία γίνεται μνεία σε «σύμβουλο που έλαβε κατά σειρά τις περισσότερες ψήφους προτίμησης σύμφωνα με την δικαστική απόφαση που τους ανακήρυξε» για τους επιλαχόντες συνδυασμούς, νοείται ο υποψήφιος Δήμαρχος αυτών.

2.5 Έλεγχος του πρακτικού εκλογής.

Τα πρακτικά της εκλογής⁵⁶ διαβιβάζονται μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από τη διενέργεια της εκλογής στον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από προσφυγή δημότη ή δημοτικού συμβούλου, η οποία ασκείται ενώπιον του εντός αποκλειστικής προθεσμίας πέντε (5) ημερών από τη διενέργεια της εκλογής, αποφαίνεται, μέσα σε πέντε (5) ημέρες το αργότερο αφότου παρέλαβε τα πρακτικά, για τη νομιμότητα της εκλογής.⁵⁷

Ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ελέγχει τη νομιμότητα της εκλογής και εφόσον κρίνει ότι η απόφαση αυτή δεν είναι νόμιμη, την ακυρώνει και αναπέμπει την υπόθεση στο δημοτικό συμβούλιο, προκειμένου να επαναληφθεί η διαδικασία της εκλογής.⁵⁸

Αν ακυρωθεί οποιαδήποτε εκλογή για τα ανωτέρω αξιώματα, αυτή επαναλαμβάνεται την πρώτη Κυριακή, πέντε (5) ημέρες μετά την παραλαβή από το δήμο της ακυρωτικής απόφασης.⁵⁹

Σημειώνεται ότι δεν είναι νόμιμη πρόταση μομφής κατά του Πρόεδρου του Δημοτικού Συμβουλίου, με σκοπό την απαλλαγή του από την άσκηση των καθηκόντων του, με την αιτιολογία της πλημμελούς εκτέλεσής των, διότι δεν προβλέπεται σε διάταξη νόμου.⁶⁰

⁵⁶ Πρότυπο πρακτικού εκλογής μελών Προεδρείου Δημοτικού Συμβουλίου παρατίθεται στο Παράρτημα (υπό στοιχείο 1.5) της παρούσας εγκυκλίου.

⁵⁷ Άρθρο 64, παρ. 5 του ν. 3852/ 2010.

⁵⁸ ΣτΕ 3169/ 2006

⁵⁹ Άρθρο 64, παρ. 6 του Ν. 3852/ 2010.

⁶⁰ ΣτΕ 3275/ 2009

3. Περιπτώσεις εκλογής νέων μελών Προεδρείου Δημοτικού Συμβουλίου.

3.1 Ακύρωση εκλογής

Σε περίπτωση που ακυρωθεί η εκλογή μέλους ή μελών του Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου, το Δημοτικό Συμβούλιο συγκαλείται ξανά σε ειδική συνεδρίαση την πρώτη Κυριακή, ύστερα από πέντε (5) ημέρες αφότου παρελήφθη από τον οικείο δήμο η ακυρωτική απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Για την εκλογή του νέου μέλους ή των νέων μελών του Προεδρείου ακολουθείται πάλι η ίδια διαδικασία, ενώ υποψήφιος μπορεί να είναι ξανά ο ίδιος αιρετός, του οποίου η εκλογή ακυρώθηκε.

Στην περίπτωση ακύρωσης της εκλογής μέλους του Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου κατά τα ανωτέρω, η, τυχόν, εκλογή των τακτικών και αναπληρωματικών μελών της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, δεν πάσχει ακυρότητας εξ' αυτού και μόνο του λόγου.

3.2 Παραίτηση μέλους του Προεδρείου

Σε περίπτωση που μέλος του Προεδρείου επιθυμεί να **παραιτηθεί**, πρέπει να υποβάλει την παραίτησή του στο δημοτικό συμβούλιο και αυτή γίνεται οριστική, **όταν πληρωθεί η αντίστοιχη θέση**. Ο παραιτούμενος παραμένει σύμβουλος και δεν μπορεί να επανεκλεγεί στο ίδιο αξίωμα μέσα στην ίδια θητεία. Επομένως, ο παραιτηθείς μπορεί να θέσει υποψηφιότητα για άλλο αξίωμα του προεδρείου, εντός της ίδιας θητείας.

Η αποδοχή της παραίτησης και η εκλογή νέου μέλους του Προεδρείου γίνεται στην ίδια συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου.⁶¹

Μέχρι την αποδοχή της παραίτησης το μέλος του προεδρείου συνεχίζει να ασκεί τα καθήκοντά του. Επίσης, η διαδικασία της παραίτησης μέλους του Προεδρείου είναι ειδική και δεν ακολουθεί τη διαδικασία του άρθρου 54 του ν. 3852/ 2010.

---

61 Άρθρο 64, παρ.7 του ν. 3852/ 2010.

Υποψήφιοι κατά τη διαδικασία πλήρωσης κενωθείσας θέσης στο Προεδρείο του Δημοτικού Συμβουλίου δεν μπορούν να είναι τα λοιπά μέλη του Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου. Το κώλυμα εκλογιμότητας αυτών αίρεται, εφόσον πρώτα παραιτηθούν από τα αξιώματα που κατέχουν. Οι Αντιδήμαρχοι, όσο διαρκεί η θητεία τους, δεν μπορούν να εκλεγούν μέλη του προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου.⁶²

4. Κωλύματα και ασυμβίβαστα μελών Προεδρείου

Ο Αντιπρόεδρος και ο Γραμματέας του Δημοτικού Συμβουλίου δεν έχουν κώλυμα συμμετοχής στις Επιτροπές του Δημοτικού Συμβουλίου (Οικονομική Επιτροπή και Επιτροπή Ποιότητας Ζωής). Η εκλογή, όμως, στη θέση του Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου συνεπάγεται κώλυμα συμμετοχής στις ανωτέρω Επιτροπές.⁶³

Το μέλος του δημοτικού συμβουλίου που ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε από την παράταξή του δεν μπορεί να εξακολουθήσει να είναι μέλος του Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου, όπου εκλέχτηκε ως μέλος της παράταξης, από την οποία ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε.⁶⁴

---

62 Άρθρο 59, παρ. 5 του Ν. 3852/ 2010.

63 Άρθρο 64, παρ. 8 του Ν. 3852/ 2010.

64 Άρθρο 66, παρ. 6 του ν. 3852/ 2010.

Κεφάλαιο Δ'

Εκλογή μελών Οικονομικής Επιτροπής και Επιτροπής Ποιότητας Ζωής

1. Γενικά

Η Οικονομική Επιτροπή συνιστάται και λειτουργεί σε όλους τους Δήμους και αποτελεί όργανο παρακολούθησης και ελέγχου της οικονομικής λειτουργίας του Δήμου.

Η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής αποτελεί -όργανο διοίκησης του Δήμου, συνιστάται και λειτουργεί σε Δήμους άνω των 10.000 κατοίκων και είναι αποφασιστικό και γνωμοδοτικό όργανο άσκησης αρμοδιοτήτων του Δήμου σχετικών με την ποιότητα ζωής, τη χωροταξία, την πολεοδομία και την προστασία του περιβάλλοντος αρμοδιοτήτων.

Σε κάθε δήμο συγκροτείται **μία** Οικονομική Επιτροπή και, σε Δήμους με πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων, **μία** Επιτροπή Ποιότητας Ζωής.

Σημειώνεται ότι **δεν επιτρέπεται** να εκλεγεί ως μέλος των ως άνω επιτροπών **ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου**.⁶⁵ Η ιδιότητα, όμως, του μέλους των επιτροπών αυτών δεν είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του Αντιδημάρχου, δηλαδή μέλος της επιτροπής μπορεί να είναι Αντιδήμαρχος άλλος από τον Αντιδήμαρχο, που τυχόν έχει ορισθεί Πρόεδρος αυτής.

Επίσης μέλη της Οικονομικής Επιτροπής μπορούν να είναι και μέλη της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής.

Ο συνολικός αριθμός των μελών της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, καθώς και ο αριθμός των μελών της που προέρχεται από τη μειοψηφία, ορίζονται από το νόμο (βλ. και κατωτέρω, ενότητα 2).⁶⁶

Η θητεία των μελών των Επιτροπών, όπως και των μελών του Προεδρείου, είναι δυόμιση έτη και λήγει με την εκλογή των νέων μελών των Επιτροπών, την Κυριακή 5 Μαρτίου 2017⁶⁷.

Όταν τα μέλη της Οικονομικής Επιτροπής ή της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής παύουν για οποιονδήποτε λόγο να είναι μέλη δημοτικών παρατάξεων με τις οποίες

65 Άρθρο 74, παρ. 2, τελευταίο εδάφιο του ν. 3852/2010.

66 Άρθρο 74, παρ. 1 του ν. 3852/ 2010.

67 Άρθρο 74, παρ. 2 του ν. 3852/ 2010.

ανεδείχθησαν στο αξίωμα, εκπίπτουν αυτοδικαίως από μέλη της Οικονομικής Επιτροπής ή της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής⁶⁸ και αντικαθίστανται, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 74, παρ. 7 του ν. 3852/ 2010.

2. Αριθμός Μελών Επιτροπών

Η Οικονομική Επιτροπή και η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής αποτελούνται από το Δήμαρχο ή τον Αντιδήμαρχο που έχει ορίσει ο Δήμαρχος, ως Πρόεδρο, και αριθμό μελών ανάλογα με τον αριθμό μελών του Δημοτικού Συμβουλίου, όπως εμφανίζονται στον κατωτέρω πίνακα.⁶⁹

Αριθμός μελών Δημοτικού Συμβουλίου	Αριθμός μελών Οικονομικής Επιτροπής και Επιτροπής Ποιότητας Ζωής (με το Δήμαρχο ή τον Αντιδήμαρχο)	Αριθμός μελών που εκλέγονται από την παράταξη της πλειοψηφίας	Αριθμός μελών που εκλέγονται από τις δημοτικές παρατάξεις της μειοψηφίας
έως και 27	7(6+1)	4	2
έως και 45	9 (8+1)	5	3
45 και άνω	11 (10+1)	6	4

3. Διαδικασία εκλογής τακτικών και αναπληρωματικών μελών της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής.

3.1 Τακτικά μέλη.

Στην **ίδια συνεδρίαση** και αφού έχει εκλεγεί το Προεδρείο, το οποίο πλέον, και προεδρεύει της συνεδρίασης, αντί του πλειοψηφήσαντος συμβούλου που συγκάλεσε το

68 Άρθρο 74, παρ. 8 του ν. 3852/ 2010.

69 Άρθρο 74, παρ. 1 του ν.3852/2010

συμβούλιο, το Δημοτικό Συμβούλιο με **μυστική ψηφοφορία** εκλέγει τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη της Οικονομικής Επιτροπής. Ακολούθως εκλέγονται τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής.⁷⁰ Η συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου για την ανάδειξη των μελών των Επιτροπών δεν είναι υποχρεωτικά δημόσιες.⁷¹

Σε περίπτωση που δεν έχει επιτευχθεί εκλογή του Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου, δεν μπορεί σε αυτή τη συνεδρίαση να γίνει η εκλογή των μελών της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής. Αυτή θα διενεργηθεί την επόμενη Κυριακή 14 Σεπτεμβρίου 2014, αμέσως μετά την επαναληπτική εκλογή των μελών του Προεδρείου.

Αν από τις δημοτικές παρατάξεις της μειοψηφίας δεν υπάρξει υποψήφιος, τότε στη θέση τους εκλέγεται σύμβουλος της δημοτικής παράταξης της πλειοψηφίας.⁷²

Από το συνδυασμό των διατάξεων των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 74 του ν. 3852/ 2010, που ορίζουν ότι: α) το δημοτικό συμβούλιο εκλέγει τα μέλη των Επιτροπών, β) συγκεκριμένος αριθμός μελών αυτών προέρχεται και εκλέγεται από τις δημοτικές παρατάξεις της μειοψηφίας και γ) κάθε σύμβουλος ψηφίζει υποψήφιους κατ' ανώτερο αριθμό όσους τα μέλη των επιτροπών προκύπτουν τα εξής:

- Τα μέλη που προέρχονται από τις παρατάξεις της μειοψηφίας υποδεικνύονται από την ίδια την μειοψηφία, μετά από εκλογή, που διενεργείται μεταξύ όλων των μελών αυτής. Επομένως, η εκλογή για την ανάδειξη των υποψηφίων τακτικών και αναπληρωματικών μελών των παρατάξεων της μειοψηφίας προηγείται της διαδικασίας που ακολουθεί για την εκλογή όλων των μελών των Επιτροπών από το σύνολο των μελών του δημοτικού συμβουλίου. Έτσι, στην ίδια συνεδρίαση πρώτα θα υποδείξει η μειοψηφία τους υποψήφιους τακτικούς και αναπληρωματικούς συμβούλους που της αναλογούν και στη συνέχεια θα ακολουθήσει η εκλογή όλων των μελών των επιτροπών από το σύνολο των συμβούλων του δημοτικού συμβουλίου, δηλ. και από την πλειοψηφία και από τη μειοψηφία.
- Οι σχετικές περί εκλογής διατάξεις του ν. 3852/ 2010, δεν ορίζουν ειδική διαδικασία για την ανάδειξη των υποψηφίων της πλειοψηφίας όπως τούτο

70 Άρθρο 74 παρ.2 του ν.3852/2010

71 Γν ΝΣΚ 234/ 2007

72 Άρθρο 74, παρ. 4, τελευταίο εδάφιο του ν. 3852/ 2010

ορίζεται στην εκλογή των μελών του Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου, που προέρχονται από την πλειοψηφία. Επομένως, οι δημοτικοί σύμβουλοι της πλειοψηφίας που θα θελήσουν να θέσουν υποψηφιότητα για την εκλογή τους στις Επιτροπές, δεν προβλέπεται να έχουν εκλεγεί, εκ των προτέρων, σε χωριστή ψηφοφορία από τους συμβούλους της παράταξής τους. Υποψήφιοι της πλειοψηφίας, επομένως, στη φάση αυτή, μπορεί να είναι περισσότεροι από τις θέσεις των μελών των Επιτροπών που αντιστοιχούν σε αυτήν, σε αντίθεση με τους υποψηφίους της μειοψηφίας που ήδη έχουν αναδειχθεί από αυτήν.

Α' φάση- ανάδειξη υποψηφίων μελών των Επιτροπών από την μειοψηφία.

Οι δημοτικές παρατάξεις που αποτελούν το σύνολο της μειοψηφίας του δημοτικού συμβουλίου, στην ίδια συνεδρίαση εκλέγουν, μεταξύ των μελών τους, αριθμό υποψηφίων τακτικών και αναπληρωματικών, ίσο με αυτόν που αναγράφεται στον ανωτέρω Πίνακα, ανάλογα με τα μέλη των Επιτροπών.

Οι δημοτικοί σύμβουλοι της μειοψηφίας που επιθυμούν την ανάδειξή τους σε αυτές τις θέσεις των Επιτροπών, πρέπει να θέσουν υποψηφιότητα σε αυτή τη συνεδρίαση των δημοτικών παρατάξεων, που συγκροτούν τη μειοψηφία του δημοτικού συμβουλίου. Η ανάδειξη των υποψηφίων γίνεται με τον ίδιο τρόπο που γίνεται η ανάδειξη των μελών του Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου, δηλαδή:

Α' ψηφοφορία: Ως υποψήφιος της μειοψηφίας αναδεικνύεται αυτός που συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία του **συνόλου** των μελών των παρατάξεων της μειοψηφίας.

Β' ψηφοφορία: Εάν κανείς από τους υποψηφίους αυτούς δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία, τότε η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται και αναδεικνύεται αυτός που συγκέντρωσε πάλι την απόλυτη πλειοψηφία του **συνόλου** των μελών των παρατάξεων της μειοψηφίας.

Γ' ψηφοφορία: Εάν και πάλι δεν συγκεντρωθεί η απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών των παρατάξεων της μειοψηφίας ή υπάρχει ισοψηφία, τότε διενεργείται και τρίτη ψηφοφορία μεταξύ των δύο επικρατέστερων υποψηφίων που έλαβαν τις περισσότερες ψήφους. Κατά την ψηφοφορία αυτή εκλέγεται όποιος μεταξύ των δύο επικρατέστερων συγκεντρώσει τη σχετική πλειοψηφία των **παρόντων**, δηλ. πήρε τις περισσότερες

ψήφους σε σχέση με τον συνυποψήφιό του, έστω και αν πήρε μία ψήφο έναντι καμίας του συνυποψήφιου του.

Σε περίπτωση ισοψηφίας υποψηφίων για οποιοδήποτε αξίωμα, γίνεται κλήρωση, την οποία διενεργεί ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου.

Για την εκλογή, η λευκή ψήφος και η άρνηση ψήφου (δήλωση «παρών»), υπολογίζονται ως αρνητικές ψήφοι⁷³ και, επομένως, δεν προσμετρώνται στη δημιουργία της πλειοψηφίας (απόλυτης ή σχετικής), κατά την εκλογική διαδικασία.

Υποψήφιοι μπορεί να αναδειχθούν και οι σύμβουλοι που τυχόν απουσιάζουν, για οποιονδήποτε λόγο, από τη συνεδρίαση αυτή, εφόσον έχουν εκδηλώσει τη βούλησή τους να είναι υποψήφιοι, με σχετικό έγγραφο που κατατίθεται στο πρωτόκολλο του δήμου.

Αν από τις δημοτικές παρατάξεις της μειοψηφίας δεν υπάρξει υποψήφιος, τότε στη θέση τους εκλέγεται σύμβουλος της δημοτικής παράταξης της πλειοψηφίας.⁷⁴

Β' φάση- Εκλογή μελών Επιτροπών από το Δημοτικό Συμβούλιο

Κατά την ίδια συνεδρίαση, μετά το πέρας της ανωτέρω διαδικασίας, διενεργείται η εκλογή, από το σύνολο των συμβούλων, για την ανάδειξη των τακτικών και αναπληρωματικών μελών των Επιτροπών.

Σημειώνεται ότι η εκλογή αυτή γίνεται για τις θέσεις που αντιστοιχούν στη μειοψηφία, μόνο, ανάμεσα στους εκλεγέντες υποψήφιους που αναδείχθηκαν κατά την διαδικασία που περιγράφεται ανωτέρω και δεν μπορεί να υπάρξει άλλη υποψηφιότητα για τις θέσεις αυτές από άλλους δημοτικούς συμβούλους.

Α' Ψηφοφορία: Για να εκλεγεί ως μέλος της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής ο υποψήφιος πρέπει να συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία των **παρόντων** μελών του Δημοτικού Συμβουλίου.

Β' Ψηφοφορία: Εάν παραμείνουν κενές θέσεις, που αναλογούν στην πλειοψηφία ή στη μειοψηφία του Δημοτικού Συμβουλίου, τότε διενεργείται δεύτερη ψηφοφορία. Σε αυτήν

73 Άρθρο 96, παρ. 5 του ν. 3463/ 2006.

74 Άρθρο 74, παρ. 4, τελευταίο εδάφιο του ν. 3852/ 2010.

εκλέγεται ο υποψήφιος ο οποίος συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία των **παρόντων** μελών του Δημοτικού Συμβουλίου.

Γ' Ψηφοφορία: Αν και στη δεύτερη ψηφοφορία δεν επιτευχθεί εκλογή των μελών των Επιτροπών και παραμένουν κενές θέσεις, γίνεται και τρίτη ψηφοφορία, οπότε **εκλέγονται όσοι συγκεντρώσουν τη σχετική πλειοψηφία των παρόντων** μελών του Δημοτικού Συμβουλίου, δηλαδή όσοι έχουν πάρει έστω και μία ψήφο περισσότερο από τον συνυποψήφιό του.

Εάν υπάρξει ισοψηφία **σε οποιαδήποτε ψηφοφορία**, τότε διενεργείται κλήρωση, στην ίδια συνεδρίαση από τον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου.

3.2 Αναπληρωματικά μέλη

Μετά την εκλογή των τακτικών μελών της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής το δημοτικό συμβούλιο εκλέγει τα αναπληρωματικά μέλη, τα οποία αναπληρώνουν τα τακτικά σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, ή παίρνουν τις θέσεις των τακτικών μελών, όταν αυτές μένουν κενές.

Τα μέλη που προέρχονται από την πλειοψηφία και τη μειοψηφία ορίζονται ρητά από το νόμο και φαίνονται στον παρακάτω πίνακα, με κριτήριο τον αριθμό των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου.

Αριθμός μελών Οικονομικής Επιτροπής & Επιτροπής Ποιότητας Ζωής	Αριθμός αναπληρωματικών	
	Μέλη από την πλειοψηφία	Μέλη από την μειοψηφία
7	3	2
9	3	2
11	3	3

Η εκλογή των αναπληρωματικών μελών γίνεται με τον ίδιο τρόπο που γίνεται η εκλογή των τακτικών μελών, όπως περιγράφηκε παραπάνω. Με την ίδια διαδικασία εκλέγονται νέα αναπληρωματικά μέλη, μόνο σε περίπτωση, που έχει εξαντληθεί ο

αριθμός των αναπληρωματικών ανά κατηγορία, δηλαδή της πλειοψηφίας και της μειοψηφίας.⁷⁵

Κατά τη διάρκεια της θητείας τα αναπληρωματικά μέλη ανά κατηγορία, με τη σειρά της εκλογής τους, καταλαμβάνουν τις θέσεις των τακτικών μελών που μένουν κενές. Όταν τα μέλη της μειοψηφίας παραιτηθούν κατά τη διάρκεια της θητείας και δεν εκλεγεί αντικαταστάτης τους, τη θέση τους καταλαμβάνουν τα μέλη της πλειοψηφίας.⁷⁶ Διαφορετική είναι η περίπτωση της αντικατάστασης τακτικού μέλους Επιτροπής, με πράξη του δημοτικού συμβουλίου, το οποίο απουσιάζει αδικαιολόγητα από τρεις (3) τουλάχιστον συνεχείς συνεδριάσεις, και ο οποίος δεν αντικαθίσταται από το αντίστοιχο αναπληρωματικό μέλος.⁷⁷

Τέλος, σημειώνεται ότι αν απουσιάζει ή κωλύεται ο πρόεδρος της επιτροπής, προεδρεύει ο αντιπρόεδρος και σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του αντιπροέδρου το μέλος της πλειοψηφίας το οποίο έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους. Αν απουσιάζουν ή κωλύονται τακτικά μέλη, καλούνται τα αναπληρωματικά με τη σειρά της εκλογής τους.⁷⁸

4. Περιπτώσεις επανάληψης της εκλογής.

Η διαδικασία εκλογής μελών της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής ολοκληρώνεται σε μία συνεδρίαση, εκτός από τις περιπτώσεις που δεν επιτυγχάνεται εκλογή για οποιονδήποτε λόγο ή η συνεδρίαση ματαιωθεί λόγω έλλειψης απαρτίας. Στην περίπτωση αυτή επαναλαμβάνεται η ίδια διαδικασία εκλογής την επόμενη Κυριακή.⁷⁹

Αν και στη δεύτερη συνεδρίαση δεν επιτευχθεί εκλογή ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν σχηματίσθηκε απαρτία, θεωρείται ότι εκλέγονται:

α) Για την Οικονομική Επιτροπή για τις θέσεις της πλειοψηφίας οι σύμβουλοι που έλαβαν κατά σειρά τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης στην παράταξη της πλειοψηφίας σύμφωνα με την απόφαση του δικαστηρίου και για τις θέσεις της μειοψηφίας οι σύμβουλοι της μείζονος μειοψηφίας που έλαβαν τους περισσότερους σταυρούς σύμφωνα με την ίδια δικαστική απόφαση.

75 Άρθρο 74, παρ. 3, τελευταίο εδάφιο του Ν. 3852/ 2010.

76 Άρθρο 74, παρ. 7 του Ν. 3852/ 2010.

77 Άρθρο 75, παρ. 4 του ν. 3852/ 2010.

78 Άρθρο 75, παρ. 2 του ν. 3852/ 2010.

79 Άρθρο 74 παρ. 4 του Ν.3852/2010.

β) Για την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής θεωρείται ότι εκλέγονται οι αμέσως επόμενοι κατά σειρά στις αντίστοιχες ως άνω κατηγορίες, δηλαδή παράταξη της πλειοψηφίας και παράταξη της μείζονος μειοψηφίας του Δημοτικού Συμβουλίου.

Δεν επιτρέπεται να εκλεγεί μέλος της Οικονομικής Επιτροπής ή της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου.⁸⁰

5. Εκλογή Αντιπροέδρου της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής

Πρόεδρος της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής είναι ο Δήμαρχος ή ο Αντιδήμαρχος που έχει οριστεί από τον Δήμαρχο. Τα μέλη των ως άνω επιτροπών στην πρώτη συνεδρίαση μετά την εκλογή τους εκλέγουν⁸¹, με φανερή ψηφοφορία, τον Αντιπρόεδρο, ο οποίος προέρχεται από τις παρατάξεις της μειοψηφίας. Δικαίωμα ψήφου στην περίπτωση αυτή έχει και ο πρόεδρος της Επιτροπής.⁸²

Αντιπρόεδρος εκλέγεται όποιος συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία όλων των μελών της αντίστοιχης Επιτροπής. Σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί απόλυτη πλειοψηφία, τότε η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται. Εάν, και πάλι, δεν επιτευχθεί η απόλυτη πλειοψηφία, τότε διεξάγεται τρίτη ψηφοφορία και εκλέγεται όποιος λάβει τη σχετική πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισοψηφίας διενεργείται κλήρωση από τον πρόεδρο της κατά περίπτωση οικείας Επιτροπής.

6. Έλεγχος των πρακτικών εκλογής των μελών της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής

Όταν ολοκληρωθεί η διαδικασία για την εκλογή των μελών της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής τα πρακτικά της εκλογής⁸³ διαβιβάζονται, μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από τη διενέργεια της εκλογής, στο Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο οποίος ελέγχει τη νομιμότητα της εκλογής.

80 Άρθρο 64, παρ. 8 του Ν.3852/ 2010.

81 Για τις συνεδριάσεις και την εν γένει λειτουργία των δύο Επιτροπών, βλ. άρθρο 75 του ν. 3852/ 2010.

82 Άρθρο 74, παρ. 6 του ν. 3852/ 2010.

83 Πρότυπο πρακτικού εκλογής τακτικών και αναπληρωματικών μελών Οικονομικής και Επιτροπής Ποιότητας Ζωής παρατίθεται στο Παράρτημα (υπό στοιχείο 1.6) της παρούσας εγκυκλίου.

Ο έλεγχος από το Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης γίνεται είτε αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από προσφυγή δημότη ή δημοτικού συμβούλου, η οποία ασκείται ενώπιον του, εντός αποκλειστικής προθεσμίας πέντε (5) ημερών από τη διενέργεια της εκλογής.

Ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης αποφαίνεται για τη νομιμότητα της εκλογής, μέσα σε πέντε (5) ημέρες το αργότερο, αφότου παρέλαβε τα πρακτικά.⁸⁴

Σημειώνεται ότι για τον έλεγχο νομιμότητας της εκλογής Αντιπροέδρου των Επιτροπών δεν εφαρμόζονται οι ανωτέρω ειδικές διατάξεις αλλά οι διατάξεις των αρ. 226 και 227 του Ν. 3852/2010.

---

⁸⁴ Αρθρο 64 παρ. 5 και άρθρο 74, παρ. 5 του ν.3 852/2010

Κεφάλαιο Ε'

Ορισμός Αντιδημάρχων

1. Γενικά

Ο Δήμαρχος, ως μονομελές όργανο διοίκησης του Δήμου, ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπει ο ν. 3852/ 2010, οι οποίες άπτονται πολλών και διάφορων θεμάτων διοίκησης των τοπικών υποθέσεων. Η αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών απαιτεί να επικουρείται από Αντιδημάρχους. Οι Αντιδήμαρχοι, επομένως, είναι οι σύμβουλοι οι οποίοι ασκούν αρμοδιότητες που τους μεταβιβάζει ο Δήμαρχος. Διαφορετική περίπτωση είναι οι «εντεταλμένοι» δημοτικοί σύμβουλοι, στους οποίους μπορεί να ανατίθεται από τον Δήμαρχο, χωρίς αμοιβή, η εποπτεία και ο συντονισμός συγκεκριμένων δράσεων του δήμου.

2. Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από το Δήμαρχο σε Αντιδημάρχους- Καθ' ύλην και κατά τόπον Αντιδήμαρχοι

Οι Αντιδήμαρχοι είναι σύμβουλοι που προέρχονται **μόνο** από τη δημοτική παράταξη της **πλειοψηφίας** του Δημοτικού Συμβουλίου και ορίζονται από το Δήμαρχο, με απόφασή του. Σε αυτούς μεταβιβάζει⁸⁵ την άσκηση αρμοδιοτήτων καθ' ύλην και κατά τόπον.

Οι κατά τόπον αρμοδιότητες ασκούνται στα όρια μίας ή περισσοτέρων δημοτικών ενοτήτων, δηλαδή των πρώην Δήμων και Κοινοτήτων που συνενώθηκαν στο πλαίσιο του «Προγράμματος Καλλικράτης».

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι ο νόμος θέλει σε κάθε δημοτική ενότητα να ορίζεται Αντιδήμαρχος ο οποίος ασκεί κατά τόπον αρμοδιότητες οι οποίες καθορίζονται από το νόμο.

Οι κατά τόπον αρμοδιότητες που μπορούν να ασκήσουν οι Αντιδήμαρχοι είναι:⁸⁶

α) Η ευθύνη της λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένες στη δημοτική ενότητα.

85 Άρθρο 59 παρ. 1 του ν.3852/2010.

86 Άρθρο 59, παρ. 4 του ν. 3852/ 2010.

- β) Η παρακολούθηση της εξέλιξης των έργων και των εργασιών που εκτελούνται στη δημοτική ενότητα.
- γ) Η μέριμνα για την καλή κατάσταση και λειτουργία του εξοπλισμού που βρίσκεται στη δημοτική ενότητα.
- δ) Η υπογραφή με εξουσιοδότηση του Δημάρχου, βεβαιώσεων, πιστοποιητικών και λοιπών διοικητικών εγγράφων τα οποία εκδίδονται από τις δημοτικές υπηρεσίες που λειτουργούν στα όρια της δημοτικής ενότητας.
- ε) Η συνεργασία με τους Προέδρους των συμβουλίων των τοπικών και δημοτικών κοινοτήτων και τους εκπροσώπους των τοπικών κοινοτήτων για την επίλυση των προβλημάτων τους.
- στ) Η άσκηση κάθε άλλης αρμοδιότητας που αφορά τη δημοτική ενότητα και την οποία μπορεί να τους μεταβιβάζει με απόφαση του ο Δήμαρχος.

Ο Δήμαρχος μπορεί να μεταβιβάσει οποιαδήποτε αρμοδιότητά του στους Αντιδημάρχους,⁸⁷ εκτός από την αρμοδιότητα που έχει ως πειθαρχικός προϊστάμενος των υπαλλήλων του Δήμου, η οποία είναι αμεταβίβαστη.⁸⁸ Οι αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται πρέπει να αναγράφονται συγκεκριμένα προς αποφυγή σύγχυσης ως προς το εύρος αυτών.

Η θητεία κάθε Αντιδημάρχου αναφέρεται στην απόφαση ορισμού του ως Αντιδημάρχου και δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δυόμιση ετών⁸⁹. Όμως, ο Δήμαρχος μπορεί με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του να αντικαταστήσει τον Αντιδήμαρχο και πριν από τη λήξη της θητείας του.⁹⁰ Αν ορισθείς Αντιδήμαρχος κατά τη διάρκεια της θητείας του ανεξαρτητοποιηθεί ή διαγραφεί από την παράταξή του δεν μπορεί να παραμείνει Αντιδήμαρχος.⁹¹

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 207 του ν. 3852/ 2010, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4071/2012 (Α' 85), στις νησιωτικές δημοτικές κοινότητες (δηλαδή των πρώην κοινοτήτων ή τοπικών διαμερισμάτων που εκτείνονται σε όλη την περιφέρεια του νησιού και δεν αποτελούν δήμο⁹²), ο δήμαρχος ορίζει αντιδήμαρχο σύμβουλο της πλειοψηφίας, ο οποίος έχει εκλεγεί στην εκλογική περιφέρεια όπου ανήκει η νησιωτική δημοτική κοινότητα και σε περίπτωση που δεν υπάρχει στην πλησιέστερη εκλογική περιφέρεια.

⁸⁷ Γν. ΝΣΚ 421/2009.

⁸⁸ Γν ΝΣΚ 669/ 2002.

⁸⁹ Άρθρο 59, παρ. 5 του ν. 3852/ 2010.

⁹⁰ Άρθρο 59 παρ. 5 Ν.3852/2010

⁹¹ Άρθρο 66, παρ. 6 του Ν. 3852/ 2010.

⁹² Βλ. άρθρο 2, παρ. 3, τελευταίου εδάφιο του Ν. 3852/ 2010.

Κατά τη διάρκεια της θητείας τους οι Αντιδήμαρχοι **δεν μπορούν** να εκλεγούν μέλη του Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου.

Αν ο Αντιδήμαρχος απουσιάζει ή κωλύεται, τις καθ' ύλην αρμοδιότητές του ασκεί άλλος αντιδήμαρχος που ορίζεται από το δήμαρχο ή ο ίδιος ο Δήμαρχος.

Το μέλος του δημοτικού συμβουλίου που ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε από την παράταξη του δεν μπορεί να ορισθεί ή να παραμείνει αντιδήμαρχος κατά τη διάρκεια της θητείας του.⁹³

3. Μεταβίβαση αρμοδιότητας και εξουσιοδότηση υπογραφής

A. Η μεταβίβαση αρμοδιότητας στους Αντιδημάρχους γίνεται με έκδοση διοικητικής πράξης από το Δήμαρχο, η οποία έχει κανονιστικό χαρακτήρα. Η πράξη με την οποία μεταβιβάζεται η αρμοδιότητα, ως κανονιστική, εξακολουθεί να ισχύει έως ότου καταργηθεί από μεταγενέστερη όμοια πράξη.

Με την έκδοση της απόφασης του Δημάρχου, ο Αντιδήμαρχος είναι αποκλειστικώς αρμόδιος για την άσκησή της και για την έκδοση των πράξεων που προβλέπονται, ο δε Δήμαρχος δεν μπορεί να εκδώσει εκείνος πράξη αντί του Αντιδημάρχου⁹⁴. Επίσης, ο δήμαρχος δεν μπορεί να παρέχει εξουσιοδότηση υπογραφής σε θέματα αρμοδιότητας Αντιδημάρχου, σε άλλο όργανο κατά τα κατωτέρω.

B. Εξουσιοδότηση υπογραφής⁹⁵ (άρθρο 88 ΚΔΚ) είναι η παροχή εξουσιοδότησης από ένα όργανο, με ειδική πράξη του, σε άλλο όργανο να υπογράφει ορισμένες πράξεις αντί αυτού και με εντολή του. Οι πράξεις αυτές αν και φέρουν την υπογραφή του εξουσιοδοτούμενου οργάνου, θεωρούνται πράξεις του οργάνου που έδωσε την εξουσιοδότηση.⁹⁶ Η πράξη με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότηση υπογραφής έχει κανονιστικό χαρακτήρα, και δεν αποκλείεται, τις πράξεις που θα μπορούσε να υπογράψει το εξουσιοδοτημένο όργανο να τις υπογράψει το ίδιο το όργανο που έχει παράσχει την εξουσιοδότηση.

93 Άρθρο 66, παρ. 6 του ν. 3852/ 2010.

94 Άρθρο 9, παρ. 2 Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας

95 Πρότυπο απόφασης εξουσιοδότησης υπογραφής παρατίθεται στο Παράρτημα (υπό στοιχείο 1.8) της παρούσας εγκυλίου εγκυλίου.

96 ΣτΕ 5797/ 1996.

4. Δημοσίευση της απόφασης.

Η απόφαση⁹⁷ του Δημάρχου με την οποία ορίζονται οι Αντιδήμαρχοι και οι μεταβιβαζόμενες σε αυτούς αρμοδιότητες πρέπει να δημοσιευθεί σε μία τουλάχιστον ημερήσια εφημερίδα και, αν δεν υπάρχει ημερήσια, σε μια εβδομαδιαία της πρωτεύουσας του νομού και να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Δήμου, διαφορετικά είναι ανυπόστατη.⁹⁸ Επομένως, δεν χρειάζεται δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Επιπλέον έχει κριθεί, κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, ότι οι αποφάσεις για τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων ή του δικαιώματος υπογραφής έχουν κανονιστικό χαρακτήρα και απαιτείται δημοσίευση αυτών, κατά το πλήρες περιεχόμενό τους, προκειμένου να αποκτήσουν νόμιμη υπόσταση. Διαφορετικά είναι ανυπόστατες και δεν παράγουν έννομα αποτελέσματα.⁹⁹

Οι αποφάσεις αυτές δεν μπορούν να έχουν αναδρομικό χαρακτήρα, αφού με τη δημοσίευση τους αποκτούν εκτελεστότητα και ο χρόνος ισχύος της αρχίζει την επομένη έκδοσής τους.

5. Αριθμός Αντιδημάρχων ανά Δήμο.

Για τον προσδιορισμό του αριθμού των αντιδημάρχων που δικαιούται ο δήμος λαμβάνεται υπόψη ο πραγματικός πληθυσμός του Δήμου όπως αυτός εμφανίζεται στην υπ' αριθ. ΓΠ-192/18-3-2014 Απόφαση του Προέδρου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής «Τροποποίηση της Απόφασης με αριθμό 2891/15.03.2013 (ΦΕΚ 630/Β΄/20.03.2013) και θέμα «Αποτελέσματα της Απογραφής Πληθυσμού–Κατοικιών 2011 που αφορούν στον De facto Πληθυσμό της Χώρας» (Β΄ 699).

Στο Παράρτημα (υπό στοιχείο 1.9) της παρούσας εγκυκλίου παρατίθεται Πίνακας με τον ανώτατο αριθμό Αντιδημάρχων ανά δήμο.

97 Πρότυπο απόφασης ορισμού Αντιδημάρχων παρατίθεται στο Παράρτημα (υπό στοιχείο 17) της παρούσας εγκυκλίου.

98 Άρθρο 59 παρ. 6 του ν.3852/2010

99 ΣτΕ 4470/ 2005, 1417/ 2004, 5797/ 1996.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 3, παρ. 3 ε' του ν.4051/2012 (Α' 40) από τον αριθμό των αντιδημάρχων που δικαιούται ο δήμαρχος λαμβάνουν αντιμισθία οι ακόλουθοι στον παρακάτω Πίνακα:

Αριθμός αντιδημάρχων	Αριθμός αντιδημάρχων που δικαιούνται αντιμισθίας
έως δύο (2)	ένας (1)
έως τέσσερις (4)	δύο (2)
έως πέντε (5)	τρεις (3)
έως έξι (6)	τέσσερις (4)
έως οκτώ (8)	πέντε (5)
έως εννέα (9)	έξι (6)
από δέκα (10) έως δώδεκα (12)	επτά (7)
από δεκατρείς (13) και άνω	οκτώ (8)

Σε δήμους άνω των 200.000 κατοίκων το σύνολο των αντιδημάρχων δικαιούται αντιμισθίας.

Οι ανωτέρω αντιδημάρχοι οι οποίοι δικαιούνται αντιμισθίας ορίζονται με την απόφαση του άρθρου 59 παρ. 6 του ν. 3852/2010.

5.1 Αριθμός Αντιδημάρχων σε Δήμους που δεν προέρχονται από συνένωση, κατ' άρθρο 1 του ν. 3852/ 2010.

Ο αριθμός των Αντιδημάρχων που αντιστοιχούν στους Δήμους που δεν προέρχονται από συνένωση ΟΤΑ, δηλαδή δεν επήλθε καμία μεταβολή με τον «Καλλικράτη», εμφανίζεται στον κατωτέρω πίνακα:

Πληθυσμός δήμου	Αριθμός αντιδημάρχων
Μέχρι 2.000 κατοίκους	1
2.001 έως 10.000 κατοίκους	2
10.001 έως 20.000	3
20.001 έως 40.000	4
40.001 έως 100.000	5

Στους δήμους με πληθυσμό εκατό χιλιάδες έναν κατοίκους και άνω που διαιρούνται σε δημοτικές κοινότητες, ο αριθμός των αντιδημάρχων είναι ίσος με τον αριθμό των δημοτικών κοινοτήτων και μπορεί να αυξηθεί κατά τρείς.

5.2 Αριθμός Αντιδημάρχων σε Δήμους που προέρχονται από συνένωση, κατ' άρθρο 1 του ν. 3852/ 2010.

Ο αριθμός των Αντιδημάρχων που αντιστοιχούν στους Δήμους που προέρχονται από συνένωση ΟΤΑ εμφανίζεται στον κατωτέρω πίνακα:

Πληθυσμός δήμου	Αριθμός αντιδημάρχων
Μέχρι 5.000 κατοίκους	2
5.001 έως 20.000 κατοίκους	4
Από 20.001 έως 50.000 κατοίκους	5
Από 50.001 έως 100.000 κατοίκους	6
Από 100.001 κατοίκους και άνω	8

Στους ανωτέρω Δήμους προβλέπεται προσαύξηση του αριθμού των Αντιδημάρχων ανάλογα με τον αριθμό των δημοτικών ενοτήτων (πρώην ΟΤΑ). Επομένως, ο αριθμός των Αντιδημάρχων στους Δήμους αυτούς διαμορφώνεται ως εξής:

Προσαύξηση αριθμού αντιδημάρχων	
Αριθμός των δημοτικών ενοτήτων που συνενώθηκαν	Αριθμός των αντιδημάρχων
Από 5 έως 7	$v + 1$
Από 8 έως 9	$v + 2$
Από 10 και άνω	$v + 3$
	v: Ο αριθμός Αντιδημάρχων του Δήμου βάσει του πληθυσμού του

Επιπλέον στους νησιωτικούς Δήμους εάν ο αριθμός των αντιδημάρχων που ορίζεται βάσει του πληθυσμού τους είναι μικρότερος από τον αριθμό των δημοτικών ενοτήτων δηλ. των ΟΤΑ που συνενώθηκαν με τον «Καλλικράτη», τότε αυτός προσαυξάνεται ισάριθμα (πχ Δήμος Κέρκυρας).

Κεφάλαιο ΣΤ'

Λειτουργία Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων

1. Γενικά

Στις Δημοτικές και Τοπικές Κοινότητες απονέμονται ρητώς από το νόμο αρμοδιότητες.

Σημαντική αλλαγή αποτελεί ο ορισμός του Προέδρου του Συμβουλίου Δημοτικής Κοινότητας ως του συμβούλου του συνδυασμού της πλειοψηφίας που έχει λάβει τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης¹⁰⁰, σε αντίθεση με την εκλογή του κατά το προϊσχύσαν καθεστώς.¹⁰¹ Δεν χρειάζεται ιδιαίτερη πράξη για τη συγκρότηση σε σώμα του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας.

Α) Δημοτικές κοινότητες αποτελούν:

- Τα πρώην τοπικά διαμερίσματα,¹⁰² εφόσον έχουν πληθυσμό μεγαλύτερο από 2000 κατοίκους. Συγκεκριμένα δημοτικές κοινότητες είναι:
  - οι ΟΤΑ που καταργήθηκαν και οι οικισμοί που προσαρτήθηκαν στους Δήμους και τις Κοινότητες, οι οποίοι συστήθηκαν με το άρθρο 1 του ν. 2539/ 1997 («Πρόγραμμα Καποδίστριας») (Α' 244)
  - οι Δήμοι και οι Κοινότητες που καταργήθηκαν κατόπιν συνένωσης σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων 1416/ 1984 (Α' 18) και 1622/ 1986 (Α' 92)
- οι πρώην Δήμοι ή οι πρώην Κοινότητες που καταργήθηκαν ύστερα από εθελούσια συνένωση¹⁰³, σύμφωνα με τις διατάξεις του πδ 410/ 1995, εφόσον έχουν πληθυσμό μεγαλύτερο από 2000 κατοίκους (π.χ. σύσταση Δήμου Ωρωπού, με το πδ 210/ 2002)
- οι πρώην Δήμοι ή οι πρώην Κοινότητες που συνενώθηκαν με το άρθρο 1 του ν. 3852/ 2010 και δεν αποτελούνταν από τοπικά διαμερίσματα,¹⁰⁴ εφόσον έχουν πληθυσμό μεγαλύτερο από 2000 κατοίκους (π.χ. πρώην Δήμος Δάφνης και πρώην Δήμος Υμηττού)

100 Άρθρο 2 του ν. 4257/ 2014

101 Άρθρο 79 του ν. 385/ 2010.

102 Άρθρο 2, παρ. 2 του ν. 3852/ 2010

103 Άρθρο 2, παρ. 2 του ν. 3852/ 2010

104 Άρθρο 2, παρ. 2 του ν. 3852/ 2010

- Τα πρώην τοπικά διαμερίσματα των νησιωτικών Δήμων,¹⁰⁵ **εφόσον** **έχουν πληθυσμό μεγαλύτερο από 1000 κατοίκους** (π.χ. Δημοτική Κοινότητα Καλλιμασιάς του νησιωτικού Δήμου Χίου)
- Πρώην Κοινότητες ή τοπικά διαμερίσματα που εκτείνονται σε όλη τη περιφέρεια του νησιού και δεν αποτελούν Δήμο,¹⁰⁶ σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 3852/2010, **ανεξαρτήτως του αριθμού των κατοίκων αυτών** (π.χ. πρώην Κοινότητα Δονούσας)
- Τα δημοτικά διαμερίσματα στα οποία διαιρούνταν οι Δήμοι,¹⁰⁷ που στην έδρα τους έχουν πληθυσμό άνω των 100.00 κατοίκων, σύμφωνα με το άρθρο 117 του ΚΔΚ¹⁰⁸

Β) Τοπικές Κοινότητες αποτελούν:

- Τα πρώην τοπικά διαμερίσματα,¹⁰⁹ **εφόσον** **έχουν πληθυσμό έως και 2000 κατοίκους.** Συγκεκριμένα, τα τοπικά διαμερίσματα είναι:
  - οι ΟΤΑ που καταργήθηκαν και οι οικισμοί που προσαρτήθηκαν στους Δήμους και τις Κοινότητες, οι οποίοι συστήθηκαν με το άρθρο 1 του ν. 2539/ 1997 («Πρόγραμμα Καποδίστριας») (Α' 244)
  - οι πρώην Δήμοι και οι πρώην Κοινότητες που καταργήθηκαν κατόπιν συνένωσης σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων 1416/ 1984 (Α' 18) και 1622/ 1986 (Α' 92)
- οι πρώην Δήμοι ή οι πρώην Κοινότητες που καταργήθηκαν ύστερα από εθελούσια συνένωση¹¹⁰, σύμφωνα με τις διατάξεις του πδ 410/ 1995, **εφόσον** **έχουν πληθυσμό έως και 2000 κατοίκους.**
- οι πρώην Δήμοι ή οι πρώην Κοινότητες που συνενώθηκαν με το άρθρο 1 του ν. 3852/ 2010 και δεν αποτελούνται από δημοτικές ή τοπικές κοινότητες,¹¹¹ **εφόσον** **έχουν πληθυσμό έως και 2000 κατοίκους.**
- Τα πρώην τοπικά διαμερίσματα των νησιωτικών Δήμων,¹¹² **εφόσον** **έχουν πληθυσμό έως 1000 κατοίκους**

105 Άρθρο 2, παρ. 3 του ν. 3852/ 2010

106 Άρθρο 2, παρ. 3 του ν. 3852/ 2010

107 Άρθρο 2, παρ. 4 του ν. 3852/ 2010

108 Τα δημοτικά διαμερίσματα των δήμων μπορούν να ανευρεθούν στα ακόλουθα ΦΕΚ: Αθηναίων (Α' 246/ 1981), Θεσσαλονίκης (Α' 74/ 1985), Πειραιά (Α' 100/ 1982), Πατρέων (Α' 154/ 1994), Ηρακλείου Κρήτης (Α' 185/ 2006), Λαρισαίων (Α' 193/ 2006), και Περιστερίου (Α' 198/ 2006).

109 Άρθρο 2, παρ. 2 του ν. 3852/ 2010

110 Άρθρο 2, παρ. 2 του ν. 3852/ 2010

111 Άρθρο 2, παρ. 2 του ν. 3852/ 2010

112 Άρθρο 2, παρ. 3 του ν. 3852/ 2010

2. Πρόεδρος Συμβουλίου Δημοτικής Κοινότητας

Πρόεδρος του συμβουλίου δημοτικής κοινότητας είναι ο σύμβουλος του συνδυασμού της πλειοψηφίας που έχει λάβει τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης και σε περίπτωση ισοψηφίας αυτός που είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση της ανακήρυξης¹¹³.

Επομένως τα συμβούλια δημοτικής κοινότητας, μετά την ορκωμοσία και εγκατάσταση των μελών τους λειτουργούν αμέσως στις Δημοτικές Κοινότητες, στις οποίες έχουν εκλεγεί, χωρίς καμία άλλη διαδικασία (όπως π.χ. η εκλογή του Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου) αφού ο πρόεδρος του Συμβουλίου ορίζεται ρητά από το νόμο.

Όταν ο Πρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται, τα καθήκοντα του ασκεί μέλος του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας, που ορίζεται από αυτόν, ως αναπληρωτής του. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας μπορούν με γραπτή δήλωση τους προς τον Δήμαρχο να ανεξαρτητοποιηθούν από το συνδυασμό με τον οποίο έχουν εκλεγεί. Οι ανωτέρω είναι δυνατόν να διαγραφούν με αιτιολογημένη απόφαση που λαμβάνεται με την πλειοψηφία των 2/3, η οποία υπολογίζεται επί του συνολικού αριθμού των δημοτικών συμβούλων και συμβούλων δημοτικής κοινότητας στην οποία είναι μέλος ο διαγραφείς. Πρόεδρος ή αναπληρωτής αυτού, δεν μπορεί να γίνει ή να παραμείνει ο ανεξαρτητοποιηθείς ή ο διαγραφείς από το συνδυασμό με τον οποίο εκλέχθηκε¹¹⁴.

Αν η θέση του Προέδρου του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας κενωθεί λόγω θανάτου ή παραίτησης ή έκπτωσης από το αξίωμα ή εξαιτίας οποιουδήποτε άλλου λόγου ή εκείνος που έλαβε τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης δεν αποδεχθεί εγγράφως τη θέση, το αξίωμα του Προέδρου καταλαμβάνει ο επόμενος, κατά σειρά σε σταυρούς προτίμησης, σύμβουλος του συνδυασμού της πλειοψηφίας και σε περίπτωση μη αποδοχής, ο πρώτος σε σταυρούς προτίμησης σύμβουλος από τους λοιπούς συνδυασμούς με τη σειρά της εκλογικής τους δύναμης στο δήμο. Αν σε δημοτική κοινότητα δεν έχουν ανακηρυχθεί υποψήφιοι του επιτυχόντος στο δήμο συνδυασμού, το αξίωμα του Προέδρου καταλαμβάνει ο πρώτος σε σταυρούς προτίμησης υποψήφιος του επόμενου σε εκλογική δύναμη συνδυασμού στο δήμο, που έχει ανακηρυχτεί σύμβουλος στη δημοτική κοινότητα. Η μη αποδοχή του αξιώματος του

113 Άρθρο 2, παρ. 1 του ν. 4257/2014.

114 Άρθρο 2, παρ. 2 του ν. 4257/2014.

Προέδρου δεν οδηγεί σε απώλεια της ιδιότητας του μέλους του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας¹¹⁵.

Στον πρόεδρο του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας παρέχονται από το δήμο έξοδα κίνησης τα οποία έχουν οριστεί με την υπ' αριθμ. 74447/ 29.12.2010 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών (Β' 2044).

3. Συμβούλιο Τοπικής Κοινότητας- Εκπρόσωπος Τοπικής Κοινότητας

Πρόεδρος του Συμβουλίου της Τοπικής Κοινότητας και Εκπρόσωπος της Τοπικής Κοινότητας είναι ο υποψήφιος σύμβουλος του **πλειοψηφήσαντος στην Τοπική Κοινότητα συνδυασμού**, ανεξαρτήτως του συνδυασμού που πλειοψηφησε στο Δήμο, που έχει λάβει τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης και, σε περίπτωση ισοψηφίας, αυτός που είναι πρώτος στη δικαστική απόφαση της ανακήρυξης.¹¹⁶

Επομένως τα συμβούλια τοπικής κοινότητας, μετά την ορκωμοσία και εγκατάσταση των μελών τους λειτουργούν αμέσως στις Τοπικές Κοινότητες, στις οποίες έχουν εκλεγεί, χωρίς καμία άλλη διαδικασία (όπως π.χ. η εκλογή του Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου) αφού ο πρόεδρος του Συμβουλίου ορίζεται ρητά από το νόμο.¹¹⁷

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Τοπικής Κοινότητας, εάν παραιτηθεί από το αξίωμά του, παραμένει σύμβουλος του συμβουλίου της τοπικής κοινότητας. Την θέση του προέδρου καταλαμβάνει ο επόμενος σε σταυρούς προτίμησης υποψήφιος του ίδιου επιτυχόντος συνδυασμού στην τοπική κοινότητα.¹¹⁸

Σε περίπτωση της, με οποιονδήποτε τρόπο, ανεξαρτητοποίησης του Προέδρου του συμβουλίου τοπικής κοινότητας, αυτός εκπίπτει αυτοδικαίως από το αξίωμα του Προέδρου. Τη θέση του Προέδρου λαμβάνει ο επόμενος σε σταυρούς προτίμησης σύμβουλος της τοπικής κοινότητας της ίδιας παρατάξεως. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει άλλος σύμβουλος τοπικής κοινότητας να δύναται και να δέχεται να αναλάβει την άσκηση των καθηκόντων του Προέδρου ή που να έχει εκλεγεί με την ίδια παράταξη, η θέση αυτή καταλαμβάνεται από το σύμβουλο της δεύτερης σε σειρά εκλογής στη συγκεκριμένη τοπική κοινότητα, παράταξης και, σε περίπτωση κωλύματος και αυτού, τη θέση καταλαμβάνει ο σύμβουλος της τρίτης σε σειρά εκλογής στη συγκεκριμένη τοπική

115 Αρθρο 2, παρ. 3 του Ν. 4257/2014.

116 Αρθρο 80 παρ. 1 του Ν.3852/2010.

117 Αρθρο 80 του Ν. 3852/2010.

118 Αρθρο 3 του Ν παρ. 2 του Ν. 3852/ 2010.

κοινότητα, παράταξης. Σε περίπτωση που άπαντες οι σύμβουλοι της τοπικής κοινότητας έχουν ανεξαρτητοποιηθεί, τα καθήκοντα του Προέδρου ασκεί ο πρώτος σε σταυρούς προτίμησης σύμβουλος αυτής από οποιαδήποτε παράταξη κι αν προέρχεται.¹¹⁹

Ο πρόεδρος του συμβουλίου της τοπικής κοινότητας είναι μέλος του τοπικού συμβουλίου και προεδρεύει στις συνεδριάσεις του. Ο πρόεδρος του συμβουλίου της τοπικής κοινότητας και ο εκπρόσωπος της τοπικής κοινότητας μετέχει στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου με δικαίωμα ψήφου, όταν στην ημερήσια διάταξη περιλαμβάνεται θέμα που αφορά ειδικά την αντίστοιχη τοπική κοινότητα.

Στον πρόεδρο του συμβουλίου της τοπικής κοινότητας και στον εκπρόσωπο της τοπικής κοινότητας παρέχονται από το δήμο έξοδα κίνησης τα οποία έχουν οριστεί με την υπ' αριθμ. 74447/ 29.12.2010 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών (Β' 2044). Περισσότερες πληροφορίες για τις αρμοδιότητες και τη λειτουργία των συμβουλίων των Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων έχουν παρασχεθεί με την υπ' αριθμ. 49/ 2010 εγκύκλιο της υπηρεσίας μας.

Υποχρεώσεις υπηρεσιών

Παρακαλούμε να κοινοποιήσετε την παρούσα εγκύκλιο στους Δήμους της περιφέρειάς σας, οι οποίοι οφείλουν να την κοινοποιήσουν σε όλες τις δημοτικές παρατάξεις του Δημοτικού Συμβουλίου.

Για πληροφορίες και διευκρινίσεις σχετικά με τα θέματα που αναπτύσσονται στην παρούσα εγκύκλιο μπορείτε να απευθύνεστε στους κατωτέρω υπαλλήλους της Δ/νσης Οργάνωσης και Λειτουργίας ΟΤΑ:

ΟΝΟΜΑ	ΤΗΛ. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	Δ/ΝΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ
Κων/νος Ευσταθίου	213-1364327	k.eystathiou@ypes.gr
Κίμων Σιδηρόπουλος	213-1364321	k.sidiropoulos@ypes.gr
Κώστας Γαλάνης	213-1364348	k.galanis@ypes.gr
Παρασκευή Γεωργακοπούλου	213-1364337	p.georgakopoulou@ypes.gr
Γιώργος Χρυσάφης	213-1364395	g.chrisafis@ypes.gr
Δέσποινα Νάσαινα	213-1364388	d.nasaina@ypes.gr
Σοφία Θεολογίτου	213-1364326	s.theologitou@ypes.gr
Ρένια Ντάβα	213-1364027	r.ntava@ypes.gr
Σοφία Θεοδωρακοπούλου	213-1364371	s.theodorakopoulou@ypes.gr
Γωγώ Κατσίκα	213-1364329	g.katsika@ypes.gr

¹¹⁹ Αρθρο 3 του ν.4257/2014

Την παρούσα εγκύκλιο μπορείτε να την αναζητήσετε στον ιστοτόπο του Υπουργείου Εσωτερικών: www.ypes.gr στη διαδρομή Περιφερειακή Διοίκηση- Αυτοδιοίκηση/ Τοπική Αυτοδιοίκηση Α' βαθμού/ Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων/ Εγκύκλιοι, καθώς και στον ειδικό ιστοτόπο του «Προγράμματος ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΡΓΥΡΗΣ ΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. ΚΕΔΚΕ

Ακαδημίας 65 & Γενναδίου 8
TK 106 78- ΑΘΗΝΑ

2. ΕΕΤΑΑ ΑΕ

Μυλλέρου 73- 77
TK 104 36- ΑΘΗΝΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Υπουργού,
2. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού,
3. Γραφείο Υφυπουργού,
4. Γραφείο Γενικού Γραμματέα,
5. Γενική Διευθύντρια Τοπικής Αυτοδιοίκησης,
6. Δ/νση Μηχ/σης & ΗΕΣ
(με την παράκληση να την αναρτήσει στο δικτυακό τόπο του Υπουργείου)
7. Δ/νση Οργάνωσης και Λειτουργίας ΟΤΑ (10 αντίτυπα)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

(Πρότυπα πρακτικών και προσκλήσεων)

1.1 Πρόσκληση Δημάρχου για ορκωμοσία αιρετών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΣ.....

Αθήνα, Αυγούστου
2014
Αριθ. Πρωτ.:

ΠΡΟΣ: Τακτικά μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, των Συμβουλίων Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων και εκλεγέντες Εκπροσώπους τοπικών κοινοτήτων (όπως Πίνακας Αποδεκτών)

ΘΕΜΑ: Πρόσκληση προς τα τακτικά μέλη Δημοτικού Συμβουλίου και Συμβουλίου δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων και εκπροσώπους τοπικών κοινοτήτων για ορκωμοσία

Μετά την επικύρωση της εκλογής και την ανακήρυξη του επιτυχόντος και των επιλαχόντων συνδυασμών, σύμφωνα με την υπ' αριθμ... απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου .... παρακαλείσθε όπως προσέλθετε (Ταχ. Διεύθυνση:....) στις ΗΗ/ΜΜ/2010, μέρα .... και ώρα ...., ώστε σε δημόσια συνεδρίαση, να διεξαχθεί η προβλεπόμενη από το άρθρο 52 του Ν. 3852/ 2010 ορκωμοσία.

Ο Δήμαρχος

(υπογραφή)

Όνομα Επώνυμο

1.2 Πρακτικό ορκωμοσίας αιρετών Δήμων

Στο Δημοτικό κατάστημα του Δήμου... προσήλθαν σήμερα, ΗΗ/ΜΜ/2014 και ώρα ... κατόπιν της υπ' αριθμ. .... πρόσκλησης του εκλεγέντα Δημάρχου κ. ...., οι Δημοτικοί Σύμβουλοι, οι Σύμβουλοι Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων και οι Εκπρόσωποι Τοπικών Κοινοτήτων, οι οποίοι αναδείχθηκαν τακτικά μέλη σύμφωνα με την υπ' αριθμ... απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου .... , τα ονόματα των οποίων αναγράφονται στο τέλος του πρακτικού, και σε δημόσια συνεδρίαση έδωσαν τον προβλεπόμενο από τις διατάξεις του άρθρου 52 του Ν. 3852/ 2010 όρκο, που έχει ως εξής:

«Ορκίζομαι να είμαι πιστός στην πατρίδα, να υπακούω στο Σύνταγμα και στους νόμους και να εκπληρώνω τίμια και ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου»

(Αναγράφονται το Όνομα και το Επίθετο των ορκισθέντων)

- Προσήλθε, επίσης, ο κ. ...., (δηλώνεται η αιρετή του ιδιότητα, π.χ. δημοτικός σύμβουλος), ο οποίος έδωσε με ίδιο τύπο όρκο, τον ακόλουθο όρκο:

«Ορκίζομαι να είμαι πιστός στην πατρίδα, να υπακούω στο Σύνταγμα και στους νόμους και να εκπληρώνω τίμια και ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου»

- Προσήλθε, επίσης, ο κ. ...., (δηλώνεται η αιρετή του ιδιότητα, π.χ. δημοτικός σύμβουλος), ο οποίος δήλωσε τα αναφερόμενα στον όρκο στην τιμή και τη συνείδησή του, με τον εξής τρόπο:

«Δηλώνω στην τιμή και στη συνείδησή μου να είμαι πιστός στην πατρίδα, να υπακούω στο Σύνταγμα και στους νόμους και να εκπληρώνω τίμια και ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου»

Δήμαρχος		Όνοματεπώνυμο	Υπογραφή
Δημοτικοί Σύμβουλοι		Όνοματεπώνυμο Όνοματεπώνυμο Όνοματεπώνυμο Όνοματεπώνυμο Όνοματεπώνυμο	Υπογραφή Υπογραφή Υπογραφή Υπογραφή Υπογραφή
Σύμβουλοι Κοινότητας <i>(οι δημοτικές κοινότητες μπορούν να τεθούν και σε αλφαριθμητική σειρά)</i>	Δημοτικής	Όνοματεπώνυμο Όνοματεπώνυμο Όνοματεπώνυμο	Υπογραφή Υπογραφή Υπογραφή
Σύμβουλοι Κοινότητας	Δημοτικής	Όνοματεπώνυμο Όνοματεπώνυμο	Υπογραφή Υπογραφή
Σύμβουλοι Κοινότητας	Δημοτικής	Όνοματεπώνυμο Όνοματεπώνυμο	Υπογραφή Υπογραφή

Σύμβουλοι Τοπικής Κοινότητας <i>(οι τοπικές κοινότητες μπορούν να τεθούν και σε αλφαριθμητική σειρά)</i>	Ονοματεπώνυμο Ονοματεπώνυμο Ονοματεπώνυμο	Υπογραφή Υπογραφή Υπογραφή
Σύμβουλοι Τοπικής Κοινότητας	Ονοματεπώνυμο Ονοματεπώνυμο Ονοματεπώνυμο	Υπογραφή Υπογραφή Υπογραφή
Ο Εκπρόσωπος της Τοπικής Κοινότητας <i>(οι τοπικές κοινότητες μπορούν να τεθούν και σε αλφαριθμητική σειρά)</i>	Ονοματεπώνυμο	Υπογραφή
Ο Εκπρόσωπος της Τοπικής Κοινότητας	Ονοματεπώνυμο	Υπογραφή

1.3 Δήλωση αποποίησης εκλογής Δημάρχου

.. Αυγούστου 2014

ΔΗΛΩΣΗ ΑΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΚΛΟΓΗΣ

Του .....

Από το αξίωμα του Δημάρχου .....

ΠΡΟΣ

Το Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης

Σας δηλώνω ότι αποποιούμαι την εκλογή μου ως Δημάρχου .....
και για το λόγο αυτό δεν προτίθεμαι να εγκατασταθώ και να ασκήσω τα
καθήκοντά που απορρέουν από το αξίωμα αυτό.

Με τιμή

Ο Δηλών

**(ονοματεπώνυμο
– υπογραφή)**

Σημείωση: Βλέπε διατάξεις άρθρου 53 του ν.3852/2010

1.4 Πρόσκληση συμβούλου επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους για εκλογή μελών Προεδρείου Δημοτικού Συμβουλίου και μελών της Οικονομικής Επιτροπής και Επιτροπής Ποιότητας Ζωής

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΣ.....

Αθήνα, Σεπτεμβρίου 2014
Αριθ. Πρωτ.: .....

ΠΡΟΣ: Τακτικά μέλη του
Δημοτικού
Συμβουλίου
(όπως
Αποδεκτών) Πίνακας

ΘΕΜΑ: Πρόσκληση προς τα τακτικά μέλη Δημοτικού Συμβουλίου για την εκλογή των μελών του Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου και των μελών της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής.

Παρακαλείσθε όπως προσέλθετε στο Δημοτικό κατάστημα (Ταχ. Διεύθυνση:...) στις 7.9.2014, ημέρα Κυριακή και ώρα ...., ώστε να διεξαχθεί η προβλεπόμενη από τα άρθρα 64 και 74 του Ν. 3852/ 2010 εκλογή των μελών του Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου και των μελών της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής.

Ο προεδρεύων Σύμβουλος

(υπογραφή)

Όνομα Επώνυμο

1.5 Πρακτικό Εκλογής Προεδρείου Δημοτικού Συμβουλίου

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Από τα πρακτικά της με αριθμό ...../2014, ειδικής συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου την Κυριακή 7 Σεπτεμβρίου 2014, το οποίο συγκλήθηκε με την υπ' αριθμ.... πρόσκληση του συμβούλου του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους.

Ο προεδρεύων Σύμβουλος, αφού ανέθεσε καθήκοντα ειδικού γραμματέα στον δημοτικό υπάλληλο κ. ...., κάλεσε το Συμβούλιο να προβεί στην εκλογή των τακτικών μελών του Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου για δυόμιση έτη (1.9.2014- 5.3.2017), στην ειδική αυτή συνεδρίαση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 64 του Ν.3852/2010.

Ειδικότερα, όπως ανέφερε, θα προταθεί ο Πρόεδρος από τον πλειοψηφήσαντα συνδυασμό, ο Αντιπρόεδρος από τη μείζονος παράταξη της μειοψηφίας και ο Γραμματέας από τις λοιπές παρατάξεις της μειοψηφίας. Επισήμανε δε, ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3852/ 2010 οι Αντιδήμαρχοι δεν μπορούν να εκλεγούν μέλη του Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου και κάλεσε όλους τους Συμβούλους της δημοτικής παράταξης της πλειοψηφίας να αποσυρθούν (προς το αριστερό μέρος της αίθουσας), ώστε να αναδείξουν τον υποψήφιο Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου. Ταυτόχρονα, κάλεσε τα μέλη της παράταξης της μείζονος μειοψηφίας να αποσυρθούν (προς το δεξί μέρος της αίθουσας) και να αναδείξουν τον υποψήφιο Αντιπρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου και τα μέλη όλων των λοιπών παρατάξεων της μειοψηφίας να αποσυρθούν (στο κέντρο της αίθουσας) και να αναδείξουν τον υποψήφιο Γραμματέα του Δημοτικού Συμβουλίου

Υποψήφιοι από τις παρατάξεις, όπως ενημέρωσε ο Πρόεδρος, θα είναι όσοι συγκεντρώσουν την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του αντίστοιχων παρατάξεων. Εάν κανείς από τους ενδιαφερόμενους δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία, τότε η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται. Εάν και κατά τη δεύτερη αυτή ψηφοφορία δεν συγκεντρωθεί η απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του συνδυασμού ή υπάρχει ισοψηφία, τότε διενεργείται και τρίτη ψηφοφορία μεταξύ των δύο επικρατέστερων υποψήφιων. Κατά την τρίτη ψηφοφορία εκλέγεται όποιος συγκεντρώσει τη σχετική πλειοψηφία των παρόντων.

Ακολούθησε η παραπάνω διαδικασία από τους Συμβούλους των παρατάξεων της πλειοψηφίας και μειοψηφίας και μετά την ολοκλήρωση της ο προεδρεύων

σύμβουλος ανακοίνωσε τα ονόματα των υποψηφίων που εκλέχθηκαν, ήτοι: υποψήφιος Πρόεδρος ο κ. ...., υποψήφιος Αντιπρόεδρος ο κ. ...., και υποψήφιος Γραμματέας ο κ. ....

Ο προεδρεύων σύμβουλος κάλεσε το Δημοτικό Συμβούλιο να προβεί στην εκλογή των μελών του Προεδρείου με μυστική ψηφοφορία και με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου και για όσους υποψηφίους δεν επιτευχθεί, να ακολουθήσει δεύτερη και τέλος τρίτη ψηφοφορία, προκειμένου να εκλεγούν με πλειοψηφία των παρόντων μελών του Δημοτικού Συμβουλίου και σε περίπτωση ισοψηφίας σε οποιαδήποτε ψηφοφορία θα διενεργηθεί κλήρωση από τον Πρόεδρο.

Για το λόγο αυτό κάλεσε τους Συμβούλους ψηφίσουν για τον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου. Μετά την αποσφραγίσει τον φακέλων καταμετρήθηκαν από τον προεδρεύοντα Σύμβουλο, ... σταυροί προτίμησης για τον υποψήφιο Πρόεδρο κ. ..., που αποτελούν την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου. Ακολούθως, μετά την αποσφραγίσει τον φακέλων καταμετρήθηκαν από τον προεδρεύοντα Σύμβουλο, ... σταυροί προτίμησης για τον υποψήφιο Αντιπρόεδρο κ. ...., που αποτελούν την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου. Τέλος, μετά την αποσφραγίσει τον φακέλων καταμετρήθηκαν από τον προεδρεύοντα Σύμβουλο, ... σταυροί προτίμησης για τον υποψήφιο Γραμματέα κ. ...., που αποτελούν την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου.

Μετά το πέρας της αναφερόμενης διαδικασίας διαπιστώθηκε από τον προεδρεύοντα Σύμβουλο ότι εκλέχθηκαν για δυόμιση έτη (1.9.2014- 5.3.2017) Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου ο κ...., Αντιπρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου ο κ...., Γραμματέας του Δημοτικού Συμβουλίου ο κ. ....

'Υστερα από τα παραπάνω λύθηκε η συνεδρίαση στις ...(ώρα).... .

Ο προεδρεύων σύμβουλος

Τα Μέλη

(σφραγίδα-υπογραφή)

1.

(ονοματεπώνυμο)

2.

3.

1.6 Πρακτικό εκλογής μελών Οικονομικής Επιτροπής/ Επιτροπής Ποιότητας Ζωής

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Από τα πρακτικά της με αριθμό ...../2014, ειδικής συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου την Κυριακή 7 Σεπτεμβρίου 2014, το οποίο συγκλήθηκε με την υπ' αριθμ.... πρόσκληση του συμβούλου του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους.

Μετά την εκλογή του Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου ο νεοεκλεγείς Πρόεδρος, αφού ανέθεσε καθήκοντα ειδικού γραμματέα στον δημοτικό υπάλληλο κ. ...., κάλεσε το Συμβούλιο να προβεί στην εκλογή των τακτικών και αναπληρωματικών μελών της Οικονομικής Επιτροπής / Επιτροπής Ποιότητας Ζωής για δυόμιση έτη (1.9.2014- 5.3.2017), στην ειδική αυτή συνεδρίαση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 74 του Ν.3852/2010.

Ειδικότερα, όπως ανέφερε, θα εκλεγούν συνολικά ..... (π.χ. 6) τακτικά μέλη εκ των οποίων ..... (π.χ. 2) θα προέρχονται από το σύνολο των συμβούλων της μειοψηφίας και επίσης ..... (π.χ. 6) αναπληρωματικά μέλη, εκ των οποίων ..... (π.χ. 2) θα προέρχονται από το σύνολο της μειοψηφίας του Δημοτικού Συμβουλίου. Επισήμανε δε, ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 64, παρ. 8 του Ν. 3852/ 2010 ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου δεν μπορεί να εκλεγεί μέλος των Επιτροπών και κάλεσε όλους τους Συμβούλους των Δημοτικών Παρατάξεων της μειοψηφίας να προβούν αρχικά στην εκλογή για την ανάδειξη των υποψηφίων τακτικών και αναπληρωματικών μελών που προέρχονται από το σύνολο των Συμβούλων της μειοψηφίας και που αναλογούν σ' αυτή (π.χ. δύο (2) υποψήφιοι ως τακτικά μέλη και δύο (2) υποψήφιοι ως αναπληρωματικά μέλη), με τον τρόπο που θα επιλέξουν (μυστική ή φανερή ψηφοφορία). Υποψήφιοι από το σύνολο της μειοψηφίας, όπως ενημέρωσε ο Πρόεδρος, θα είναι όσοι εκλεγούν με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών της μειοψηφίας και αν τούτο δεν επιτευχθεί, για όποιον υποψήφιο δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία θα γίνει δεύτερη ψηφοφορία και στην ίδια περίπτωση αποτελέσματος θα ακολουθήσει και τρίτη ψηφοφορία, προκειμένου να γίνει η εκλογή με σχετική πλειοψηφία των παρόντων μελών της μειοψηφίας.

Ακολούθησε η παραπάνω διαδικασία από τους Συμβούλους της μειοψηφίας και μετά την ολοκλήρωση της ο Πρόεδρος ανακοίνωσε τα ονόματα των υποψηφίων τακτικών και αναπληρωματικών μελών της Οικονομικής Επιτροπής που εκλέχθηκαν ήτοι: α. υποψήφιοι τακτικοί οι κ.κ. ...., ..., ..., ..., ..., και β. υποψήφιοι αναπληρωματικοί οι κ.κ. ...., ..., ..., ..., ...,. Ο Πρόεδρος κάλεσε το Δημοτικό Συμβούλιο να προβεί στην εκλογή των τακτικών και στη συνέχεια των αναπληρωματικών μελών της Οικονομικής Επιτροπής με μυστική ψηφοφορία και με την απόλυτη πλειοψηφία

των παρόντων και για όσους υποψηφίους δεν επιτευχθεί, να ακολουθήσει δεύτερη και τέλος τρίτη ψηφοφορία, προκειμένου να εκλεγούν με σχετική πλειοψηφία των παρόντων και σε περίπτωση ισοψηφίας σε οποιαδήποτε ψηφοφορία θα διενεργηθεί κλήρωση από τον Πρόεδρο. Για το λόγο αυτό κάλεσε τους Συμβούλους της πλειοψηφίας που επιθυμούν να θέσουν υποψηφιότητα για το αξίωμα του τακτικού ή αναπληρωματικού μέλους της Οικονομικής Επιτροπής.

Από τους Συμβούλους της πλειοψηφίας έθεσαν υποψηφιότητα για τακτικά μέλη της Οικονομικής Επιτροπής ..... Σύμβουλοι και ονομαστικά οι κ.κ. ...., ..., και για αναπληρωματικά μέλη .... Σύμβουλοι και ονομαστικά οι κ.κ. ...., ..., ...

Ακολούθησε η διαδικασία εκλογής των ..... (π.χ. 6) τακτικών μελών της Οικονομικής Επιτροπής για τις θέσεις των οποίων οι υποψηφιότητες, σύμφωνα με τα παραπάνω, ανήλθαν σε .....(π.χ. 8) ήτοι .....(π.χ. 2) της μειοψηφίας και ..... (π.χ. 6) της πλειοψηφίας.

Κάθε Σύμβουλος ψήφισε υποψηφίους, σε ανώτατο αριθμό ισάριθμους με τα μέλη της Οικονομικής Επιτροπής.

Μετά το πέρας της παραπάνω ψηφοφορίας διαπιστώθηκε από το Προεδρείο ότι από τους ..... (π.χ. 8) υποψηφίους οι ....(π.χ. 4) συγκέντρωσαν την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων και συγκεκριμένα οι κ.κ. ...., ..., ..., οι οποίοι και εκλέγονται από την ψηφοφορία αυτή ως τακτικά μέλη της Οικονομικής Επιτροπής, απομένουν δε άλλες ..... (π.χ. 2) θέσεις τακτικών μελών για τις οποίες ακολούθησε δεύτερη ψηφοφορία για τους εναπομείναντες υποψηφίους.

Στη δεύτερη ψηφοφορία που ακολούθησε μεταξύ των ... (π.χ. 4) εναπομεινάντων υποψηφίων οι Δημοτικοί Σύμβουλοι ψήφισαν μέχρι τόσους υποψηφίους, όσες και οι κενές θέσεις (π.χ. 2).

Μετά την παραπάνω ψηφοφορία διαπιστώθηκε ότι ..... (π.χ. 1) μόνο υποψήφιος συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων και ειδικότερα ο Δημοτικός Σύμβουλος κ. ...., όπου και προστίθεται στους εκλεγέντες τακτικούς. Απομένει δε ... (π.χ. 1) κενή θέση για πλήρωση για την οποία θα ακολουθήσει τρίτη ψηφοφορία.

Μετά την τρίτη ψηφοφορία διαπιστώθηκε ότι ο Δημοτικός Σύμβουλος κ. .... εκλέγεται ως τακτικό μέλος της Οικονομικής Επιτροπής με τη σχετική πλειοψηφία των παρόντων Δημοτικών Συμβούλων.

Ακολούθησε η διαδικασία εκλογής των .....(π.χ. 5) αναπληρωματικών μελών της Οικονομικής Επιτροπής με δεδομένες τις υποψηφιότητες των .....(π.χ. 2) μελών

της μειοψηφίας, σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει προηγηθεί και .....(π.χ. 3) μελών της πλειοψηφίας, όπως ονομαστικά αναφέρονται παραπάνω.

Οι Δημοτικοί Σύμβουλοι ψήφισαν τόσους υποψηφίους όσους και τα αναπληρωματικά μέλη της Οικονομικής Επιτροπής (περιγράφεται ανάλογα με την έκβαση της όλης διαδικασίας όπως γίνεται παραπάνω στην εκλογή των τακτικών μελών).

Μετά το πέρας της αναφερόμενης διαδικασίας διαπιστώθηκε από το Προεδρείο ότι εκλέχθηκαν ως αναπληρωματικά μέλη της Οικονομικής Επιτροπής (με ..... π.χ. απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων) οι Δημοτικοί Σύμβουλοι κ.κ. ...., ..., ...

Συνοψίζοντας, ο Πρόεδρος ανακοίνωσε στο Δημοτικό Συμβούλιο τα ονόματα των εκλεγέντων μελών της Οικονομικής Επιτροπής για τη θητεία από 1.9.2014 έως 5.3.2017 ως εξής:

Τακτικά Μέλη: 1. ...., 2. ...., 3. ...., 4.
.....

Αναπληρωματικά Μέλη: 1. ...., 2. ...., 3. ...., 4.
.....

Η ίδια διαδικασία ακολουθείται για την εκλογή των τακτικών και αναπληρωματικών μελών της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής.

'Υστερα από τα παραπάνω λύθηκε η συνεδρίαση στις ...(ώρα).... .

Ο Πρόεδρος

Τα Μέλη

(σφραγίδα-υπογραφή)

1.

(ονοματεπώνυμο)

2.

3.

1.7 Απόφαση Ορισμού Αντιδημάρχων

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο Δήμαρχος

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 59 του Ν. 3852/ 2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης- Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87), αναφορικά με τον ορισμό των Αντιδημάρχων και την αναπλήρωση του Δημάρχου.
2. Την υπ' αριθμ. 15150/ 15.4.2014 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών «Πρωτοβάθμιοι και Δευτεροβάθμιοι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Χώρας με το Ν. 3852/ 2010», όπως ισχύει.
3. Τις διατάξεις της παραγράφου 3 ε' άρθρου 3 ν.4051/2012 (Α' 40), αναφορικά με τον ορισμό αντιδημάρχων οι οποίοι δεν θα λαμβάνουν αντιμισθία.
4. Το γεγονός ότι ο Δήμος... εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 59, παρ. 2 ή 59, παρ. 3 του Ν. 3852/ 2010 και επομένως μπορεί να ορισθούν ... Αντιδήμαρχοι.
5. Τον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών του Δήμου... (ΦΕΚ..)

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Α. ορίζει τους κατωτέρω δημοτικούς συμβούλους της πλειοψηφίας ως Αντιδημάρχους του Δήμου ...., με θητεία από ... μέχρι..., εντός της τρέχουσας δημοτικής περιόδου, και τους μεταβιβάζει αρμοδιότητες ως εξής:

1. τον κ. ... κατά τόπον Αντιδήμαρχο για τη Δημοτική Ενότητα ..., και του μεταβιβάζει τις παρακάτω αρμοδιότητες:
...
2. τον κ. .... κατά τόπον Αντιδήμαρχο για τη Δημοτική Ενότητα ..., και του μεταβιβάζει τις παρακάτω αρμοδιότητες:
...
3. τον κ. .... κατά τόπον Αντιδήμαρχο για τη Δημοτική Ενότητα ..., και του μεταβιβάζει τις παρακάτω αρμοδιότητες:
...
4. τον κ. ... καθ' ύλην Αντιδήμαρχο και του μεταβιβάζει τις παρακάτω αρμοδιότητες:
...

Β. Στην περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του Αντιδημάρχου τις αρμοδιότητες ασκεί ο Αντιδήμαρχος.. Τις κατά τόπον αρμοδιότητες του Αντιδημάρχου κ... που απουσιάζει ή κωλύεται ασκεί ο Αντιδήμαρχος κ..., ενώ, τις κατά τόπον

αρμοδιότητες του Αντιδημάρχου κ... που απουσιάζει ή κωλύεται ασκεί ο Αντιδήμαρχος κ...

Γ. Όταν ο Δήμαρχος απουσιάζει ή κωλύεται, τα καθήκοντά του ορίζεται να ασκεί ο Αντιδήμαρχος κ. ..., που αναπληρώνει το Δήμαρχο, και όταν αυτός απουσιάζει ή κωλύεται τα καθήκοντα του Δημάρχου θα ασκούνται από τον Αντιδήμαρχο κ. ..

Δ. Η παρούσα να δημοσιευτεί μία φορά σε μία ημερήσια εφημερίδα του νομού ή σε μία εβδομαδιαία της πρωτεύουσας του Νομού και να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Δήμου.

Ο Δήμαρχος

(ονοματεπώνυμο)

1.8 Απόφαση Δημάρχου για εξουσιοδότηση υπογραφής σε Δημοτικό Σύμβουλο

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο Δήμαρχος

'Εχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 88 του Ν. 3463/ 2006 «Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων» (Α' 114).
2. Τις υπηρεσιακές ανάγκες του Δήμου.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Αναθέτει την υπογραφή με εντολή του, συγκεκριμένων εγγράφων και πιστοποιητικών, πλην χρηματικών ενταλμάτων, εξουσιοδοτώντας τους παρακάτω:

1. Αναθέτει στον κ. .... (ιδιότητα) την υπογραφή των εξής εγγράφων και πιστοποιητικών:
  - α. ....
  - β. ....
2. Αναθέτει στον κ. .... (ιδιότητα) την υπογραφή των εξής εγγράφων και πιστοποιητικών:
  - α. ....
  - β. ....

Ο Δήμαρχος

(ονοματεπώνυμο)

1.9 Αριθμός Αντιδημάρχων ανά Δήμο

Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας-Θράκης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ- ΘΡΑΚΗΣ	
	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΡΑΜΑΣ	
ΔΗΜΟΣ ΔΟΞΑΤΟΥ	4
ΔΗΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ	6
ΔΗΜΟΣ ΚΑΤΩ ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ	2
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΑΝΕΣΤΙΟΥ	2
ΔΗΜΟΣ ΠΡΟΣΟΤΣΑΝΗΣ	4
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΒΡΟΥ	
	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	6
ΔΗΜΟΣ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ	4
ΔΗΜΟΣ ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΣ	2
ΔΗΜΟΣ ΣΟΥΦΛΙΟΥ	4
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΒΑΛΑΣ	
	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ	6
ΔΗΜΟΣ ΝΕΣΤΟΥ	5
ΔΗΜΟΣ ΠΑΓΓΑΙΟΥ	6
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΑΣΟΥ	
	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΘΑΣΟΥ	3
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΞΑΝΘΗΣ	
	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΒΔΗΡΩΝ	4
ΔΗΜΟΣ ΜΥΚΗΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ	6
ΔΗΜΟΣ ΤΟΠΕΙΡΟΥ	3
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΟΔΟΠΗΣ	
	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΡΡΙΑΝΩΝ	4

ΔΗΜΟΣ ΙΑΣΜΟΥ	4
ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	6
ΔΗΜΟΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ - ΣΑΠΩΝ	4

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΜΑΘΙΑΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΒΕΡΟΙΑΣ	7
ΔΗΜΟΣ ΝΑΟΥΣΑΣ	5
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ - ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ	6
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΒΗΣ	6
ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΤΑ	5
ΔΗΜΟΣ ΘΕΡΜΑΪΚΟΥ	6
ΔΗΜΟΣ ΘΕΡΜΗΣ	6
ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	8
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΑΛΕΙΟΥ - ΕΥΟΣΜΟΥ	8
ΔΗΜΟΣ ΛΑΓΚΑΔΑ	6
ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΠΟΛΗΣ - ΣΥΚΕΩΝ	6
ΔΗΜΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ	6
ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΑΙΑΣ - ΧΟΡΤΙΑΤΗ	6
ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ	5
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΙΛΚΙΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ	7
ΔΗΜΟΣ ΠΑΙΟΝΙΑΣ	6
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΛΛΑΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΛΜΩΠΙΑΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΠΕΛΛΑΣ	7
ΔΗΜΟΣ ΣΚΥΔΡΑΣ	5
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΙΕΡΙΑΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΔΙΟΥ - ΟΛΥΜΠΟΥ	5

ΔΗΜΟΣ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	7
ΔΗΜΟΣ ΠΥΔΝΑΣ - ΚΟΛΙΝΔΡΟΥ	4
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΕΡΡΩΝ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΜΦΙΠΟΛΗΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΒΙΣΑΛΤΙΑΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΠΑΠΠΑ	4
ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΣ ΖΙΧΝΗΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ	7
ΔΗΜΟΣ ΣΙΝΤΙΚΗΣ	6
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ	4
ΔΗΜΟΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΣ ΠΡΟΠΟΝΤΙΔΑΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ	5
ΔΗΜΟΣ ΣΙΘΩΝΙΑΣ	4

Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου-Δυτικής Μακεδονίας

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΡΕΒΕΝΩΝ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ	8
ΔΗΜΟΣ ΔΕΣΚΑΤΗΣ	4
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	7
ΔΗΜΟΣ ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ	2
ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΟΥΣ ΟΡΕΣΤΙΚΟΥ	4
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΖΑΝΗΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΒΟΪΟΥ	5
ΔΗΜΟΣ ΕΟΡΔΑΙΑΣ	6
ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	7
ΔΗΜΟΣ ΣΕΡΒΙΩΝ - ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ	4
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Ανώτατος Αριθμός

	Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	5
ΔΗΜΟΣ ΠΡΕΣΠΩΝ	2
ΔΗΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	5

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΤΑΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ	6
ΔΗΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ	4
ΔΗΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ	4
ΔΗΜΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΚΟΥΦΑ	4
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	
ΔΗΜΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ	6
ΔΗΜΟΣ ΣΟΥΛΙΟΥ	4
ΔΗΜΟΣ ΦΙΛΙΑΤΩΝ	4
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	
ΔΗΜΟΣ ΒΟΡΕΙΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ	5
ΔΗΜΟΣ ΔΩΔΩΝΗΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ	3
ΔΗΜΟΣ ΖΙΤΣΑΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΤΩΝ	9
ΔΗΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΜΕΤΣΟΒΟΥ	4
ΔΗΜΟΣ ΠΩΓΩΝΙΟΥ	5
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΕΒΕΖΑΣ	
ΔΗΜΟΣ ΖΗΡΟΥ	4
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΓΑΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΑΣ	5

Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΙΘΕΑΣ	4

ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	7
ΔΗΜΟΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ	4
ΔΗΜΟΣ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	4
ΔΗΜΟΣ ΠΑΛΑΜΑ	4
ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ	5
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΡΙΣΑΣ	
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	7
ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΕΛΕΡ	6
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	8
ΔΗΜΟΣ ΤΕΜΠΩΝ	5
ΔΗΜΟΣ ΤΥΡΝΑΒΟΥ	5
ΔΗΜΟΣ ΦΑΡΣΑΛΩΝ	4
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	
ΔΗΜΟΣ ΑΛΜΥΡΟΥ	4
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	10
ΔΗΜΟΣ ΖΑΓΟΡΑΣ - ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ	4
ΔΗΜΟΣ ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	5
ΔΗΜΟΣ ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	4
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΠΟΡΑΔΩΝ	
ΔΗΜΟΣ ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ	2
ΔΗΜΟΣ ΣΚΙΑΘΟΥ	2
ΔΗΜΟΣ ΣΚΟΠΕΛΟΥ	2
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ	7
ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΗΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	8
ΔΗΜΟΣ ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	4

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΣ	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΟΙΩΤΙΑΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΛΙΑΡΤΟΥ-ΘΕΣΠΙΕΩΝ	4
ΔΗΜΟΣ ΔΙΣΤΟΜΟΥ-ΑΡΑΧΟΒΑΣ-ΑΝΤΙΚΥΡΑΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΘΗΒΑΙΩΝ	5
ΔΗΜΟΣ ΛΕΒΑΔΕΩΝ	6

ΔΗΜΟΣ ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ	4
ΔΗΜΟΣ ΤΑΝΑΓΡΑΣ	4
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΥΒΟΙΑΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΔΙΡΦΥΩΝ - ΜΕΣΣΑΠΙΩΝ	4
ΔΗΜΟΣ ΕΡΕΤΡΙΑΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΙΣΤΙΑΙΑΣ-ΑΙΔΗΨΟΥ	6
ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΥΣΤΟΥ	4
ΔΗΜΟΣ ΚΥΜΗΣ-ΑΛΙΒΕΡΙΟΥ	6
ΔΗΜΟΣ ΜΑΝΤΟΥΔΙΟΥ-ΛΙΜΝΗΣ-ΑΓΙΑΣ ΑΝΝΑΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΣΚΥΡΟΥ	2
ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΕΩΝ	9
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΓΡΑΦΩΝ	5
ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	5
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΣ - ΕΛΑΤΕΙΑΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΔΟΜΟΚΟΥ	4
ΔΗΜΟΣ ΛΑΜΠΕΩΝ	7
ΔΗΜΟΣ ΛΟΚΡΩΝ	4
ΔΗΜΟΣ ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΜΩΛΟΥ - ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	4
ΔΗΜΟΣ ΣΤΥΛΙΔΟΣ	4
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΩΚΙΔΑΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΦΩΝ	7
ΔΗΜΟΣ ΔΩΡΙΔΟΣ	4

Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου-Δυτικής Ελλάδας-Ιονίου

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΣ	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ	9

ΔΗΜΟΣ ΑΚΤΙΟΥ - ΒΟΝΙΤΣΑΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΑΜΦΙΛΟΧΙΑΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΘΕΡΜΟΥ	2
ΔΗΜΟΣ ΙΕΡΑΣ ΠΟΛΗΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	5
ΔΗΜΟΣ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ	6
ΔΗΜΟΣ ΞΗΡΟΜΕΡΟΥ	4
 	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΧΑΪΑΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΙΓΑΛΕΙΑΣ	6
ΔΗΜΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΧΑΙΑΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΕΡΥΜΑΝΘΟΥ	4
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ	4
ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΡΕΩΝ (Εδρα: Πάτρα)	9
 	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΛΕΙΑΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΝΔΡΑΒΙΔΑΣ - ΚΥΛΛΗΝΗΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΑΝΔΡΙΤΣΑΙΝΑΣ - ΚΡΕΣΤΕΝΩΝ	4
ΔΗΜΟΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΖΑΧΑΡΩΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΉΛΙΔΑΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΠΗΝΕΙΟΥ	5
ΔΗΜΟΣ ΠΥΡΓΟΥ	5

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΖΑΚΥΝΘΟΥ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ	6
 	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΘΑΚΗΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΙΘΑΚΗΣ	2
 	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	15
ΔΗΜΟΣ ΠΑΞΩΝ	2
 	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ	8
 	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΕΥΚΑΔΑΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ	7
ΔΗΜΟΣ ΜΕΓΑΝΗΣΙΟΥ	1

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΟΥΣ - ΜΥΚΗΝΩΝ	7
ΔΗΜΟΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	4
ΔΗΜΟΣ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΝΑΥΠΛΙΕΩΝ	5
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΚΑΔΙΑΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ	3
ΔΗΜΟΣ ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ	6
ΔΗΜΟΣ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΝΟΤΙΑΣ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	7
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΒΕΛΟΥ - ΒΟΧΑΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ	7
ΔΗΜΟΣ ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ-ΠΕΡΑΧΩΡΑΣ-ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΩΝ	5
ΔΗΜΟΣ ΝΕΜΕΑΣ	2
ΔΗΜΟΣ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ - ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ	5
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΦΟΝΗΣΟΥ	1
ΔΗΜΟΣ ΕΥΡΩΤΑ	5
ΔΗΜΟΣ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ	6
ΔΗΜΟΣ ΣΠΑΡΤΗΣ	6
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	6
ΔΗΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΗΣ	7
ΔΗΜΟΣ ΟΙΧΑΛΙΑΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΟΥ - ΝΕΣΤΟΡΟΣ	6
ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΦΥΛΙΑΣ	6

Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ	5
ΔΗΜΟΣ ΒΡΙΛΗΣΣΙΩΝ	4
ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	5
ΔΗΜΟΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ	6
ΔΗΜΟΣ ΛΥΚΟΒΡΥΣΗΣ - ΠΕΥΚΗΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΠΑΠΑΓΟΥ - ΧΟΛΑΡΓΟΥ	5
ΔΗΜΟΣ ΠΕΝΤΕΛΗΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΦΙΛΟΘΕΗΣ - ΨΥΧΙΚΟΥ	5
ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ	5
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ - ΚΑΜΑΤΕΡΟΥ	6
ΔΗΜΟΣ ΑΙΓΑΛΕΩ	5
ΔΗΜΟΣ ΙΑΙΟΥ (ΝΕΩΝ ΛΙΟΣΙΩΝ)	5
ΔΗΜΟΣ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ	7
ΔΗΜΟΣ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΩΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΧΑΪΔΑΡΙΟΥ	5
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ	10
ΔΗΜΟΣ ΒΥΡΩΝΟΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ	5
ΔΗΜΟΣ ΔΑΦΝΗΣ - ΥΜΗΤΤΟΥ	5
ΔΗΜΟΣ ΖΩΓΡΑΦΟΥ	5
ΔΗΜΟΣ ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ - ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ	5
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	5
ΔΗΜΟΣ ΑΛΙΜΟΥ	5

ΔΗΜΟΣ ΓΛΥΦΑΔΑΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ - ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	6
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΜΟΣΧΑΤΟΥ - ΤΑΥΡΟΥ	5
ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΠΑΛΑΙΟΥ ΦΑΛΗΡΟΥ	5
<hr/>	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ - ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ	6
ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ	5
ΔΗΜΟΣ ΝΙΚΑΙΑΣ - ΑΓΙΟΥ Ι. ΡΕΝΤΗ	8
ΔΗΜΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	8
ΔΗΜΟΣ ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ	4
<hr/>	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΗΣΩΝ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΓΚΙΣΤΡΙΟΥ	1
ΔΗΜΟΣ ΑΙΓΙΝΑΣ	3
ΔΗΜΟΣ ΚΥΘΗΡΩΝ	2
ΔΗΜΟΣ ΠΟΡΟΥ	2
ΔΗΜΟΣ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΣΠΕΤΣΩΝ	2
ΔΗΜΟΣ ΤΡΟΙΖΗΝΙΑΣ-ΜΕΘΑΝΩΝ	4
ΔΗΜΟΣ ΎΔΡΑΣ	1
<hr/>	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΧΑΡΝΩΝ	8
ΔΗΜΟΣ ΒΑΡΗΣ - ΒΟΥΛΑΣ - ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΔΙΟΝΥΣΟΥ	6
ΔΗΜΟΣ ΚΡΩΠΙΑΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕΣΟΓΑΙΑΣ	3
ΔΗΜΟΣ ΠΑΙΑΝΙΑΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΠΑΛΛΗΝΗΣ	6
ΔΗΜΟΣ ΡΑΦΗΝΑΣ - ΠΙΚΕΡΜΙΟΥ	5
ΔΗΜΟΣ ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ	6
ΔΗΜΟΣ ΣΠΑΤΩΝ - ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΩΡΩΠΟΥ	7
<hr/>	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	4

ΔΗΜΟΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΜΑΝΔΡΑΣ - ΕΙΔΥΛΛΙΑΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΜΕΓΑΡΕΩΝ	5
ΔΗΜΟΣ ΦΥΛΗΣ	5

Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΚΑΡΙΑΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΙΚΑΡΙΑΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΦΟΥΡΝΩΝ ΚΟΡΣΕΩΝ	1
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΕΣΒΟΥ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ	13
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΗΜΝΟΥ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ	1
ΔΗΜΟΣ ΛΗΜΝΟΥ	4
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΑΜΟΥ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΣΑΜΟΥ	5
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΙΟΥ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ	1
ΔΗΜΟΣ ΧΙΟΥ	8
ΔΗΜΟΣ ΨΑΡΩΝ	1

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΝΔΡΟΥ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΝΔΡΟΥ	4
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΗΡΑΣ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΦΗΣ	1
ΔΗΜΟΣ ΘΗΡΑΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΙΗΤΩΝ	2
ΔΗΜΟΣ ΣΙΚΙΝΟΥ	1

ΔΗΜΟΣ ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΥ	1
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΛΥΜΝΟΥ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΓΑΘΟΝΗΣΙΟΥ	1
ΔΗΜΟΣ ΑΣΤΥΠΑΛΑΙΑΣ	1
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΥΜΝΙΩΝ	3
ΔΗΜΟΣ ΛΕΙΨΩΝ	1
ΔΗΜΟΣ ΛΕΡΟΥ	2
ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΜΟΥ	2
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΡΠΑΘΟΥ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΠΑΘΟΥ	4
ΔΗΜΟΣ ΚΑΣΟΥ	1
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΕΑΣ-ΚΥΘΟΝΟΥ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΚΕΑΣ	2
ΔΗΜΟΣ ΚΥΘΟΝΟΥ	1
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΩ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΚΩ	5
ΔΗΜΟΣ ΝΙΣΥΡΟΥ	1
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΗΛΟΥ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΚΙΜΩΛΟΥ	1
ΔΗΜΟΣ ΜΗΛΟΥ	2
ΔΗΜΟΣ ΣΕΡΙΦΟΥ	1
ΔΗΜΟΣ ΣΙΦΝΟΥ	2
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΥΚΟΝΟΥ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΜΥΚΟΝΟΥ	3
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΑΞΟΥ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΜΟΡΓΟΥ	1
ΔΗΜΟΣ ΝΑΞΟΥ & ΜΙΚΡΩΝ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	6
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΡΟΥ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΝΤΙΠΑΡΟΥ	1
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥ	3
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΟΔΟΥ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ	1
ΔΗΜΟΣ ΡΟΔΟΥ	11
ΔΗΜΟΣ ΣΥΜΗΣ	2
ΔΗΜΟΣ ΤΗΛΟΥ	1

ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΚΗΣ	1
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΥΡΟΥ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΣΥΡΟΥ - ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ	5
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΗΝΟΥ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΤΗΝΟΥ	4

Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΡΧΑΝΩΝ - ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΩΝ	4
ΔΗΜΟΣ ΒΙΑΝΝΟΥ	2
ΔΗΜΟΣ ΓΟΡΤΥΝΑΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	9
ΔΗΜΟΣ ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ	5
ΔΗΜΟΣ ΜΙΝΩΑ ΠΕΔΙΑΔΑΣ	4
ΔΗΜΟΣ ΦΑΙΣΤΟΥ	5
ΔΗΜΟΣ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ	6
 	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	5
ΔΗΜΟΣ ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΟΡΟΠΕΔΙΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	2
ΔΗΜΟΣ ΣΗΤΕΙΑΣ	4
 	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	4
ΔΗΜΟΣ ΑΜΑΡΙΟΥ	4
ΔΗΜΟΣ ΑΝΩΓΕΙΩΝ	2
ΔΗΜΟΣ ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ	4
ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	6
 	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΑΝΙΩΝ	Ανώτατος Αριθμός Αντιδημάρχων
ΔΗΜΟΣ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ	5
ΔΗΜΟΣ ΓΑΥΔΟΥ	1
ΔΗΜΟΣ ΚΑΝΤΑΝΟΥ - ΣΕΛΙΝΟΥ	4
ΔΗΜΟΣ ΚΙΣΣΑΜΟΥ	4
ΔΗΜΟΣ ΠΛΑΤΑΝΙΑ	5
ΔΗΜΟΣ ΣΦΑΚΙΩΝ	2
ΔΗΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ	9

1.10 Νόμος 3852/ 2010
**Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης
 Διοίκησης- Πρόγραμμα «Καλλικράτης»**

ΜΕΡΟΣ Β
ΠΡΩΤΟΣ ΒΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΔΗΜΟΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α
ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 7
Δημοτικές Αρχές

1. Ο δήμος διοικείται από το δημοτικό συμβούλιο, την Οικονομική Επιτροπή, την επιτροπή ποιότητας ζωής, την εκτελεστική επιτροπή και τον δήμαρχο.
2. Το δημοτικό συμβούλιο αποτελείται από δεκατρία (13) μέλη σε δήμους με πληθυσμό έως δύο χιλιάδες (2.000) κατοίκους, δεκαεπτά (17) σε δήμους με πληθυσμό από δύο χιλιάδες έναν έως πέντε χιλιάδες (2.001 -5.000) κατοίκους, είκοσι ένα (21) σε δήμους με πληθυσμό από πέντε χιλιάδες έναν έως δέκα χιλιάδες (5.001-10.000) κατοίκους, είκοσι επτά (27) σε δήμους με πληθυσμό από δέκα χιλιάδες έναν έως τριάντα χιλιάδες (10.001 - 30.000) κατοίκους, τριάντα τρία (33) σε δήμους με πληθυσμό από τριάντα χιλιάδες έναν έως εξήντα χιλιάδες (30.001-60.000) κατοίκους, σαράντα ένα (41) σε δήμους με πληθυσμό από εξήντα χιλιάδες έναν έως εκατό χιλιάδες (60.001-100.000) κατοίκους, σαράντα πέντε (45) σε δήμους με πληθυσμό από εκατό χιλιάδες έναν έως εκατόν πενήντα χιλιάδες (100.001-150.000) κατοίκους, σαράντα εννέα (49) σε δήμους με πληθυσμό από εκατόν πενήντα χιλιάδες έναν (50.001) και άνω κατοίκους.
3. Σε δήμους που συνιστώνται με τη διάταξη του άρθρου 2 του παρόντος στους οποίους οι συνενούμενοι δήμοι και κοινότητες υπερβαίνουν τους έξι (6), ο αριθμός των μελών του δημοτικού τους συμβουλίου είναι εκείνος που αντιστοιχεί στην επόμενη πληθυσμιακή κλίμακα, σε σχέση με το συνολικό τους πληθυσμό.

Άρθρο 8
Δημοτικές κοινότητες - Τοπικές κοινότητες - Όργανα

1. Τα όργανα της δημοτικής κοινότητας είναι:
  - α) Το συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας.
  - β) Ο πρόεδρος του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας.
2. Όργανα της τοπικής κοινότητας είναι:
  - α) το συμβούλιο της τοπικής κοινότητας,
  - β) ο πρόεδρος του συμβουλίου της τοπικής κοινότητας,
  - γ) ο εκπρόσωπος της τοπικής κοινότητας, προκειμένου για τοπικές κοινότητες μέχρι τριακόσιους (300) κατοίκους.
3. Σε δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό έως δέκα χιλιάδες (10.000) κατοίκους το συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας αποτελείται από πέντε (5) μέλη. Σε δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό από δέκα χιλιάδες έναν (10.001) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) κατοίκους το συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας αποτελείται από έντεκα (11) μέλη. Σε δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό από πενήντα χιλιάδες έναν (50.001) και άνω κατοίκους το συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας αποτελείται από δεκαπέντε (15) μέλη.

3. Σε τοπικές κοινότητες με πληθυσμό έως τριακόσιους (300) κατοίκους εκλέγεται ένας (1) εκπρόσωπος τοπικής κοινότητας. Σε τοπικές κοινότητες με πληθυσμό από τριακόσιους έναν (301) έως δύο χιλιάδες (2.000) κατοίκους, το συμβούλιο τοπικής κοινότητας αποτελείται από τρία (3) μέλη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Άρθρο 9 Διάρκεια δημοτικής περιόδου

1. Ο δήμαρχος και οι δημοτικοί σύμβουλοι, οι σύμβουλοι της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας και οι εκπρόσωποι της τοπικής κοινότητας εκλέγονται κάθε πέντε (5) χρόνια με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία.
2. Η εκλογή στα ανωτέρω αξιώματα γίνεται την προηγούμενη Κυριακή από την ημέρα διενέργειας της ψηφοφορίας για την εκλογή των Ελλήνων μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Σε περίπτωση που δεν έχει αναδειχθεί επιτυχών συνδυασμός, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 33, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή, ημέρα διενέργειας της ψηφοφορίας για την εκλογή των Ελλήνων μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στα ίδια εκλογικά τμήματα, με τις ίδιες εφορευτικές επιτροπές, τους ίδιους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής και τους ίδιους εφόρους αντιπροσώπων. Η προεκλογική περίοδος αρχίζει με τη δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 1180/1981 (Α' 188).¹²⁰
3. Η εγκατάσταση των αρχών της παραγράφου 1 που έχουν εκλεγεί γίνεται την 1η Σεπτεμβρίου του έτους διεξαγωγής των εκλογών και η θητεία τους λήγει την 31η Αυγούστου του πέμπτου έτους. Σε κάθε περίπτωση η θητεία του συμβουλίου της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας και του εκπροσώπου της τοπικής κοινότητας λήγει με το τέλος της θητείας του δημοτικού συμβουλίου.
4. Η εκλογή των αρχών των δήμων που συνιστώνται ή συνενώνονται έως το τέλος του μηνός Μαρτίου εντός των τεσσάρων πρώτων ετών της δημοτικής περιόδου γίνεται την πρώτη Κυριακή του μηνός Ιουνίου του έτους, κατά το οποίο έγινε η αναγνώριση. Η εγκατάσταση τους γίνεται την πρώτη (1η) Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους. Στους δήμους που συνιστώνται ή συνενώνονται από την 1η Μαρτίου έως την 31η Αυγούστου κάθε έτους της δημοτικής περιόδου, εκτός από το τέταρτο έτος, η εκλογή των αρχών γίνεται την πρώτη Κυριακή του μηνός Ιουνίου του επόμενου έτους μετά τη σύσταση ή συνένωση και η εγκατάσταση τους την πρώτη (1η) Σεπτεμβρίου του επόμενου έτους μετά τη σύσταση ή συνένωση. Αν η σύσταση ή συνένωση ενός νέου δήμου έγινε μετά το Μάρτιο του τέταρτου έτους της δημοτικής περιόδου και έως το τέλος Μαρτίου του πέμπτου έτους της περιόδου αυτής, τα αποτελέσματα των μεταβολών αρχίζουν από τις γενικές δημοτικές εκλογές του έτους αυτού.
5. Οι νέοι δήμοι, που συνιστώνται με το άρθρο 1 αρχίζουν να λειτουργούν από την εγκατάσταση των αρχών τους, οι οποίες θα αναδειχθούν με τις γενικές δημοτικές εκλογές της εβδομής Νοεμβρίου 2010. Η εγκατάσταση γίνεται την πρώτη (1η) Ιανουαρίου 2011 και η θητεία λήγει την 31η Αυγούστου του έτους 2014. Η θητεία αυτή λογίζεται πλήρης για όλες τις συνέπειες.

---

120 Άρθρο 10, παρ.1.1 ν.4239/2014 (Α' 43).

Άρθρο 52
Ορκωμοσία των δημοτικών αρχών

1. Μετά την ανακήρυξη του επιτυχόντος και των επιλαχόντων συνδυασμών ο δήμαρχος, οι δημοτικοί σύμβουλοι, οι σύμβουλοι του συμβουλίου της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας και οι τοπικοί εκπρόσωποι κοινοτήτων πριν από την ημέρα εγκατάστασης και ανάληψης των καθηκόντων τους δίνουν τον ακόλουθο όρκο: «Ορκίζομαι να είμαι πιστός στην πατρίδα, να υπακούω στο Σύνταγμα και στους νόμους και να εκπληρώνω τίμια και ευσυνείδητα τα καθήκοντα μου».
2. Η ορκωμοσία γίνεται στο κατάστημα του δήμου σε δημόσια συνεδρίαση, της οποίας ο ακριβής χρόνος (ημερομηνία και ώρα) ορίζεται από τον εκλεγέντα δήμαρχο.
3. Για την ορκωμοσία συντάσσεται πρακτικό, το οποίο υπογράφεται από το δήμαρχο, τους συμβούλους και τους τοπικούς εκπροσώπους που ορκίστηκαν. Το πρακτικό αυτό συντάσσεται σε δύο (2) αντίτυπα, από τα οποία το ένα αντίτυπο παραμένει στο δήμο και το άλλο αποστέλλεται στον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Τα προαναφερόμενα πρόσωπα αναλαμβάνουν τα καθήκοντα τους από την ημέρα της εγκατάστασης.
4. Σε όσες περιπτώσεις η ορκωμοσία δεν πραγματοποιήθηκε για λόγους αντικειμενικής αδυναμίας, ο δήμαρχος καλεί τον επιτυχόντα προς ορκωμοσία εντός πέντε (5) ημερών, αφότου του γνωστοποιήθηκε η άρση των λόγων.
5. Αν γίνει δεκτή η ένσταση που ασκήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 47 και ακυρωθεί από το αρμόδιο δικαστήριο η απόφαση του άρθρου 44, η διαδικασία των προηγούμενων παραγράφων επαναλαμβάνεται με πρωτοβουλία του δημάρχου που εκλέγεται με βάση τη δικαστική απόφαση.

Άρθρο 53
Αποποίηση εκλογής

1. Αιρετός ο οποίος δεν αποποιείται την εκλογή του τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν από την έναρξη της δημοτικής περιόδου, θεωρείται ότι την έχει αποδεχθεί.
2. Αιρετός ο οποίος δεν αποποιείται την εκλογή του και δεν δίδει τον όρκο του προηγούμενου άρθρου μέσα στην ανωτέρω προθεσμία, εκπίπτει αυτοδικαίως. Η σχετική διαπιστωτική πράξη εκδίδεται από τον Ελεγκτή Νομιμότητας.

Άρθρο 54
Παραίτηση αιρετών

1. Η παραίτηση του δημάρχου υποβάλλεται εγγράφως στον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και γίνεται οριστική, αφότου ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης την αποδεχθεί ή μετά την παρέλευση ενός μηνός από την κατάθεση της σχετικής δήλωσης στο πρωτόκολλο.
2. Ο δήμαρχος που παραιτείται προκειμένου να θέσει υποψηφιότητα στις βουλευτικές εκλογές μπορεί, εφόσον το επιθυμεί, να καταλάβει θέση δημοτικού συμβούλου και, στην περίπτωση αυτή, θεωρείται ότι είναι ο πρώτος σε σταυρούς προτίμησης δημοτικός σύμβουλος. Τη βούληση του αυτή γνωστοποιεί εγγράφως στον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, συνυποβάλλοντας τη δήλωση Παραίτησης του από το αξίωμα. Η θέση του δημοτικού συμβούλου καταλαμβάνεται από την ημερομηνία εκλογής του νέου δημάρχου.

3. Η παραίτηση των δημοτικών συμβούλων, των συμβούλων των δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων και των εκπροσώπων των τοπικών κοινοτήτων υποβάλλεται εγγράφως στον οικείο δήμαρχο και γίνεται οριστική, αφότου ο δήμαρχος την αποδεχθεί ή μετά την παρέλευση ενός μηνός από την κατάθεση της σχετικής δήλωσης στο πρωτόκολλο.
4. Σε κάθε άλλη περίπτωση η παραίτηση των αιρετών των δήμων από τις θέσεις που κατέχουν, ως εκ της ιδιότητας τους, υποβάλλεται γραπτώς στα όργανα, τα οποία τους εξέλεξαν ή τους διόρισαν. Η εκλογή ή ο ορισμός αντικαταστατών τους γίνεται για το υπόλοιπο χρονικό διάστημα της περιόδου, κατά την οποία οι παραιτηθέντες ασκούσαν καθήκοντα. Η παραίτηση θεωρείται ότι έγινε αποδεκτή μετά την παρέλευση ενός μήνα από την κατάθεση της σχετικής αίτησης στο πρωτόκολλο της υπηρεσίας. Ειδικές διατάξεις που ρυθμίζουν διαφορετικά τον τρόπο υποβολής και αποδοχής Παραίτησης, καθώς και αντικατάστασης των παραιτουμένων εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 55 Αναπλήρωση μελών

1. Τις έδρες των δημοτικών συμβούλων και των συμβούλων των δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων, καθώς και τις θέσεις των εκπροσώπων των τοπικών κοινοτήτων που για οποιονδήποτε λόγο μένουν κενές, καταλαμβάνουν οι αναπληρωματικοί του ίδιου συνδυασμού.
2. Ο δήμαρχος καλεί αμέσως τους αναπληρωματικούς συμβούλους, με τη σειρά της εκλογής τους, και αυτοί οφείλουν να παρουσιαστούν για ορκωμοσία μέσα σε πέντε (5) ημέρες αφότου τους επιδόθηκε η πρόσκληση. Η ορκωμοσία γίνεται ενώπιον του δημάρχου. Αν δεν εμφανισθούν στην προθεσμία αυτή αποβάλλουν αυτοδικαίως την ιδιότητα του αναπληρωματικού.
3. Αν εξαντληθεί ο αριθμός των αναπληρωματικών του συνδυασμού αυτού, καλούνται να καταλάβουν τις θέσεις που έμειναν κενές, για οποιονδήποτε λόγο, αναπληρωματικοί από άλλους συνδυασμούς, με τη σειρά της εκλογικής τους δύναμης και με τη σειρά που έχουν ανακηρυχθεί οι αναπληρωματικοί κάθε συνδυασμού.
4. Στην περίπτωση θέσης σε αργία μελών δημοτικών συμβουλίων ή συμβουλίων δημοτικών κοινοτήτων, εάν ο αριθμός των μελών που απομένουν είναι μικρότερος από τον αριθμό των μελών που απαιτείται για την απαρτία, ο δήμαρχος για το μέχρι λήξης της αργίας χρόνο, καλεί αναπληρωματικούς συμβούλους από το συνδυασμό στον οποίο ανήκουν αυτοί που έχουν τεθεί σε αργία με τη σειρά της εκλογής τους. Σε περίπτωση θέσης σε αργία μελών συμβουλίων τοπικών κοινοτήτων ή τοπικών εκπροσώπων, ο δήμαρχος για το μέχρι λήξης της αργίας χρόνο καλεί τους αναπληρωματικούς τους.
5. Αν μείνουν κενές έδρες συμβούλων των συνδυασμών και δεν υπάρχουν αναπληρωματικοί κανενός συνδυασμού, ο περιφερειάρχης προκηρύσσει, σε δύο (2) μήνες το αργότερο, την εκλογή τόσων συμβούλων όσες είναι οι κενές έδρες και ισάριθμων αναπληρωματικών.
6. Στην αναπληρωματική εκλογή εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του παρόντος νόμου που αφορούν την υποβολή υποψηφιότητας και την κατάρτιση συνδυασμών. Οι κενές θέσεις κατανέμονται ανάμεσα στους συνδυασμούς που συγκέντρωσαν ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) τουλάχιστον του συνόλου των εγκύρων ψηφοδελτίων, αναλόγως με την εκλογική δύναμη του καθενός από αυτούς.
7. Στο τελευταίο όμως έτος της δημοτικής περιόδου γίνεται εκλογή, μόνον αν οι σύμβουλοι που έχουν απομείνει δεν αρκούν για την ύπαρξη απαρτίας.
8. Τα δημοτικά συμβούλια λειτουργούν νόμιμα, έστω και με ελλιπή σύνθεση που δεν μπορεί πάντως να είναι κατώτερη από τον αριθμό των μελών που απαιτείται για την απαρτία, σε όλες τις περιπτώσεις όπου μέλη δημοτικού συμβουλίου αποποιηθούν την εκλογή τους, παραιτηθούν, αποβιώσουν, εκπέσουν ή τεθούν σε αργία ή αν οι έδρες

μείνουν κενές για οποιονδήποτε άλλο λόγο και μέχρι οι κενές θέσεις να συμπληρωθούν με αναπλήρωση ή με εκλογές ή με τη λήξη του χρόνου της αργίας.

9. Για τη λήψη αποφάσεων των δημοτικών συμβουλίων η απαρτία και οι απαραίτητες πλειοψηφίες υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των δημοτικών συμβούλων που έχουν ορκισθεί και εγκατασταθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 52 και 9 του παρόντος.

10. Όταν το δημοτικό συμβούλιο δεν μπορεί να λειτουργήσει νόμιμα, επειδή υπάρχει έλλειψη μελών του, αναστέλλονται κάθε είδους προθεσμίες, των οποίων η τήρηση εξαρτάται από απόφαση του συμβουλίου, μέχρι να καταστεί δυνατή η νόμιμη λειτουργία του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Άρθρο 58 Αρμοδιότητες του δημάρχου

1. Ο δήμαρχος προασπίζει τα τοπικά συμφέροντα, κατευθύνει τις δράσεις του δήμου για την υλοποίηση του σχεδίου ανάπτυξης, διασφαλίζει την ενότητα της τοπικής κοινωνίας και ασκεί τα καθήκοντα του με γνώμονα τις Αρχές της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας.

Ειδικότερα, ο δήμαρχος:

- α) Εκπροσωπεί το δήμο στα δικαστήρια και σε κάθε δημόσια αρχή.
- β) Εκτελεί τις αποφάσεις του δημοτικού συμβουλίου, της οικονομικής και της επιτροπής ποιότητας ζωής. Η μη εκτέλεση των αποφάσεων αυτών συνιστά σοβαρή πειθαρχική παράβαση καθήκοντος.
- γ) Ορίζει τους αντιδημάρχους, συγκαλεί και προεδρεύει της εκτελεστικής επιτροπής και συντονίζει την υλοποίηση των αποφάσεων της.
- δ) Είναι προϊστάμενος των υπηρεσιών του δήμου. Ως προϊστάμενος όλου του προσωπικού του δήμου εκδίδει τις πράξεις που προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις για το διορισμό, τις κάθε είδους υπηρεσιακές μεταβολές και την άσκηση του πειθαρχικού ελέγχου.
- ε) Συνυπογράφει τους βεβαιωτικούς καταλόγους και τα χρηματικά εντάλματα πληρωμής των δαπανών, οι οποίες έχουν εκκαθαριστεί από την αρμόδια υπηρεσία του δήμου,
- στ) Υπογράφει τις συμβάσεις που συνάπτει ο δήμος.
- ζ) Εκδίδει τις άδειες που προβλέπονται από τις διατάξεις που διέπουν τις Αρμοδιότητες του δήμου.
- η) Εκδίδει πιστοποιητικά προσωπικής και οικογενειακής κατάστασης των δημοτών, καθώς και τις βεβαιώσεις μόνιμης κατοικίας.
- θ) Συνιστά ομάδες εργασίας και ομάδες διοίκησης έργου από μέλη του δημοτικού συμβουλίου, υπαλλήλους του δήμου, υπαλλήλους του δημόσιου τομέα ή ιδιώτες για τη μελέτη και επεξεργασία θεμάτων του δήμου, καθορίζοντας τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας τους.
- ι) Μπορεί να αναθέτει, χωρίς αμοιβή, την εποπτεία και το συντονισμό συγκεκριμένων δράσεων του δήμου σε μέλη του δημοτικού συμβουλίου.¹²¹
- 2. Όταν δημιουργείται άμεσος και προφανής κίνδυνος ή απειλείται άμεση ζημία των δημοτικών συμφερόντων από την αναβολή λήψης απόφασης, ο δήμαρχος μπορεί να αποφασίσει για θέματα που ανήκουν στην αρμοδιότητα της οικονομικής ή της επιτροπής

¹²¹ Η περίπτωση ί. προστέθηκε με την παρ.2 άρθρ.44 ν.3979/2011 (Α' 138).

ποιότητας ζωής. Στην περίπτωση αυτή οφείλει να υποβάλει προς έγκριση τη σχετική απόφαση του κατά την επόμενη συνεδρίαση της αντίστοιχης επιτροπής.

3. Σε περίπτωση όπου τα ιδιωτικά συμφέροντα του δημάρχου ή συγγενή του έως το δεύτερο βαθμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας συγκρούονται με τα συμφέροντα του δήμου, ο δήμαρχος υποχρεούται να απέχει και τα αντίστοιχα καθήκοντα ασκεί αντιδήμαρχος ή σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που ορίζεται από το δημοτικό συμβούλιο. Η μη τήρηση της υποχρέωσης αυτής συνιστά σοβαρή πειθαρχική παράβαση καθήκοντος.

4. Στις περιπτώσεις που ο δήμαρχος εκτελεί αποφάσεις σύμφωνα με τη ρύθμιση του εδαφίου β` της παραγράφου 1 του παρόντος, δεν υπέχει αστική, ποινική και Πειθαρχική ευθύνη, εφόσον αυτές δεν έχουν ακυρωθεί, ανακληθεί ή ανασταλεί.

5. Ο δήμαρχος δεν θεωρείται υπόλογος κατά την έννοια του άρθρου 25 του π.δ. 774/1980 (ΦΕΚ 189 Α), όπως ισχύει, και σε βάρος του επιτρέπεται καταλογισμός μόνο για δόλο ή βαριά αμέλεια.

6. Οι ρυθμίσεις των παραγράφων 4 και 5 ισχύουν και για τους αντιδημάρχους όταν σε αυτούς ανατίθεται η άσκηση αρμοδιοτήτων του δημάρχου.

Άρθρο 59 Αντιδήμαρχοι

1. Το δήμαρχο επικουρούν οι Αντιδήμαρχοι. Αντιδήμαρχοι είναι οι σύμβουλοι της πλειοψηφίας που ορίζει ο δήμαρχος και στους οποίους μεταβιβάζει την άσκηση αρμοδιοτήτων καθ` ύλην και κατά τόπο. Οι κατά τόπον αρμοδιότητες ασκούνται στα όρια μιας ή περισσότερων δημοτικών ενοτήτων της παρ. 1 του άρθρου 2 του παρόντος.

2. Ο αριθμός των αντιδημάρχων στους δήμους που προέρχονται από συνένωση κατά τον παρόντα νόμο ορίζεται ως εξής: Σε δήμους με πληθυσμό έως πέντε χιλιάδες (5.000) κατοίκους ορίζονται έως δύο (2)Αντιδήμαρχοι, ενώ σε δήμους με πληθυσμό πάνω από πέντε χιλιάδες έναν (5.001) και έως είκοσι χιλιάδες (20.000) κατοίκους ορίζονται έως τέσσερις (4). Σε δήμους που έχουν πληθυσμό από είκοσι χιλιάδες έναν (20.001) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) κατοίκους ορίζονται έως πέντε (5)Αντιδήμαρχοι, ενώ σε δήμους από πενήντα χιλιάδες έναν (50.001) έως εκατό χιλιάδες (100.000) κατοίκους ορίζονται έως έξι (6) Αντιδήμαρχοι. Σε δήμους από εκατό χιλιάδες έναν (100.001) κατοίκους και άνω ορίζονται έως οκτώ (8)Αντιδήμαρχοι. Ο αριθμός των αντιδημάρχων αυξάνεται κατά έναν (1), εάν ο αριθμός των δημοτικών ενοτήτων που συνενώθηκαν είναι από πέντε (5) έως και επτά (7), κατά δύο (2) εάν ο αριθμός των δημοτικών ενοτήτων είναι από οκτώ (8) έως και εννέα (9) και κατά τρεις (3) εάν ο αριθμός των δημοτικών ενοτήτων είναι δέκα (10) και ανώτερος.

Σε περίπτωση που στους νησιωτικούς δήμους ο αριθμός των αντιδημάρχων που ορίζεται βάσει του πληθυσμού είναι μικρότερος από τον αριθμό των δημοτικών ενοτήτων, τότε αυτός προσαυξάνεται ισάριθμα με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 του άρθρου 207 του παρόντος.¹²²

3. Ο αριθμός των αντιδημάρχων στους δήμους που δεν προέρχονται από συνένωση Ο.Τ.Α. κατά τον παρόντα νόμο ορίζεται ως εξής: Σε δήμους με πληθυσμό έως δύο χιλιάδες (2.000) κατοίκους ορίζεται ένας (1) αντιδήμαρχος. Στους δήμους με πληθυσμό από δύο χιλιάδες έναν (2.001) έως δέκα χιλιάδες (10.000) κατοίκους ορίζονται έως δύο (2)Αντιδήμαρχοι. Στους δήμους με πληθυσμό από δέκα χιλιάδες έναν (10.001) έως είκοσι χιλιάδες (20.000) κατοίκους ορίζονται έως τρεις (3)Αντιδήμαρχοι. Από είκοσι χιλιάδες έναν (20.001) έως σαράντα χιλιάδες (40.000) κατοίκους ορίζονται έως τέσσερις (4)

¹²² Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 όπως είχε αντικατασταθεί με την παρ.1 άρθρ.44 v.3979/2011 (Α' 138)

Αντιδήμαρχοι. Στους δήμους με πληθυσμό σαράντα χιλιάδες έναν (40.001) κατοίκους έως εκατό χιλιάδες (100.000) ορίζονται έως πέντε (5)Αντιδήμαρχοι. Στους δήμους με πληθυσμό εκτατό χιλιάδες έναν (100.001) κατοίκους και άνω που διαιρούνται σε δημοτικές κοινότητες ο αριθμός των αντιδημάρχων είναι ίσος με τον αριθμό των δημοτικών κοινοτήτων και μπορεί να αυξηθεί κατά τρεις (3).¹²³

4. Στους αντιδημάρχους, εκτός των καθ' ύλην αρμοδιοτήτων, ο δήμαρχος μπορεί να μεταβιβάζει και τις ακόλουθες κατά τόπον αρμοδιότητες.¹²⁴

α) Έχουν την ευθύνη της λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένες στη δημοτική ενότητα.

β) Παρακολουθούν την εξέλιξη των έργων και των εργασιών που εκτελούνται στη δημοτική ενότητα.

γ) Μεριμνούν για την καλή κατάσταση και λειτουργία του εξοπλισμού που βρίσκεται στη δημοτική ενότητα.

δ) Υπογράφουν με εξουσιοδότηση του δημάρχου, βεβαιώσεις, πιστοποιητικά και λοιπά διοικητικά έγγραφα που εκδίδονται από τις δημοτικές υπηρεσίες που λειτουργούν στα όρια της δημοτικής ενότητας.

ε) Συνεργάζονται με τους προεδρους των τοπικών και δημοτικών κοινοτήτων και τους εκπροσώπους των τοπικών κοινοτήτων για την επίλυση των προβλημάτων τους.

στ) Ασκούν κάθε άλλη αρμοδιότητα που μπορεί να τους μεταβιβάζει με απόφαση του ο δήμαρχος, που αφορά τη δημοτική ενότητα.

5. Η θητεία των αντιδημάρχων δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δυόμισι ετών. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους δεν μπορούν να εκλεγούν μέλη του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου. Η ανάκληση αντιδημάρχου πριν τη λήξη της θητείας του είναι δυνατή με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του δημάρχου.

6. Η απόφαση του δημάρχου με την οποία ορίζονται οι Αντιδήμαρχοι και τους μεταβιβάζονται αρμοδιότητες κατά την παράγραφο 1 του παρόντος δημοσιεύεται σε μία τουλάχιστον ημερήσια εφημερίδα και, αν δεν υπάρχει ημερήσια, σε μία εβδομαδιαία εφημερίδα της πρωτεύουσας του νομού και αναρτάται και στην ιστοσελίδα του δήμου.

7. Αν ο αντιδήμαρχος απουσιάζει ή κωλύεται, τις αρμοδιότητες του ασκεί άλλος αντιδήμαρχος που ορίζεται από τον δήμαρχο ή ο ίδιος ο δήμαρχος.¹²⁵

Άρθρο 60 Εκλογή νέου δήμαρχου

1. Αν η θέση του δημάρχου μείνει κενή για οποιονδήποτε λόγο, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών αφότου κενώθηκε η θέση, οι σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού συνέρχονται σε ειδική συνεδρίαση, ύστερα από πρόσκληση του συμβούλου του συνδυασμού αυτού, που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους σταυρούς προτιμήσεως και, σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος, κατά σειρά, στην απόφαση του δικαστηρίου και εκλέγουν με μυστική ψηφοφορία και με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των συμβούλων του συνδυασμού, έναν από αυτούς, ως δήμαρχο.

Στη συνεδρίαση προεδρεύει εκείνος που συγκάλεσε το συμβούλιο. Η πρόσκληση επιδίεται με οποιοδήποτε δημόσιο όργανο ή όργανο του δήμου, ακόμη και την παραμονή της συνεδριάσεως.

2. Αν ύστερα από δύο διαδοχικές ψηφοφορίες κανείς δεν συγκεντρώσει την πλειοψηφία που απαιτεί η παράγραφος 1 γίνεται τρίτη ψηφοφορία, κατά την οποία εκλέγεται όποιος συγκεντρώνει τη σχετική πλειοψηφία. Όλες οι ψηφοφορίες γίνονται στην ίδια

123 Βλέπε και άρθρο 3 ν.4051/2012 (A' 40)

124 Το εδάφιο αντικαταστάθηκε ως άνω με τη παρ.1α του άρθρου 6 του ν.4071/2012 (A' 85)

125 Η παρ.7 αντικαταστάθηκε ως άνω με τη παρ.1β του άρθρου 6 του ν.4071/2012

συνεδρίαση. Αν στην τρίτη ψηφοφορία δύο ή περισσότεροι έλαβαν ίσο αριθμό ψήφων γίνεται κλήρωση ανάμεσα τους. Για την εκλογή αυτή γίνεται λεπτομερής μνεία στα πρακτικά.

3. Αν δεν επιτευχθεί εκλογή για οποιονδήποτε λόγο ή αν η συνεδρίαση ματαιωθεί, η διαδικασία επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή και εφαρμόζονται όσα ορίζονται στις παραγράφους 1 και 2.

4. Αν και στη δεύτερη συνεδρίαση δεν επιτευχθεί εκλογή ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν υπήρξε απαρτία, διενεργείται τρίτη συνεδρίαση κατά την οποία εκλέγεται αυτός που θα λάβει το μεγαλύτερο αριθμό ψήφων και σε περίπτωση ισοψηφίας διενεργείται κλήρωση.

5. Κάθε απόφαση σχετική με την εκλογή του δημάρχου υποβάλλεται μέσα σε προθεσμία δύο (2) ημερών στον Ελεγκτή Νομιμότητας, ο οποίος αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από προσφυγή ενός δημότη δήμου ελέγχει τη νομιμότητα της και εκδίδει απόφαση μέσα σε πέντε (5) ημέρες το αργότερο, αφότου την έλαβε. Αν ο Ελεγκτής Νομιμότητας ακυρώσει την εκλογή του δημάρχου, οι σύμβουλοι συνέρχονται πάλι για να εκλέξουν τον δήμαρχο πέντε (5) ημέρες μετά την περιέλευση της ακυρωτικής αποφάσεως στο δήμο.

6. Αν αυτός που έχει εκλεγεί δήμαρχος αποποιηθεί την εκλογή του, αποβιώσει ή ακυρωθεί η εκλογή του στο διάστημα που μεσολαβεί μέχρι την εγκατάσταση των αρχών του δήμου, μετά την εγκατάσταση τους και μέχρι να εκλεγεί νέος δήμαρχος, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 4, τα καθήκοντα του εκτελεί, ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού, που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους στο πολυπληθέστερο διαμέρισμα και, σε περίπτωση ισοψηφίας, διενεργείται κλήρωση. Η προθεσμία της παραγράφου 1 για την εκλογή νέου δημάρχου αρχίζει από την ημερομηνία εγκατάστασης των αρχών του δήμου. Σε όλες τις προαναφερόμενες περιπτώσεις της παρούσας παραγράφου ο Ελεγκτής Νομιμότητας εκδίδει διαπιστωτική πράξη.

Άρθρο 61

Υποχρεώσεις δημάρχου, αντιδημάρχου και μελών επιτροπών

1. Ο δήμαρχος, ο αντιδήμαρχος και τα μέλη της οικονομικής επιτροπής και της επιτροπής ποιότητας ζωής κατά την άσκηση των καθηκόντων τους θα πρέπει:

- α) να εκπληρώνουν ευσυνείδητα τις υποχρεώσεις τους και να ασκούν τα καθήκοντα τους με γνώμονα την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος,
- β) να σέβονται και να διασφαλίζουν τα δικαιώματα των πολιτών και να μεριμνούν για την καθολική εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους προς το δήμο χωρίς διακρίσεις σε βάρος οποιουδήποτε προσώπου ή του κοινού συμφέροντος,
- γ) να δηλώνουν κάθε προσωπικό συμφέρον (ιδιοκτησιακό ή οικογενειακό) που έχουν σε σχέση με θέματα του δήμου,
- δ) να ενθαρρύνουν και να προωθούν κάθε μέτρο που προάγει τη διαφάνεια και την καταπολέμηση της διαφθοράς στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους και λειτουργίας του δήμου.

2. Με ευθύνη των δημοτικών συμβουλίων σε κάθε δήμο:

- α) καταρτίζονται κώδικες δεοντολογίας για τους αιρετούς εκπροσώπους τους εντός εξαμήνου από τη δημοσίευση της απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του άρθρου 21 παρ. 3 του ν. 3731/2008 (ΦΕΚ 263 Α),
- β) διασφαλίζεται ότι οι κώδικες δεοντολογίας διανέμονται στους αιρετούς εκπροσώπους, τις κεντρικές αρχές, άλλους ενδιαφερόμενους φορείς και στο κοινό, χρησιμοποιώντας κάθε πρόσφορο μέσο, συμπεριλαμβανομένων και των τεχνολογιών της πληροφορικής και επικοινωνίας.

3. Ο δήμαρχος και ο αντιδήμαρχος υποχρεούνται να απαντούν εγγράφως ή προφορικώς, στα ερωτήματα που τους υποβάλλουν τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου μέσα σε ένα (1) μήνα.
4. Ο δήμαρχος, ο αντιδήμαρχος και τα μέλη της οικονομικής επιτροπής και της επιτροπής ποιότητας ζωής είναι υποχρεωμένοι να υποβάλλουν την ετήσια δήλωση για την περιουσιακή τους κατάσταση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και να τη δημοσιοποιούν με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του δήμου.
5. Ο δήμαρχος και ο αντιδήμαρχος δεν επιτρέπεται να απουσιάσουν περισσότερο από τριάντα (30) ημέρες συνολικά κάθε χρόνο, χωρίς άδεια του δημοτικού συμβουλίου. Η απουσία αυτή μπορεί να παρατείνεται για εξαιρετικούς λόγους, έως τρεις (3) μήνες, με άδεια του συμβουλίου.
6. Ο δήμαρχος και ο αντιδήμαρχος είναι υποχρεωμένοι να κατοικούν στο δήμο με εξαίρεση τους δημάρχους και αντιδημάρχους των δήμων των Νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης.

Άρθρο 62 Σύσταση και λειτουργία Εκτελεστικής Επιτροπής

1. Σε όλους τους δήμους που έχουν περισσότερους από έναν αντιδήμαρχο συνιστάται εκτελεστική επιτροπή στην οποία μετέχουν ο δήμαρχος και οι Αντιδήμαρχοι. Η εκτελεστική επιτροπή είναι συλλογικό συντονιστικό και εκτελεστικό όργανο του δήμου και παρακολουθεί την εφαρμογή της δημοτικής πολιτικής σε όλους τους τομείς καθώς και την εφαρμογή του επιχειρησιακού σχεδίου του δήμου, του μεσοχρόνιου, ετήσιου και πενταετούς προγράμματος δράσης.
2. Πρόεδρος της εκτελεστικής επιτροπής είναι ο δήμαρχος. "Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του δημάρχου στην Εκτελεστική Επιτροπή προεδρεύει ο αντιδήμαρχος που έχει οριστεί αναπληρωτής του και σε περίπτωση μη ορισμού ο αντιδήμαρχος που εγγράφεται πρώτος στην απόφαση διορισμού των αντιδημάρχων.
- Στις συνεδριάσεις καλείται ο πρόεδρος του συμβουλίου της τοπικής ή δημοτικής κοινότητας, όταν συζητείται θέμα που την αφορούν ειδικά, καθώς και οι πρόεδροι των νομικών προσώπων του δήμου και άλλοι υπηρεσιακοί παράγοντες όποτε τούτο κρίνεται αναγκαίο.¹²⁶
3. Υπάλληλος του δήμου τηρεί εγγράφως πρακτικά των συνεδριάσεων της εκτελεστικής επιτροπής.

Άρθρο 63 Αρμοδιότητες

Η εκτελεστική επιτροπή ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) Παρακολουθεί την εκτέλεση των αποφάσεων του δημοτικού συμβουλίου.
- β) Συντονίζει την κατάρτιση και παρακολουθεί την εκτέλεση του επιχειρησιακού προγράμματος, το οποίο και εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο.
- γ) Καταρτίζει και εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο το τεχνικό πρόγραμμα του δήμου και έχει την ευθύνη της υλοποίησης του.
- δ) Συγκεντρώνει και αξιολογεί τις προτάσεις των υπηρεσιών του δήμου στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την κατάρτιση του προϋπολογισμού και εισηγείται το προσχέδιο του προϋπολογισμού και το ετήσιο πρόγραμμα δράσης προς την Οικονομική Επιτροπή.
- ε) Έχει την ευθύνη για την πιστή εκτέλεση του προϋπολογισμού.

¹²⁶ Το εδάφιο αυτό προστέθηκε με τη παρ.2 του άρθρου 6 του ν.4071/2012

στ) Εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο τα σχέδια: ι) Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας, ο) Κανονισμού μέτρησης και αξιολόγησης της απόδοσης των δημοτικών υπηρεσιών κατά την ισχύουσα νομοθεσία.

ζ) Εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο το Σχέδιο Χάρτας δικαιωμάτων και υποχρεώσεων δημοτών και κατοίκων και μεριμνά για την έκδοση, ενημέρωση και διακίνηση του Οδηγού του Δημότη, στον οποίο περιγράφονται οι διαδικασίες, οι όροι και οι προϋποθέσεις παροχής των υπηρεσιών του δήμου σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.

η) Εισηγείται το σχέδιο του κανονισμού πληροφόρησης των πολιτών και του κανονισμού διαβούλευσης.

θ) Εισηγείται τα σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και φυσικών καταστροφών, σε εναρμόνιση με τα αντίστοιχα σχέδια της περιφέρειας και του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.

ι) Παρακολουθεί, αξιολογεί και συντονίζει τη δράση των νομικών προσώπων και υπηρεσιών του δήμου και ενημερώνει σχετικά το δημοτικό συμβούλιο.

Άρθρο 64 Εκλογή προεδρείου δημοτικού συμβουλίου

1. Την πρώτη Κυριακή του Σεπτεμβρίου, της έναρξης της δημοτικής περιόδου και την πρώτη Κυριακή του μηνός Μαρτίου του τρίτου έτους αυτής, το δημοτικό συμβούλιο συνέρχεται, ύστερα από πρόσκληση του συμβούλου του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους και, σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου.

Στη συνεδρίαση αυτή, στην οποία προεδρεύει ο σύμβουλος που συγκάλεσε το συμβούλιο, το σώμα εκλέγει, χωριστά και με μυστική ψηφοφορία, τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο και τον γραμματέα του. Ο πρόεδρος προτείνεται από τον πλειοψηφήσαντα συνδυασμό, ο αντιπρόεδρος προτείνεται από τη μείζονα παράταξη της μειοψηφίας και ο γραμματέας από τις λοιπές παρατάξεις της μειοψηφίας και σε περίπτωση που δεν υπάρχουν προτείνεται από την παράταξη της πλειοψηφίας. Ο σύμβουλος που προεδρεύει αναθέτει τα καθήκοντα του ειδικού γραμματέα του συμβουλίου σε έναν από τους υπαλλήλους του δήμου.

2. Για την εκλογή του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου τηρείται η ακόλουθη διαδικασία:

Κατά τη συνεδρίαση που έχει οριστεί για την εκλογή του προεδρείου, ο πλειοψηφήσας συνδυασμός εκλέγει μεταξύ των μελών του τον υποψήφιο για το αξίωμα του προέδρου του δημοτικού συμβουλίου. Υποψήφιος για το αξίωμα αυτό εκλέγεται όποιος συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του πλειοψηφήσαντος συνδυασμού. Εάν κανείς από τους ενδιαφερόμενους δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία, τότε η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται. Εάν και κατά τη δεύτερη αυτή ψηφοφορία δεν συγκεντρωθεί η απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του πλειοψηφήσαντος συνδυασμού ή υπάρχει ισοψηφία, τότε διενεργείται και τρίτη ψηφοφορία μεταξύ των δύο επικρατέστερων υποψήφιων. Κατά την τρίτη ψηφοφορία εκλέγεται όποιος συγκεντρώσει τη σχετική πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας γίνεται κλήρωση. Την κλήρωση διενεργεί ο προεδρεύων σύμβουλος.

Στην ίδια συνεδρίαση γίνεται η εκλογή για την ανάδειξη του υποψήφιου για το αξίωμα του αντιπροέδρου και του γραμματέα του δημοτικού συμβουλίου. Οι υποψήφιοι για τα αξιώματα αυτά αναδεικύονται κατά τον ίδιο τρόπο και με την ίδια διαδικασία που ακολουθείται για την ανάδειξη του προέδρου, ο μεν αντιπρόεδρος από τους συμβούλους της μείζονος μειοψηφίας ο δε γραμματέας από το σύνολο των συμβούλων των λοιπών δημοτικών παρατάξεων.

Σε περίπτωση που η μείζονα μειοψηφία δεν υποδείξει υποψήφιο αντιπρόεδρο ή η ελάσσονα μειοψηφία δεν υποδείξει γραμματέα, αυτοί υποδεικνύονται από την ελάσσονα ή τη μείζονα μειοψηφία αντίστοιχα και σε διαφορετική περίπτωση από την πλειοψηφία.

Μετά την εκλογή των υποψηφίων για τα αξιώματα του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου διενεργείται η εκλογή, από το σύνολο των συμβούλων, για την ανάδειξη του προέδρου, του αντιπροέδρου και του γραμματέα του οργάνου. Για να εκλεγεί ο προταθείς πρέπει να συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του δημοτικού συμβουλίου. Εάν κατά την πρώτη ψηφοφορία δεν συγκεντρωθεί η απόλυτη πλειοψηφία του προηγούμενου εδαφίου, διενεργείται δεύτερη ψηφοφορία. Εάν και κατά τη δεύτερη ψηφοφορία δεν συγκεντρωθεί η απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών, τότε διενεργείται και τρίτη ψηφοφορία κατά την οποία αρκεί η ύπαρξη πλειοψηφίας των παρόντων μελών του δημοτικού συμβουλίου.

3. Αν, για οποιονδήποτε λόγο, το συμβούλιο δεν συγκληθεί, όπως ορίζει η παράγραφος 1, συνέρχεται χωρίς πρόσκληση, για την πρώτη θητεία του Προέδρου δημοτικού συμβουλίου, την πρώτη Κυριακή του Σεπτεμβρίου της έναρξης της δημοτικής περιόδου στις 10:00 π.μ. στην αίθουσα συνεδριάσεων του δημοτικού συμβουλίου και για τη δεύτερη θητεία του Προέδρου δημοτικού συμβουλίου, την πρώτη Κυριακή του μηνός Μαρτίου του τρίτου έτους αυτής, στις 10:00 π.μ. στη αίθουσα συνεδριάσεων του δημοτικού συμβουλίου. Αν ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που πλειοψήφησε απουσιάζει, τον αντικαθιστά ένας σύμβουλος του ίδιου συνδυασμού, κατά τη σειρά της επιτυχίας που προκύπτει από την απόφαση του δικαστηρίου.¹²⁷

4. Αν δεν επιτευχθεί εκλογή για οποιονδήποτε λόγο ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, η συνεδρίαση επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή και εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2. Αν και στη δεύτερη συνεδρίαση δεν επιτευχθεί εκλογή ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, θεωρείται ότι εκλέγονται, ανάλογα με την περίπτωση, πρόεδρος και γραμματέας, οι σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού που έλαβαν κατά σειρά τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης, σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση που τους ανακήρυξε, και αντιπρόεδρος ο σύμβουλος του πρώτου επιλαχόντος συνδυασμού της μειοψηφίας που έλαβε τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης, σύμφωνα με την ίδια δικαστική απόφαση.

5. Τα πρακτικά της εκλογής διαβιβάζονται μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από τη διενέργεια της εκλογής στον Ελεγκτή Νομιμότητας ο οποίος αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από προσφυγή δημότη ενώπιον του, η οποία ασκείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας πέντε (5) ημερών, από τη διενέργεια της εκλογής, αποφαίνεται, μέσα σε πέντε (5) ημέρες το αργότερο αφότου παρέλαβε τα πρακτικά, για τη νομιμότητα της εκλογής.

6. Αν ακυρωθεί οποιαδήποτε εκλογή για τα ανωτέρω αξιώματα, επαναλαμβάνεται την πρώτη Κυριακή, πέντε (5) ημέρες μετά την παραλαβή της ακυρωτικής απόφασης.

7. Η παραίτηση από το αξίωμα του προέδρου, αντιπροέδρου και του γραμματέα του δημοτικού συμβουλίου υποβάλλεται στο δημοτικό συμβούλιο και γίνεται οριστική, αφότου πληρωθεί η αντίστοιχη θέση. Ο παραιτούμενος παραμένει σύμβουλος και δεν μπορεί να επανεκλεγεί στο ίδιο αξίωμα μέσα στην ίδια διετία. Στην ίδια συνεδρίαση το συμβούλιο, μετά την αποδοχή της παραίτησης, προβαίνει, κατά περίπτωση, στην εκλογή νέου προέδρου, αντιπροέδρου ή γραμματέα κατά τον ίδιο τρόπο και την ίδια διαδικασία των παραγράφων 1 και 2.

8. Η εκλογή στη θέση του αντιπροέδρου και του γραμματέα του δημοτικού συμβουλίου δεν συνεπάγεται κώλυμα συμμετοχής στις επιτροπές του δημοτικού συμβουλίου.

Άρθρο 65

¹²⁷ Η παρ.3 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 1 ν.4257/2014 (Α' 93).

Αρμοδιότητες του δημοτικού συμβουλίου

1. Το δημοτικό συμβούλιο αποφασίζει για όλα τα θέματα που αφορούν το δήμο, εκτός από εκείνα που ανήκουν εκ του νόμου στην αρμοδιότητα του δημάρχου ή άλλου οργάνου του δήμου ή το ίδιο το δημοτικό συμβούλιο μεταβιβάσε σε επιτροπή του.
2. Το δημοτικό συμβούλιο εκφράζει τις θέσεις του σε θέματα τοπικού ενδιαφέροντος και γνωμοδοτεί όποτε δημόσιες Αρχές ή αρμόδια όργανα ζητούν τη γνώμη του.
3. Ορίζει τους φόρους, τα τέλη, τα δικαιώματα και τις εισφορές.
4. Καταρτίζει με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του τον κανονισμό λειτουργίας του, με βάση τον πρότυπο κανονισμό του άρθρου 67 του παρόντος.
Αν δεν έχει θεσπισθεί κανονισμός λειτουργίας από το δημοτικό συμβούλιο, τότε ισχύει ο εν λόγω πρότυπος κανονισμός.
5. Ένα (1) μήνα πριν από τη διενέργεια των εκλογών και μέχρι την εγκατάσταση των νέων δημοτικών αρχών, το δημοτικό συμβούλιο αποφασίζει μόνο για θέματα που αναφέρονται σε έκτακτες περιπτώσεις εξαιρετικά επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης, καθώς και για θέματα που αφορούν στην υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων.¹²⁸
6. Το δημοτικό συμβούλιο μπορεί με απόφαση του να μεταβιβάζει στην επιτροπή ποιότητας ζωής, Αρμοδιότητες του σχετικές με το αντικείμενο της.

Άρθρο 66 Δημοτικές Παρατάξεις

1. Οι δημοτικοί σύμβουλοι έχουν απεριόριστο το δικαίωμα της γνώμης και της ψήφου κατά συνείδηση.
2. Τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου ανήκουν σε Δημοτικές Παρατάξεις, ανάλογα με το συνδυασμό με τον οποίο έχουν εκλεγεί.
3. Επικεφαλής της δημοτικής παράταξης είναι ο σύμβουλος που ήταν υποψήφιος δήμαρχος και, στην περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή αδυναμίας του, ο σύμβουλος που εκλέγεται από την πλειοψηφία των δημοτικών συμβούλων που ανήκουν στην παράταξη.
4. Μέλος του δημοτικού συμβουλίου μπορεί με γραπτή δήλωση του προς το προεδρείο να ανεξαρτητοποιηθεί από τη δημοτική παράταξη, με την οποία έχει εκλεγεί.
5. Εάν η δημοτική παράταξη έχει τουλάχιστον τρία (3) μέλη, με αιτιολογημένη απόφαση και με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) αυτών, είναι δυνατόν να διαγραφεί σύμβουλος, ο οποίος είναι μέλος της.
6. Το μέλος του δημοτικού συμβουλίου που ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε από την παράταξη του δεν μπορεί να ενταχθεί σε άλλη παράταξη και δεν μπορεί να εξακολουθήσει να είναι μέλος του προεδρείου ή της οικονομικής επιτροπής ή της επιτροπής ποιότητας ζωής, όπου εκλέχτηκε ως μέλος της παράταξης από την οποία ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε, καθώς και να ορισθεί ή να παραμείνει αντιδήμαρχος κατά τη διάρκεια της θητείας του. Είναι δυνατή, όμως, η επανένταξη του στην παράταξη από την οποία ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε, εφόσον τούτο γίνει δεκτό από τα δύο τρίτα (2/3) των μελών, προκειμένου για παρατάξεις που έχουν τουλάχιστον τρία (3) μέλη και από όλα τα μέλη, προκειμένου για παρατάξεις με λιγότερα από τρία (3) μέλη.
7. Για την αποδοτικότερη λειτουργία των δημοτικών παρατάξεων η δημοτική αρχή οφείλει να παραχωρεί σε αυτές κατάλληλα εξοπλισμένο χώρο, καθώς και γραμματειακή υποστήριξη.

¹²⁸ Η παράγραφος συμπληρώθηκε ως άνω με το άρθρο 1 v.4257/2014,

Άρθρο 67
Σύγκληση του δημοτικού συμβουλίου

1. Το δημοτικό συμβούλιο συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του προέδρου τουλάχιστον μία φορά το μήνα.
2. Ο πρόεδρος καλεί επίσης το συμβούλιο σε συνεδρίαση με γραπτή πρόσκληση, στην οποία αναφέρονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, όποτε το ζητήσει ο δήμαρχος ή η οικονομική ή η επιτροπή ποιότητας ζωής ή το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον του συνολικού αριθμού των μελών του συμβουλίου ή το σύνολο των συμβούλων της μειοψηφίας. Στις δύο τελευταίες περιπτώσεις απαιτείται γραπτή αίτηση, στην οποία αναφέρονται τα θέματα που θα συζητηθούν. Στις ίδιες περιπτώσεις δεν μπορεί να επανυποβληθεί αίτημα για το ίδιο θέμα, πριν παρέλθουν δύο (2) μήνες, αφότου εκδόθηκε απορριπτική απόφαση του συμβουλίου, εκτός εάν γίνεται επίκληση νεότερων στοιχείων.

Αν κατά τον υπολογισμό του ενός τρίτου (1/3) προκύπτει δεκαδικός αριθμός, τότε ο αριθμός αυτός στρογγυλοποιείται στην αμέσως μεγαλύτερη μονάδα εφόσον πρόκειται για υποδιαιρεση μεγαλύτερη ή ίση του ημίσεως (0,5).

Αν το συμβούλιο δεν προσκληθεί το αργότερο μέχρι την έκτη ημέρα από την υποβολή της αίτησης, συνέρχεται ύστερα από πρόσκληση εκείνων που υπέβαλαν την αίτηση και αποφασίζει για τα θέματα, για τα οποία είχε ζητηθεί η σύγκληση του.

3. Αν ο πρόεδρος παραλείψει αδικαιολόγητα δύο συνεχείς φορές να καλέσει το συμβούλιο, μπορεί να τεθεί σε αργία και σε περίπτωση υποτροπής μπορεί να κηρυχθεί έκπτωτος από το αξίωμα του προέδρου με απόφαση του Ελεγκτή Νομιμότητας, σύμφωνα με την πειθαρχική διαδικασία του άρθρου 234 του παρόντος.

4. Η πρόσκληση δημοσιεύεται αυθημερόν στην ιστοσελίδα του δήμου.¹²⁹ Η πρόσκληση επιδίδεται ή γνωστοποιείται στους συμβούλους τρεις (3) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα που ορίζεται για τη συνεδρίαση. Δημοτικός σύμβουλος, που δεν κατοικεί στη διοικητική περιφέρεια του δήμου, οφείλει αμέσως μετά την εγκατάσταση των δημοτικών αρχών να δηλώσει στον πρόεδρο του δημοτικού συμβουλίου τη διεύθυνση κατοικίας του και να ορίσει με την ίδια δήλωση αντίκλητο στην έδρα του δήμου, στον οποίο επιδίδονται οι προσκλήσεις για τις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου, καθώς και να ορίσει με την ίδια δήλωση οποιοδήποτε, κατά την επιλογή του, πρόσφορο μέσο για τη γνωστοποίηση των ανωτέρω προσκλήσεων. Αν δεν ορίζεται αντίκλητος ή πρόσφορο μέσο για τη γνωστοποίηση, αρκεί η δημοσίευση της πρόσκλησης στην ιστοσελίδα του δήμου.

5. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις, η πρόσκληση αυτή μπορεί να επιδοθεί ή να γνωστοποιηθεί την ημέρα της συνεδρίασης. Στην πρόσκληση πρέπει να αναφέρεται ο λόγος για τον οποίο η συνεδρίαση έχει κατεπείγοντα χαρακτήρα. Πριν από τη συζήτηση το συμβούλιο αποφαίνεται για το κατεπείγον των θεμάτων.

6. Στις συνεδριάσεις του συμβουλίου προσκαλείται ο δήμαρχος, αλλιώς η συνεδρίαση είναι άκυρη. Ο δήμαρχος μετέχει στις συζητήσεις του συμβουλίου χωρίς ψήφο. Έχει το δικαίωμα να εκφράζει τις απόψεις του κατά προτεραιότητα. Όταν ο δήμαρχος απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνεται νομίμως. Στην περίπτωση όμως αυτή ο αναπληρωτής δεν στερείται του δικαιώματος της ψήφου κατά τη λήψη αποφάσεων από το συμβούλιο. Στις συνεδριάσεις των δημοτικών συμβουλίων λαμβάνουν το λόγο, εκτός του δημάρχου και του αρμόδιου αντιδημάρχου, οι επικεφαλής των παρατάξεων και ειδικοί αγορητές ανά θέμα, που ορίζονται από τις παρατάξεις με σχετική γραπτή δήλωση τους στο προεδρείο πριν την έναρξη της συνεδρίασης. Με τον ίδιο τρόπο μπορούν να εγγραφούν ως ομιλητές και δημοτικοί σύμβουλοι που επιθυμούν να τοποθετηθούν ανά θέμα. Με τον κανονισμό λειτουργίας του δημοτικού συμβουλίου, επιβάλλονται πάντως αντίστοιχοι

¹²⁹ Το εδάφιο αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 6 παρ.3 του ν.4071/2012

χρονικοί περιορισμοί για τις αγορεύσεις και τις συζητήσεις στο δημοτικό συμβούλιο, για τον δήμαρχο, τους αντιδημάρχους, τους επικεφαλής των παρατάξεων, τους ειδικούς αγορητές και τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου.

7. Ο πρόεδρος καταρτίζει την ημερήσια διάταξη. Στην ημερήσια διάταξη αναγράφονται υποχρεωτικά και όλα τα θέματα που προτείνει ο δήμαρχος, η εκτελεστική επιτροπή, καθώς και η Οικονομική Επιτροπή και η επιτροπή ποιότητας ζωής. Το δημοτικό συμβούλιο έχει δικαίωμα να αποφασίζει, μετά από σχετική πρόταση-εισήγηση του προέδρου ή του δημάρχου ή συμβούλου επικεφαλής δημοτικής παράταξης και χωρίς συζήτηση, με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του, ότι ένα θέμα το οποίο δεν είναι γραμμένο στην ημερήσια διάταξη είναι κατεπείγον, να το συζητήσει και να πάρει απόφαση γι' αυτό με την ίδια πλειοψηφία, πριν από την έναρξη της συζήτησης των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης. Κατά προτεραιότητα και πάντα μετά τον δήμαρχο εκφράζουν τις απόψεις τους οι επικεφαλής των παρατάξεων, σύμφωνα με τη σειρά εκλογής.

8. Στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου προσκαλούνται οι πρόεδροι των τοπικών και δημοτικών κοινοτήτων, καθώς και ο εκπρόσωπος της τοπικής κοινότητας όταν στην ημερήσια διάταξη περιλαμβάνονται ειδικά θέματα, που αφορούν τις αντίστοιχες κοινότητες. Για τα θέματα αυτά, τα ανωτέρω πρόσωπα μετέχουν στη συζήτηση με δικαίωμα ψήφου. Σε περίπτωση μη πρόσκλησης, η σχετική απόφαση του δημοτικού συμβουλίου είναι άκυρη.

9. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μετά από πρόταση της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, μπορεί να εκδίδεται πρότυπος κανονισμός λειτουργίας του δημοτικού συμβουλίου, ο οποίος δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.¹³⁰

10. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις το δημοτικό συμβούλιο μπορεί να συνεδριάζει, εκτός της έδρας του, στις τοπικές και δημοτικές κοινότητες, ύστερα από απόφαση των τριών πέμπτων (3/5) του συνόλου των μελών του.

Άρθρο 68

Υποχρεώσεις των δημοτικών συμβούλων

1. Οι δημοτικοί σύμβουλοι έχουν υποχρέωση να μετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου και των επιτροπών του, στις οποίες έχουν εκλεγεί, καθώς και να εκτελούν με επιμέλεια τα καθήκοντα τους και κάθε εργασία που τους αναθέτει νόμιμα το συμβούλιο.

2. Ο δημοτικός σύμβουλος εκφράζει τη γνώμη του και ψηφίζει κατά συνείδηση, αποβλέποντας πάντοτε στην εξυπηρέτηση του συμφέροντος του συνόλου των δημοτών.

3. Σε σύμβουλο που απουσιάζει αδικαιολόγητα σε τρεις (3) συνεχείς συνεδριάσεις, μπορεί να επιβληθεί, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 234 του παρόντος, η πειθαρχική ποινή της αργίας και σε περίπτωση υποτροπής μπορεί να επιβληθεί η πειθαρχική ποινή της έκπτωσης. Σύμβουλος, που επιθυμεί να μην εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες, πρέπει να έχει τη σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου.

4. Σε σύμβουλο που δεν εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις (3) συνεχείς μήνες, χωρίς την άδεια του συμβουλίου, μπορεί να επιβληθεί, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 234 του παρόντος, η πειθαρχική ποινή της αργίας ή η πειθαρχική ποινή της έκπτωσης με απόφαση του Ελεγκτή Νομιμότητας.

5. Ο πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου υποχρεούται να ενημερώνει γραπτώς τον Ελεγκτή Νομιμότητας για κάθε περίπτωση αδικαιολόγητης απουσίας συμβούλου σε τρεις συνεχείς συνεδριάσεις, καθώς και σε κάθε περίπτωση μη εκτέλεσης των υποχρεώσεων

¹³⁰ αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.10στ' άρθρου 18 ν.3870/2010 (Α' 138).

συμβούλου για διάστημα μεγαλύτερο από τρεις (3) συνεχείς μήνες. Η παράλειψη αυτής της υποχρέωσης από τον πρόεδρο του δημοτικού συμβουλίου αποτελεί σοβαρή παράβαση καθήκοντος.

Άρθρο 69

Λειτουργία του δημοτικού συμβουλίου

1. Ο πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου διευθύνει τη συζήτηση και λαμβάνει κάθε κατάλληλο μέτρο για την ευταξία της συνεδρίασης. Μπορεί να ζητήσει και την αποβολή κάθε προσώπου που διαταράσσει τη συνεδρίαση.
2. Αν ο πρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται, τον αναπληρώνει ο αντιπρόεδρος. Αν απουσιάζει ή κωλύεται και ο αντιπρόεδρος, όποιος από τους παρόντες συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους και, σε περίπτωση ισοψηφίας, όποιος είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση του δικαστηρίου, ασκεί τα καθήκοντα του προέδρου.
3. Κάθε δημοτικός σύμβουλος μπορεί να ζητά από τον δήμαρχο, την οικονομική επιτροπή και την επιτροπή ποιότητας ζωής πληροφορίες και συγκεκριμένα στοιχεία, που είναι χρήσιμα για την άσκηση των καθηκόντων του. Ο δήμαρχος οφείλει να παρέχει τις πληροφορίες εντός μηνός. Το δημοτικό συμβούλιο, δια του προέδρου του, δύναται να καλεί στη συνεδρίαση δημοτικούς υπαλλήλους ή ιδιώτες για να του δώσουν πληροφορίες σχετικές με τα θέματα που συζητούνται. Η παρουσία των καλούμενων υπαλλήλων είναι υποχρεωτική και σε αυτούς καταβάλλεται, για την παράσταση τους, ενώπιον του δημοτικού συμβουλίου, αποζημίωση αντίστοιχη με εκείνη που λαμβάνουν τα μέλη συλλογικών οργάνων, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 17 του ν. 3205/2003 (ΦΕΚ 297 Α), όπως ισχύει.

Άρθρο 70

Επιτροπές του δημοτικού συμβουλίου

1. Το δημοτικό συμβούλιο με τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του μπορεί να συγκροτεί επιτροπές για την επεξεργασία και εισήγηση θεμάτων της αρμοδιότητας του. Ειδικότερα στους τουριστικούς δήμους συγκροτείται επιτροπή για την επεξεργασία και εισήγηση στο δημοτικό συμβούλιο θεμάτων τουριστικής ανάπτυξης και προβολής του δήμου.
2. Στις επιτροπές προεδρεύει δημοτικός σύμβουλος που ορίζεται με την απόφαση της συγκρότησης. Σε αυτές μετέχουν σύμβουλοι που προτείνονται από όλες τις Δημοτικές Παρατάξεις του δημοτικού συμβουλίου, υπάλληλοι της αρμόδιας διεύθυνσης του δήμου, καθώς και ιδιώτες εμπειρογνώμονες στα θέματα της επιτροπής και εκπρόσωποι κοινωνικών φορέων της περιοχής.
3. Με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου που λαμβάνεται με την πλειοψηφία των δυο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών του, είναι δυνατή η καταβολή εξόδων κίνησης και ημερήσιας αποζημίωσης, σε ιδιώτες μέλη επιτροπών, που συγκροτούνται από το συμβούλιο, για μετακινήσεις στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, οι οποίες γίνονται για εκτέλεση υπηρεσίας, σχετικής με το έργο τους. Το ύψος της ημερήσιας αποζημίωσης για τις μετακινήσεις στο εσωτερικό καθορίζεται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Το ύψος της ημερήσιας αποζημίωσης και τα έξοδα κίνησης στο εξωτερικό καθορίζονται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες σχετικές διατάξεις.
4. Θέματα που έχουν εγγραφεί στην ημερήσια διάταξη, ύστερα από πρόταση του δημάρχου, μπορούν να παραπεμφθούν σε επιτροπή μόνο με απόφαση του δημοτικού

συμβουλίου, με την οποία καθορίζεται και προθεσμία για την υποβολή σχετικής μελέτης ή εισηγήσεως. Θέματα που εισάγει, προς συζήτηση η οικονομική ή η επιτροπή ποιότητας ζωής, δεν παραπέμπονται σε επιτροπή.

Πλην των ανωτέρω θεμάτων, ο πρόεδρος δύναται να παραπέμπει σε επιτροπή οποιοδήποτε άλλο θέμα και πριν από την εγγραφή του στην ημερήσια διάταξη.

Άρθρο 71

Δημοτικό κατάστημα, βιβλία, αρχεία και ιστοσελίδα

- Οι δήμοι είναι υποχρεωμένοι να έχουν ιδιαίτερο κατάστημα για τη στέγαση και τη λειτουργία των υπηρεσιών τους.
- Κάθε δήμος τηρεί τα βιβλία και τα αρχεία που είναι αναγκαία για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Αυτά ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Με όμοια απόφαση μπορεί να ορίζονται οι προδιαγραφές και ο τρόπος ψηφιακής τήρησης βιβλίων και αρχείων.
- Ο δήμος διαθέτει επίσημη ιστοσελίδα. Σε αυτήν, πέραν από όσα ειδικότερα αναφέρονται στον παρόντα νόμο, αναρτώνται σε κάθε περίπτωση όλες οι αποφάσεις των οργάνων του, σύμφωνα με τα όσα ειδικότερα ορίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μπορούν να ορίζονται ειδικότερες τεχνικές και άλλες προδιαγραφές ως προς τη σύνθεση, το περιεχόμενο, την προσβασιμότητα και γενικότερα τη δημιουργία, συντήρηση, ανανέωση και λειτουργία της ιστοσελίδας του δήμου.

Άρθρο 72

Οικονομική Επιτροπή -Αρμοδιότητες

- Η Οικονομική Επιτροπή είναι όργανο παρακολούθησης και ελέγχου της οικονομικής λειτουργίας του δήμου. Ειδικότερα έχει τις ακόλουθες Αρμοδιότητες:

- α) συντάσσει τον προϋπολογισμό του δήμου,
- β) ελέγχει την υλοποίηση του προϋπολογισμού και υποβάλλει ανά τρίμηνο έκθεση προς το δημοτικό συμβούλιο, στην οποία παρουσιάζεται η κατάσταση των εσόδων και εξόδων του δήμου. Η έκθεση αυτή στην οποία καταχωρούνται και τυχόν παρατηρήσεις της μειοψηφίας, δημοσιεύεται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του δήμου,
- γ) προελέγχει τον απολογισμό,
- δ) αποφασίζει για την έγκριση των δαπανών και τη διάθεση των πιστώσεων του προϋπολογισμού, εκτός από εκείνες που σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις αποφασίζει το δημοτικό συμβούλιο, καθώς επίσης αποφασίζει αιτιολογημένα και για τις περιπτώσεις απευθείας ανάθεσης προμηθειών, παροχής υπηρεσιών, εκπόνησης μελετών και εκτέλεσης έργων σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις,
- ε) με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του παρόντος, καταρτίζει τους όρους, συντάσσει τη διακήρυξη, διεξάγει και κατακυρώνει όλες τις δημοπρασίες σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Για τη διεξαγωγή των δημοπρασιών και την αξιολόγηση των προσφορών μπορεί να συγκροτεί επιτροπές, από μέλη της, δημοτικούς ή δημόσιους υπαλλήλους ή ειδικούς επιστήμονες,
- στ) μελετά την ανάγκη συνάψεως δανείων, καταρτίζει τους όρους τους και εισηγείται σχετικά στο δημοτικό συμβούλιο,
- ζ) εισηγείται προς το δημοτικό συμβούλιο την επιβολή τελών, δικαιωμάτων και εισφορών,
- η) αποφασίζει για την αποδοχή κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών,

θ) εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο ετήσιο σχέδιο διαχείρισης και αξιοποίησης της περιουσίας του δήμου. Παρακολουθεί την υλοποίηση του εν λόγω σχεδίου και ενημερώνει το δημοτικό συμβούλιο,

ι) αποφασίζει για ζητήματα διαφάνειας και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης,

ια) εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο τα σχέδια κανονιστικών αποφάσεων του δήμου, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 73 παρ.1 Β ν) και παρακολουθεί την υλοποίηση τους,

ιβ) αποφασίζει για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές,

ιγ) αποφασίζει για την άσκηση όλων των ενδίκων βοηθημάτων και των ενδίκων μέσων,

ιδ) αποφασίζει για το δικαστικό συμβιβασμό και τον εξώδικο συμβιβασμό ή κατάργηση δίκης που έχουν αντικείμενο μέχρι του ποσού των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ και εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο για τον εξώδικο συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης που έχουν αντικείμενο που υπερβαίνει το παραπάνω ποσό.¹³¹

ιιε) αποφασίζει για την πρόσληψη πληρεξουσίου δικηγόρου και για την ανάκληση της πληρεξουσιότητας του, σε όσους δήμους, είτε δεν έχουν προσληφθεί δικηγόροι, με μηνιαία αντιμισθία, είτε αυτοί που έχουν προσληφθεί δεν έχουν δικαίωμα να παρίστανται σε ανώτατα δικαστήρια.

Μπορεί επίσης να αναθέτει την παροχή γνωμοδοτήσεων, μόνο εφόσον δεν έχουν προσληφθεί δικηγόροι, με μηνιαία αντιμισθία. Με απόφαση της είναι δυνατή, κατ' εξαίρεση, η ανάθεση σε δικηγόρο, εξώδικου ή δικαστικού χειρισμού, ανά υπόθεση, ζητημάτων, τα οποία έχουν ιδιαίτερη σημασία για τα συμφέροντα του δήμου και απαιτούν εξειδικευμένη γνώση ή εμπειρία. Στις περιπτώσεις αυτές η αμοιβή του δικηγόρου ορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 281 του Κ.Δ.Κ..

2. Για τις περιπτώσεις ιβ', ιγ' και ιδ` της προηγούμενης παραγράφου, η απόφαση λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδότηση δικηγόρου, η ανυπαρξία της οποίας συνεπάγεται ακυρότητα της σχετικής απόφασης. Προκειμένου για μισθολογικές απαιτήσεις, κάθε μορφής, περιλαμβανομένων και των επιδόματων, δεν είναι δυνατή η παραίτηση από την άσκηση ενδίκων μέσων, ο δικαστικός ή εξώδικος συμβιβασμός και η κατάργηση δίκης, εκτός από τις περιπτώσεις που το νομικό ζήτημα έχει κριθεί με απόφαση ανωτάτου δικαστηρίου.

Η παρούσα ρύθμιση ισχύει και όταν αποφασίζει, σχετικά, το δημοτικό συμβούλιο, λόγω υπέρβασης του αντικειμένου των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ της περίπτωσης ιδ` της προηγούμενης παραγράφου.

3. Το δημοτικό συμβούλιο μπορεί, για θέματα ιδιαίτερα σοβαρά, με ειδική αιτιολογία, και με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του να αποφασίζει ότι θα ασκήσει το ίδιο Αρμοδιότητες των προηγούμενων παραγράφων.

4. Η Οικονομική Επιτροπή με ειδική απόφαση που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της μπορεί να παραπέμπει συγκεκριμένο θέμα της αρμοδιότητας της στο δημοτικό συμβούλιο για τη λήψη απόφασης, εφόσον κρίνει ότι αυτό επιβάλλεται από την ιδιαίτερη σοβαρότητα του.

Άρθρο 73 Επιτροπή Ποιότητας Ζωής -Αρμοδιότητες

1. Η επιτροπή ποιότητας ζωής συνιστάται σε δήμους άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) κατοίκων, είναι αποφασιστικό και εισηγητικό όργανο άσκησης των σχετικών με την ποιότητα ζωής, τη χωροταξία, την πολεοδομία και την προστασία του περιβάλλοντος αρμοδιοτήτων του δήμου. Κατά την άσκηση των σχετικών αρμοδιοτήτων της λαμβάνει ειδική μέριμνα για το σχεδιασμό δράσεων που αποβλέπουν στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και εν γένει την εξυπηρέτηση των ατόμων με αναπηρίες.

131 Η περίπτωση αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 6 παρ.5 του ν.4071/2012 (Α' 85)

Ειδικότερα:

Α. Είναι αρμόδια, με την επιφύλαξη του άρθρου 83, για:

- i) τη χορήγηση προέγκρισης ιδρυσης καταστημάτων και επιχειρήσεων μετά από προέλεγχο του σχετικού αιτήματος του ενδιαφερομένου,
- ii) την ανάκληση ή την οριστική αφαίρεση της άδειας ιδρυσης και λειτουργίας των καταστημάτων επιχειρήσεων και λοιπών εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων αρμοδιότητας του δήμου,
- iii) τη χορήγηση ή ανάκληση της άδειας λειτουργίας μουσικής.

Η σχετική απόφαση λαμβάνεται μέσα σε είκοσι (20) ημέρες αφότου περιέλθουν στην επιτροπή όλα τα νόμιμα δικαιολογητικά και στοιχεία.

Β. Εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο:

- i) θέματα καθορισμού χρήσεων γης,
- ii) θέματα ρυθμιστικών σχεδίων, προγραμματισμού εφαρμογής ρυθμιστικών σχεδίων, οικιστικής οργάνωσης ανοικτών πόλεων, εφαρμογής Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Γ.Π.Σ.), πολεοδομικών μελετών, ανάπλασης περιοχών, πολεοδομικών επεμβάσεων, χρηματοδότησης προγραμμάτων ανάπλασης, ανασυγκρότησης υποβαθμισμένων περιοχών, πολεοδομικής αναμόρφωσης προβληματικών περιοχών, αποζημίωσης ρυμοτομούμενων, πολεοδομικών ρυθμίσεων, εισφοράς σε γη ή σε χρήμα, περιοχών ειδικά ρυθμιζόμενης πολεοδόμησης (Π.Ε.Ρ.ΠΟ.) και έγκρισης πολεοδομικών μελετών,
- iii) τη λήψη αποφάσεων για θέματα προστασίας του περιβάλλοντος,
- iv) τη λήψη αποφάσεων για θέματα χωροθέτησης κοιμητηρίων, κατά τις προβλέψεις του ν. 2508/1997 (ΦΕΚ 124 Α), κέντρων αποτέφρωσης νεκρών, καθώς και άλλων, σχετικών με το αντικείμενο, αρμοδιότητων του,
- v) το σχέδιο κανονιστικών αποφάσεων των άρθρων 79 και 82 του Κ.Δ.Κ..

2. Η επιτροπή ποιότητας ζωής συντάσσει ετήσια έκθεση πεπραγμένων στους τομείς αρμοδιότητας της, η οποία συζητείται και εγκρίνεται από το δημοτικό συμβούλιο.

3. Το δημοτικό συμβούλιο μπορεί, για θέματα ιδιαίτερα σοβαρά, με ειδική αιτιολογία, και με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του να αποφασίζει ότι θα ασκήσει το ίδιο αρμοδιότητες των προηγούμενων παραγράφων

4. Η επιτροπή ποιότητας ζωής με ειδική απόφαση που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της μπορεί να παραπέμπει συγκεκριμένο θέμα της αρμοδιότητας της στο δημοτικό συμβούλιο για τη λήψη απόφασης, εφόσον κρίνει ότι αυτό επιβάλλεται από την ιδιαίτερη σοβαρότητα του.

Άρθρο 74

Συγκρότηση και Εκλογή Οικονομικής Επιτροπής και Επιτροπής Ποιότητας Ζωής

1. Η Οικονομική Επιτροπή και η επιτροπή ποιότητας ζωής αποτελούνται από τον δήμαρχο ή τον οριζόμενο από αυτόν αντιδήμαρχο ως πρόεδρο και από έξι (6) μέλη, αν το συμβούλιο έχει έως και είκοσι επτά (27) μέλη, οκτώ (8) μέλη, αν το συμβούλιο έχει έως και σαράντα πέντε (45) μέλη, και δέκα (10) μέλη, αν το συμβούλιο έχει πάνω από σαράντα πέντε (45) μέλη. Δύο (2) μέλη στις επταμελείς, τρία (3) μέλη στις εννεαμελείς και τέσσερα (4) μέλη στις εντεκαμελείς επιτροπές εκλέγονται από τις Δημοτικές Παρατάξεις της μειοψηφίας.

2. Το δημοτικό συμβούλιο, μετά την εκλογή του προεδρείου κατά τις ημερομηνίες που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 64 του παρόντος και κατά τη διάρκεια της ίδιας συνεδρίασης, εκλέγει μεταξύ των μελών του με μυστική ψηφοφορία τα μέλη της οικονομικής επιτροπής και της επιτροπής ποιότητας ζωής. Πρώτα εκλέγονται τα μέλη της οικονομικής επιτροπής και στη συνέχεια τα μέλη της επιτροπής ποιότητας ζωής. Δεν επιτρέπεται να εκλεγεί μέλος της οικονομικής ή της επιτροπής ποιότητας ζωής ο πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου.

3. Κάθε σύμβουλος ψηφίζει υποψήφιους ισάριθμους με τα μέλη της αντίστοιχης επιτροπής. Εκλέγονται από την πλειοψηφία και τη μειοψηφία, αντίστοιχα, όσοι λάβουν την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται για τις θέσεις για τις οποίες δεν επιτυχάνεται απόλυτη πλειοψηφία. Αν δεν επιτυχάνεται απόλυτη πλειοψηφία και στη δεύτερη ψηφοφορία, γίνεται τρίτη ψηφοφορία οπότε εκλέγονται όσοι λάβουν τη σχετική πλειοψηφία των παρόντων. Αν σε οποιαδήποτε ψηφοφορία υπάρχει ισοψηφία, ο πρόεδρος του συμβουλίου ενεργεί κλήρωση στην ίδια συνεδρίαση. Στην ίδια συνεδρίαση και με τον ίδιο τρόπο εκλέγονται για την Οικονομική Επιτροπή και, αντίστοιχως, για την επιτροπή ποιότητας ζωής πέντε (5) αναπληρωματικά μέλη, αν η επιτροπή αποτελείται από επτά (7) ή εννέα (9) μέλη και έξι (6) αναπληρωματικά μέλη στις ενδεκαμελείς. Από τα αναπληρωματικά μέλη δύο (2) για τις επταμελείς και τις εννεαμελείς και τρία (3) για τις ενδεκαμελείς εκλέγονται από το σύνολο των μελών των δημοτικών παρατάξεων της μειοψηφίας για την αναπλήρωση των τακτικών μελών που εκπροσωπούν τη μειοψηφία του δημοτικού συμβουλίου. Με την ίδια διαδικασία εκλέγονται νέα αναπληρωματικά μέλη σε περίπτωση που έχει εξαντληθεί ο αριθμός τούτων ανά κατηγορία.

4. Αν δεν επιτευχθεί εκλογή για οποιονδήποτε λόγο ή η συνεδρίαση ματαιωθεί επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, η συνεδρίαση επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή και εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3.

Αν και στη δεύτερη συνεδρίαση δεν επιτευχθεί εκλογή ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, θεωρείται ότι εκλέγονται για μεν την Οικονομική Επιτροπή, ανάλογα με την περίπτωση, για τις θέσεις της πλειοψηφίας, οι σύμβουλοι που έλαβαν κατά σειρά τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης στη δημοτική παράταξη της πλειοψηφίας, σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση που τους ανακήρυξε και για τις θέσεις τις μειοψηφίας εκείνοι που στην πρώτη σε ψήφους δημοτική παράταξη της μειοψηφίας έλαβαν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης σύμφωνα με την ίδια δικαστική απόφαση, για δε την επιτροπή ποιότητας ζωής οι αμέσως επόμενοι κατά σειρά, στις αντίστοιχες κατηγορίες.

Αν από τις Δημοτικές Παρατάξεις της μειοψηφίας δεν υπάρξει υποψήφιος, τότε στη θέση τους εκλέγεται σύμβουλος της δημοτικής παράταξης της πλειοψηφίας.

5. Τα πρακτικά της εκλογής διαβιβάζονται μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από τη διενέργεια της εκλογής στον Ελεγκτή Νομιμότητας, ο οποίος αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από προσφυγή δημότη ενώπιον του, η οποία ασκείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας πέντε (5) ημερών από τη διενέργεια της εκλογής, αποφαίνεται, μέσα σε πέντε (5) ημέρες το αργότερο αφότου παρέλαβε τα πρακτικά, για τη νομιμότητα της εκλογής.

6. Οι επιτροπές στην πρώτη συνεδρίαση μετά την εκλογή τους εκλέγουν μεταξύ των μελών τους, με φανερή ψηφοφορία, τον αντιπρόεδρο, ο οποίος προέρχεται από τη μειοψηφία. Δικαίωμα ψήφου στην περίπτωση αυτή έχει και ο πρόεδρος της επιτροπής.

7. Τα αναπληρωματικά μέλη ανά κατηγορία, με τη σειρά της εκλογής τους, παίρνουν τις θέσεις των τακτικών μελών που μένουν κενές κατά τη διάρκεια της διετίας. Όταν τα μέλη της μειοψηφίας παραιτηθούν κατά τη διάρκεια της διετίας και δεν υπάρχει αντικαταστάτης τους, τη θέση τους καταλαμβάνουν τα μέλη της πλειοψηφίας.

8. Όταν τα μέλη της οικονομικής ή της επιτροπής ποιότητας ζωής παύουν για οποιονδήποτε λόγο να είναι μέλη των αντίστοιχων δημοτικών παρατάξεων, εκπίπουν αυτοδικαίως από την οικονομική ή την επιτροπή ποιότητας ζωής και αντικαθίστανται, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου αυτού.

Άρθρο 75
Λειτουργία της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής

1. Οι επιτροπές έχουν απαρτία, εφόσον τα μέλη που είναι παρόντα είναι περισσότερα από αυτά που απουσιάζουν. Οι επιτροπές συνεδριάζουν δημόσια και αποφασίζουν με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας επικρατεί η ψήφος του προέδρου. Αν σε δύο συνεχείς συνεδριάσεις δεν επιτυγχάνεται απαρτία ή απόλυτη πλειοψηφία, αρμόδιο να λάβει απόφαση είναι το δημοτικό συμβούλιο.
2. Αν απουσιάζει ή κωλύεται ο πρόεδρος της επιτροπής, προεδρεύει ο αντιπρόεδρος και σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του αντιπροέδρου το μέλος της πλειοψηφίας το οποίο έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους. Αν απουσιάζουν ή κωλύονται τακτικά μέλη, καλούνται τα αναπληρωματικά με τη σειρά της εκλογής τους.
3. Ο πρόεδρος καταρτίζει την ημερήσια διάταξη. Στην ημερήσια διάταξη αναγράφονται υποχρεωτικά και όλα τα θέματα που προτείνει ο δήμαρχος. Η επιτροπή μπορεί να αποφασίζει με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών της ότι συγκεκριμένο θέμα το οποίο δεν έχει εγγραφεί στην ημερήσια διάταξη είναι κατεπείγον να το συζητά και να λαμβάνει απόφαση γι' αυτό με την ίδια πλειοψηφία, πριν από την έναρξη της συζήτησης των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης.
4. Αν ένα μέλος της επιτροπής απουσιάζει αδικαιολόγητα από τρεις (3) τουλάχιστον συνεχείς συνεδριάσεις, το δημοτικό συμβούλιο με πράξη του το αντικαθιστά.
5. Ο πρόεδρος της επιτροπής καλεί τα μέλη της σε συνεδρίαση με γραπτή πρόσκληση, στην οποία αναφέρονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, όποτε το ζητήσει ο δήμαρχος ή το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον του συνολικού αριθμού των μελών της. Στην τελευταία περίπτωση απαιτείται γραπτή αίτηση, στην οποία αναφέρονται τα θέματα που θα συζητηθούν. Στην ίδια περίπτωση δεν μπορεί να επανυποβληθεί αίτημα για το ίδιο θέμα, πριν παρέλθει δίμηνο, αφότου εκδόθηκε απορριπτική απόφαση της επιτροπής, εκτός εάν γίνεται επίκληση νεότερων στοιχείων. Αν κατά τον υπολογισμό του ενός τρίτου (1/3) προκύπτει δεκαδικός αριθμός, τότε ο αριθμός αυτός στρογγυλοποιείται στην αμέσως μεγαλύτερη μονάδα εφόσον πρόκειται για υποδιαιρεση μεγαλύτερη ή ίση του ημίσεως (0,5). Αν η επιτροπή δεν συγκληθεί το αργότερο έξι (6) ημέρες μετά την υποβολή της αίτησης, συνέρχεται ύστερα από πρόσκληση εκείνων που υπέβαλαν την αίτηση και αποφασίζει για τα θέματα, για τα οποία είχε ζητηθεί η σύγκληση της.
- Η αδικαιολόγητη παράλειψη του προέδρου για δύο συνεχείς φορές να καλέσει την οικονομική ή την επιτροπή ποιότητας ζωής αποτελεί σοβαρή παράβαση καθήκοντος.
6. Η πρόσκληση δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του δήμου. Η πρόσκληση επιδίδεται ή γνωστοποιείται στα μέλη τρεις (3) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα που ορίζεται για τη συνεδρίαση. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις, η πρόσκληση αυτή μπορεί να επιδοθεί ή να γνωστοποιηθεί την ημέρα της συνεδρίασης. Στην πρόσκληση πρέπει να αναφέρεται ο λόγος για τον οποίο η συνεδρίαση έχει κατεπείγοντα χαρακτήρα. Πριν από τη συζήτηση η επιτροπή αποφαίνεται για το κατεπείγον των θεμάτων.
7. Οι συνεδριάσεις των επιτροπών είναι δημόσιες και γίνονται στο δημοτικό κατάστημα. Η επιτροπή με πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων (4/5) των μελών της και με αιτιολογημένη απόφαση, η οποία απαγγέλλεται σε δημόσια συνεδρίαση, μπορεί να συνεδριάζει κεκλεισμένων των θυρών. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η επιτροπή μπορεί με την πλειοψηφία του συνόλου των μελών της να αποφασίζει να συνεδριάζει κατά περίπτωση σε άλλο κατάλληλο οίκημα της έδρας, αν κρίνει ότι το δημοτικό κατάστημα είναι ακατάλληλο.
8. Αν κάποιο μέλος της επιτροπής αρνηθεί ψήφο ή δώσει λευκή ψήφο, λογίζεται ως παρόν κατά τη συνεδρίαση και τόσο η άρνηση όσο και η λευκή ψήφος λογίζονται ως αρνητικές ψήφοι. Τα μέλη της επιτροπής που ήταν παρόντα κατά την έναρξη της συνεδρίασης και με την παρουσία τους υπήρξε απαρτία ακόμα και αν αποχωρήσουν λογίζονται ως παρόντα μέχρι το τέλος της συνεδρίασης, ως προς την ύπαρξη απαρτίας. Η

απαρτία αυτή θεωρείται ότι συντρέχει για όλα τα θέματα που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίασης. Στην περίπτωση αυτή για τη λήψη απόφασης για κάθε συγκεκριμένο θέμα η απαιτούμενη πλειοψηφία δεν υπολογίζεται επί των πραγματικά παρόντων μελών κατά τη ψηφοφορία, αλλά βάσει του αριθμού των μελών που απαιτούνται για την απαρτία. Για τις συνεδριάσεις της οικονομικής και της επιτροπής ποιότητας ζωής τηρούνται πρακτικά.

9. Μέλος της επιτροπής δεν μπορεί να μετάσχει στη συζήτηση ενός θέματος εφόσον ο ίδιος ή συγγενής του έως το δεύτερο βαθμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας έχει υλικό ή ηθικό συμφέρον. Απόφαση που έχει ληφθεί κατά παράβαση της διάταξης αυτής είναι άκυρη. Το μέλος που έλαβε μέρος στη συνεδρίαση διαπράττει σιβαρή παράβαση καθήκοντος και τιμωρείται με την ποινή της αργίας.

10. Οι αποφάσεις των παραπάνω επιτροπών δημοσιεύονται σύμφωνα με τις διατάξεις για τη δημοσίευση των αποφάσεων του δημοτικού συμβουλίου και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του δήμου με ευθύνη του πρόεδρου τους.¹³²

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Άρθρο 79 Πρόεδρος συμβουλίου δημοτικής κοινότητας

1. Πρόεδρος του συμβουλίου δημοτικής κοινότητας είναι ο σύμβουλος του συνδυασμού της πλειοψηφίας που έχει λάβει τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης και σε περίπτωση ισοψηφίας αυτός που είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση της ανακήρυξης. Όταν ο Πρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται, τα καθήκοντα του ασκεί μέλος του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας, που ορίζεται από αυτόν, ως αναπληρωτής του.

2. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας μπορούν με γραπτή δήλωση τους προς τον Δήμαρχο να ανεξαρτητοποιηθούν από το συνδυασμό με τον οποίο έχουν εκλεγεί. Οι ανωτέρω είναι δυνατόν να διαγραφούν με αιτιολογημένη απόφαση που λαμβάνεται με την πλειοψηφία των 2/3, η οποία υπολογίζεται επί του συνολικού αριθμού των δημοτικών συμβούλων και συμβούλων δημοτικής κοινότητας στην οποία είναι μέλος ο διαγραφείς. Πρόεδρος ή αναπληρωτής αυτού, δεν μπορεί να γίνει ή να παραμείνει ο ανεξαρτητοποιηθείς ή ο διαγραφείς από το συνδυασμό με τον οποίο εκλέχθηκε.

3. Αν η θέση του Προέδρου του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας κενωθεί λόγω θανάτου ή παραίτησης ή έκπτωσης από το αξίωμα ή εξαιτίας οποιουδήποτε άλλου λόγου ή εκείνος που έλαβε τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης δεν αποδεχθεί εγγράφως τη θέση, το αξίωμα του Προέδρου καταλαμβάνει ο επόμενος, κατά σειρά σε σταυρούς προτίμησης, σύμβουλος του συνδυασμού της πλειοψηφίας και σε περίπτωση μη αποδοχής, ο πρώτος σε σταυρούς προτίμησης σύμβουλος από τους λοιπούς συνδυασμούς με τη σειρά της εκλογικής τους δύναμης στο δήμο. Αν σε δημοτική κοινότητα δεν έχουν ανακηρυχθεί υποψήφιοι του επιτυχόντος στο δήμο συνδυασμού, το αξίωμα του Προέδρου καταλαμβάνει ο πρώτος σε σταυρούς προτίμησης υποψήφιος του επόμενου σε εκλογική δύναμη συνδυασμού στο δήμο, που έχει ανακηρυχτεί σύμβουλος στη δημοτική κοινότητα. Η μη αποδοχή του αξιώματος του Προέδρου δεν οδηγεί σε απώλεια της ιδιότητας του μέλους του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας.¹³³

132 Η παράγραφος αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 6 παρ.4 του ν.4071/2012

133 Οι ανωτέρω παράγραφοι αντικαταστάθηκαν ως άνω με το άρθρο 2 ν.4257/2014.

4. Στον πρόεδρο του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας παρέχονται από το δήμο έξοδα κίνησης που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων.

Άρθρο 80 Πρόεδρος συμβουλίου και εκπρόσωπος τοπικής κοινότητας

1. Πρόεδρος του συμβουλίου τοπικής κοινότητας ή εκπρόσωπος τοπικής κοινότητας είναι ο υποψήφιος του πλειοψηφήσαντος συνδυασμού στην τοπική κοινότητα που έχει λάβει τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης και σε περίπτωση ισοψηφίας αυτός που είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση της ανακήρυξης.

2. Αν η θέση του προέδρου του συμβουλίου της τοπικής κοινότητας ή του εκπροσώπου τοπικής κοινότητας κενωθεί λόγω θανάτου ή παραίτησης ή έκπτωσης από το αξίωμα ή εξαιτίας οποιουδήποτε άλλου λόγου, τη θέση του καταλαμβάνει ο επόμενος σε σταυρούς προτίμησης στην τοπική κοινότητα.

Σε περίπτωση της, με οποιονδήποτε τρόπο, ανεξαρτητοποίησης του Προέδρου του συμβουλίου τοπικής κοινότητας, αυτός εκπίπτει αυτοδικαίως από το αξίωμα του Προέδρου. Τη θέση του Προέδρου λαμβάνει ο επόμενος σε σταυρούς προτίμησης σύμβουλος της τοπικής κοινότητας της ίδιας παρατάξεως. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει άλλος σύμβουλος τοπικής κοινότητας να δύναται και να δέχεται να αναλάβει την άσκηση των καθηκόντων του Προέδρου ή που να έχει εκλεγεί με την ίδια παράταξη, η θέση αυτή καταλαμβάνεται από το σύμβουλο της δεύτερης σε σειρά εκλογής στη συγκεκριμένη τοπική κοινότητα, παράταξης και, σε περίπτωση κωλύματος και αυτού, τη θέση καταλαμβάνει ο σύμβουλος της τρίτης σε σειρά εκλογής στη συγκεκριμένη τοπική κοινότητα, παράταξης. Σε περίπτωση που άπαντες οι σύμβουλοι της τοπικής κοινότητας έχουν ανεξαρτητοποιηθεί, τα καθήκοντα του Προέδρου ασκεί ο πρώτος σε σταυρούς προτίμησης σύμβουλος αυτής από οποιαδήποτε παράταξη κι αν προέρχεται.¹³⁴

3. Ο πρόεδρος του συμβουλίου της τοπικής κοινότητας είναι μέλος του τοπικού συμβουλίου και προεδρεύει στις συνεδριάσεις του. Ο πρόεδρος του συμβουλίου της τοπικής κοινότητας και ο εκπρόσωπος της τοπικής κοινότητας μετέχει στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου με δικαίωμα ψήφου, όταν στην ημερήσια διάταξη περιλαμβάνεται θέμα που αφορά ειδικά την αντίστοιχη τοπική κοινότητα.

4. Στον πρόεδρο του συμβουλίου της τοπικής κοινότητας και στον εκπρόσωπο τοπικής κοινότητας παρέχονται από το δήμο έξοδα κίνησης, που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων.

Άρθρο 81 Αρμοδιότητες προέδρου [και αντιπροέδρου]¹³⁵ δημοτικής κοινότητας

1. Ο πρόεδρος του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας πέρα από τις Αρμοδιότητες εκείνες που προβλέπονται από άλλες διατάξεις, ασκεί και τις εξής Αρμοδιότητες:

α) Εκπροσωπεί το συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας.

β) Ασκεί κάθε αρμοδιότητα που του ανατίθεται από τον δήμαρχο. Μεταφέρει και παρουσιάζει στον δήμαρχο και στα άλλα αρμόδια όργανα του δήμου τα προβλήματα της κοινότητας, συνεργάζεται με τον δήμαρχο, τους αντιδημάρχους και τις αρμόδιες δημοτικές υπηρεσίες προκειμένου να προετοιμάσει κάθε θέμα που θα συζητηθεί στο συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας, παρακολουθεί την προώθηση από το δήμο των

¹³⁴ Τα ανωτέρω εδάφια της παρ.2 προστέθηκαν με το άρθρο 3 v.4257/2014.

¹³⁵ Η φράση "και αντιπροέδρου" διαγράφηκε με το άρθρο 2 v.4257/2014.

θεμάτων που αναφέρονται στις αποφάσεις του συμβουλίου που έχουν σταλεί σε αυτόν. Συμμετέχει στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου, στις οποίες καλείται υποχρεωτικά με δικαίωμα ψήφου, όταν στην ημερήσια διάταξη περιλαμβάνεται θέμα που αφορά ειδικά την αντίστοιχη δημοτική κοινότητα.

γ) Εκτελεί τις αποφάσεις του συμβουλίου που λαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του επόμενου άρθρου.

δ) Ενεργεί πληρωμές από την πάγια προκαταβολή, που συνιστάται κατά τις σχετικές διατάξεις.

ε) Συμμετέχει στη διοίκηση κληροδοτήματος, με έδρα τη δημοτική κοινότητα στην οποία ασκεί τα καθήκοντα του, στις περιπτώσεις που προβλέπεται, σύμφωνα με το ν. 2539/1997 (Α' 244) ή την πράξη σύστασης του, η συμμετοχή προέδρου τοπικού συμβουλίου ή δημάρχου δήμου, ο οποίος καταργείται με τον παρόντα νόμο.¹³⁶

2. Στον πρόεδρο του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας παρέχονται από το δήμο έξοδα κίνησης, που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

[3. Ο αντιπρόεδρος του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας αναπληρώνει τον πρόεδρο του συμβουλίου σε όλα τα καθήκοντα του, όταν αυτός απουσιάζει ή κωλύεται].¹³⁷

Άρθρο 82

Αρμοδιότητες προέδρου τοπικής κοινότητας - εκπροσώπου τοπικής κοινότητας

Ο πρόεδρος της τοπικής κοινότητας ή ο εκπρόσωπος ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) μεριμνά για την καλή κατάσταση του δικτύου εσωτερικής και αγροτικής οδοποιίας της τοπικής κοινότητας, εποπτεύοντας τις εργασίες συντήρησης και υποβάλλοντας προς την τεχνική υπηρεσία δια του αρμόδιου αντιδημάρχου, σχετικό υπόμνημα όπου αναγράφεται το είδος των εργασιών, ο τόπος και ο χρόνος που έγιναν αυτές,

β) μεριμνά για την καθαριότητα των κοινόχρηστων χώρων και συνεργάζεται με την αρμόδια υπηρεσία του δήμου για την καλή τήρηση αυτής,

γ) λαμβάνει μέτρα για την άμεση αποκατάσταση των ζημιών επείγοντος χαρακτήρα στα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης και σε εξαιρετικές περιπτώσεις αναθέτει την εκτέλεση των εργασιών αποκατάστασης ζημιών μικρής κλίμακας εάν από την καθυστέρηση αποκατάστασης δημιουργείται άμεσος κίνδυνος για την επαρκή υδροδότηση της τοπικής κοινότητας, ενημερώνοντας εγγράφως για το λόγο αυτόν τον αρμόδιο αντιδημάρχο ή τον πρόεδρο της ΔΕΥΑ,

δ) μεριμνά για την αποκατάσταση ζημιών και την καλή λειτουργία του δικτύου δημοτικού φωτισμού και συνεργάζεται γι` αυτό με την αρμόδια υπηρεσία του δήμου,

ε) μεριμνά για την καλή κατάσταση και την ασφάλεια των εγκαταστάσεων των παιδικών χαρών και συνεργάζεται με τον υπεύθυνο λειτουργίας των παιδικών χαρών του δήμου, στ) Μεριμνά για την εύρυθμη λειτουργία, τη συντήρηση και την ευταξία του κοιμητηρίου της τοπικής κοινότητας, προεγκρίνει την κατασκευή οικογενειακών τάφων και λοιπών ταφικών μνημείων και εκδίδει τις άδειες για την παράταση ταφής και την ανακομιδή οστών¹³⁸

ζ) καταγράφει τα μέσα και το ανθρώπινο δυναμικό που μπορεί να συμβάλλει στην αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και είναι υπεύθυνος της ομάδας πυρασφάλειας της τοπικής κοινότητας. Για την κατάρτιση του σχεδίου πρόληψης πυρκαγιών και άλλων φυσικών καταστροφών συνεργάζεται με τα αρμόδια όργανα του δήμου ενώ κατά τη

¹³⁶ Η περίπτωση ε` προστέθηκε με το άρθρο 78 παρ.1 ν.4182/2013 (Α' 185).ΠΡΟΣΟΧΗ: 'Έναρξη ισχύος (σύμφωνα με το άρθρο 102 του αυτού νόμου) από 11.11.2013

¹³⁷ Η παράγραφος 3 ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ με το άρθρο 2 ν.4257/2014

¹³⁸ Η περίπτωση στην αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 6 του ν. 4144/2013 (Α' 88)

διάρκεια επιχειρήσεων αντιμετώπισης πυρκαγιών ή φυσικών καταστροφών τίθεται στη διάθεση των αρμοδίων αρχών,

η) είναι υπεύθυνος για την προστασία της δημοτικής περιουσίας στα όρια της τοπικής κοινότητας και έχει καθήκον να αναφέρει αμελλητί στον δήμαρχο ή στον αρμόδιο αντιδήμαρχο ζημίες ή προσβολές των ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων του δήμου,

θ) εισηγείται στο τοπικό συμβούλιο θέματα της αρμοδιότητας του και εκτελεί τις αποφάσεις του τοπικού συμβουλίου,

ι) ενεργεί πληρωμές από την πάγια προκαταβολή, που συνιστάται κατά τις σχετικές διατάξεις.

ια) Συμμετέχει στη διοίκηση κληροδοτήματος, με έδρα την τοπική κοινότητα στην οποία ασκεί τα καθήκοντα του, στις περιπτώσεις που προβλέπεται, σύμφωνα με το ν. 2539/1997 ή την πράξη σύστασης του, η συμμετοχή προέδρου τοπικού συμβουλίου ή δημάρχου δήμου, ο οποίος καταργείται με τον παρόντα νόμο.¹³⁹

Άρθρο 83 Αρμοδιότητες συμβουλίου δημοτικής κοινότητας

1. Το συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες στα όρια της δημοτικής κοινότητας:

α) αποφασίζει για την προέγκριση ιδρυσης ή εγκατάστασης καταστημάτων, επιχειρήσεων και λοιπών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία,

β) αποφασίζει για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας μουσικής,

γ) προτείνει τους χώρους λειτουργίας των λαϊκών αγορών, τις θέσεις όπου επιτρέπεται η άσκηση υπαίθριου στάσιμου εμπορίου, η λειτουργία εμποροπανηγύρεων, χριστουγεννιάτικων αγορών και γενικά οι υπαίθριες εμπορικές δραστηριότητες. Οι αποφάσεις του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας για τις περιπτώσεις αυτές, λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του και αποστέλλονται στην επιτροπή ποιότητας ζωής, προκειμένου να διαμορφώσει την εισήγηση της προς το δημοτικό συμβούλιο για την έκδοση των προβλεπόμενων σχετικών τοπικών κανονιστικών αποφάσεων.

2. Το συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας εκφράζει γνώμες και διατυπώνει προτάσεις είτε με δική του πρωτοβουλία είτε κατόπιν παραπομπής, από τα αρμόδια όργανα του δήμου, σχετικά με τα ακόλουθα θέματα:

α) τις υπηρεσιακές μονάδες του δήμου για τις οπίες συντρέχουν δυνατότητες λειτουργίας τους στη δημοτική κοινότητα με κριτήριο ότι θα συμβάλλουν στην καλύτερη εξυπηρέτηση των δημοτών και στην ανάπτυξη της περιοχής,

β) την αξιοποίηση των ακινήτων του δήμου που βρίσκονται στην περιοχή της δημοτικής κοινότητας,

γ) την πολεοδομική ανάπτυξη και ανάπλαση της περιοχής,

δ) τη συντήρηση των δημοτικών οδών, τη συντήρηση, καθαριότητα και λειτουργία των πλατειών, δημοτικών αλσών, κήπων, υπαίθριων χώρων αναψυχής και γενικά όλων των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων της περιοχής της δημοτικής κοινότητας,

ε) την κυκλοφορία και τη συγκοινωνία της περιοχής της δημοτικής κοινότητας,

στ) την εκτέλεση νέων έργων, τη συντήρηση και λειτουργία των έργων που έχουν εκτελεστεί,

ζ) την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, την αναβάθμιση της αισθητικής περιοχών, καθώς και για την καθαριότητα αυτών,

η) την προστασία της δημόσιας υγείας και την προστασία των κατοίκων από την ηχορύπανση,

¹³⁹ Η περίπτωση ια΄ προστέθηκε με το άρθρο 78 παρ.2 ν.4182/2013.ΠΡΟΣΟΧΗ: 'Έναρξη ισχύος (σύμφωνα με το άρθρο 102 του αυτού νόμου) από 11.11.2013

θ) την περισυλλογή και εν γένει τη μέριμνα για τα αδέσποτα ζώα,
 ι) τη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων και γενικότερα την ανάπτυξη της περιοχής της δημοτικής κοινότητας σε πολιτιστικά, πνευματικά, κοινωνικά θέματα,
 ια) τη μέριμνα για την υγεία, την πρόνοια και την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών και γενικά τη φροντίδα ώστε η λειτουργία και ανάπτυξη της περιοχής της δημοτικής κοινότητας να αποβλέπει στην καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων της,
 ιβ) την εύρυθμη λειτουργία των δημοτικών ιδρυμάτων, δημοτικών νομικών προσώπων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, δημοτικών επιχειρήσεων και γενικότερα των παρεχόμενων υπηρεσιών στην περιφέρεια της δημοτικής κοινότητας,
 ιγ) την τροποποίηση των ορίων της δημοτικής κοινότητας,
 ιδ) την εξέταση γενικών ή ειδικών προβλημάτων που αφορούν τους κατοίκους και την περιφέρεια της δημοτικής κοινότητας ιδίως αστέγων και ευπαθών ομάδων του πληθυσμού της περιοχής της,

ιε) την αξιοποίηση των τοπικών πόρων της περιοχής της δημοτικής κοινότητας.

3. Προωθεί τον εθελοντισμό και συνεργάζεται με ομάδες εθελοντών για την εξυπηρέτηση των αναγκών της τοπικής κοινότητας.

4. Ο πρόεδρος και τα συμβούλια των δημοτικών κοινοτήτων ασκούν και τις Αρμοδιότητες του προέδρου και των συμβουλίων των τοπικών κοινοτήτων που προβλέπονται στα άρθρα 82 και 84 του παρόντος.

4Α. Μέλη του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας συμμετέχουν στη διοίκηση κληροδοτήματος με έδρα την κοινότητα που ασκούν τα καθήκοντα τους, στις περιπτώσεις που προβλέπεται, σύμφωνα με το ν. 2539/1997 ή την πράξη σύστασης του, η συμμετοχή μελών τοπικού συμβουλίου ή μελών του δημοτικού συμβουλίου δήμου ο οποίος καταργείται με τον παρόντα νόμο.¹⁴⁰

5. Οι αποφάσεις των συμβουλίων των δημοτικών κοινοτήτων δημοσιεύονται, σύμφωνα με τις διατάξεις για τη δημοσίευση των αποφάσεων του δημοτικού συμβουλίου.

Ο πρόεδρος του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας μέσα σε οκτώ (8) ημέρες από τη συνεδρίαση διαβιβάζει στο δήμαρχο απόσπασμα των πρακτικών του συμβουλίου, το οποίο περιλαμβάνει κάθε απόφαση του συμβουλίου χωριστά, μαζί με αντίγραφο του αποδεικτικού δημοσίευσης.

Οι σχετικές διατάξεις για τα κωλύματα συμμετοχής στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου εφαρμόζονται και στα συμβούλια των δημοτικών κοινοτήτων.

6. Οι αποφάσεις των συμβουλίων των δημοτικών κοινοτήτων είναι εκτελεστές από τη δημοσίευση τους, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1.

7. Οι πράξεις των συμβουλίων των δημοτικών κοινοτήτων που λαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προσβάλλονται με ειδική διοικητική προσφυγή ενώπιον του Ελεγκτή Νομιμότητας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 227 του παρόντος.

8. Ο δήμαρχος, με απόφαση του, που δημοσιεύεται σε μία (1) τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία εφημερίδα και στην ιστοσελίδα του δήμου μπορεί να μεταβιβάζει αρμοδιότητες του στους προέδρους των συμβουλίων των δημοτικών κοινοτήτων.

9. Το δημοτικό συμβούλιο με απόφαση, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, μπορεί να μεταβιβάζει συγκεκριμένες Αρμοδιότητες του στα συμβούλια των δημοτικών κοινοτήτων. Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται σε μία (1) τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία εφημερίδα, και αναρτάται στην ιστοσελίδα του δήμου. Οι αρμοδιότητες αυτές ασκούνται μέσα στα όρια της δημοτικής κοινότητας.

¹⁴⁰ Η παράγραφος 4Α προστέθηκε με το άρθρο 78 παρ.3 ν.4182/2013.ΠΡΟΣΟΧΗ: Έναρξη ισχύος (σύμφωνα με το άρθρο 102 του αυτού νόμου) από 11.11.2013.

Άρθρο 84
Αρμοδιότητες συμβουλίου τοπικής κοινότητας

Το συμβούλιο στα όρια της τοπικής κοινότητας ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

1. Διατυπώνει γνώμη στο δημοτικό συμβούλιο για:

- α) τον ορισμό των υπηρεσιακών μονάδων του δήμου που υπάρχει ανάγκη να λειτουργήσουν στην περιφέρεια του,
- β) την αξιοποίηση των ακινήτων του δήμου, που βρίσκονται στην τοπική κοινότητα,
- γ) την πολεοδομική ανάπτυξη και ανάπλαση της περιοχής,
- δ) τον τρόπο διάθεσης των βιοσκήσιμων εκτάσεων που βρίσκονται στην περιφέρεια της τοπικής κοινότητας,
- ε) την εκμίσθωση χωρίς δημοπρασία δημοτικών δασικών εκτάσεων, που βρίσκονται στην περιφέρεια της τοπικής κοινότητας,
- στ) για την εκποίηση, εκμίσθωση, δωρεάν παραχώρηση χρήσης, ανταλλαγή και δωρεά, περιουσιακών στοιχείων του δήμου που βρίσκονται στα όρια της τοπικής κοινότητας.

2. Προτείνει στην επιτροπή ποιότητας ζωής:

- α) τους χώρους λειτουργίας των λαϊκών αγορών και τις θέσεις που επιτρέπεται η άσκηση υπαίθριου στάσιμου εμπορίου, η λειτουργία των εμποροπανηγύρεων, των χριστουγεννιάτικων αγορών και γενικά των υπαίθριων εμπορικών δραστηριοτήτων στην περιφέρεια του,
- β) τους χώρους στάθμευσης οχημάτων.

3. Με αιτιολογημένη απόφαση του, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του, εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο, όταν ληφθεί από αυτό σχετική απόφαση, για τη χορήγηση χρηματικών βοηθημάτων και ειδών διαβίωσης ή περιθαλψης σε οικονομικά αδύνατους κατοίκους και πολύτεκνους, καθώς και τη μείωση δημοτικών φόρων ή τελών ή απαλλαγή από αυτούς για τα προβλεπόμενα από τις ισχύουσες διατάξεις πρόσωπα, καθώς και τα πρόσωπα που χρήζουν «βοήθειας στο σπίτι» και «διοικητικής βοήθειας».

4. Η αποδοχή κληροδοτήματος, κληρονομιάς ή δωρεάς, η οποία διατίθεται ρητά και αποκλειστικά για τοπική κοινότητα, γίνεται από την Οικονομική Επιτροπή μετά από σύμφωνη γνώμη του οικείου συμβουλίου.

4Α. Μέλη του συμβουλίου της τοπικής κοινότητας συμμετέχουν στη διοίκηση κληροδοτήματος με έδρα την κοινότητα που ασκούν τα καθήκοντα τους, στις περιπτώσεις που προβλέπεται, σύμφωνα με το ν. 2539/1997 ή την πράξη σύστασης του, η συμμετοχή μελών τοπικού συμβουλίου ή μελών του δημοτικού συμβουλίου δήμου, ο οποίος καταργείται με τον παρόντα νόμο. Εφόσον κατά τα ανωτέρω είχαν οριστεί ως μέλη της διοίκησης του κληροδοτήματος μέλη τοπικού συμβουλίου κοινότητας, η οποία κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος έχει πληθυσμό κάτω των 300 κατοίκων, για την υποκατάσταση των μελών αυτών απαιτείται η κατά τις οικείες διατάξεις τροποποίηση του Οργανισμού του κληροδοτήματος.¹⁴¹

5. Προωθεί τον εθελοντισμό και συνεργάζεται με ομάδες εθελοντών για την εξυπηρέτηση των αναγκών της τοπικής κοινότητας.

6. Το δημοτικό συμβούλιο στην αρχή κάθε δημοτικής περιόδου, με απόφαση του, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, μπορεί να αναθέτει στα συμβούλια τοπικών κοινοτήτων την άσκηση και άλλων αρμοδιοτήτων, εκτός από:

- I την έκδοση κανονιστικών πράξεων,
- II. την επιβολή φόρων, τελών και δικαιωμάτων,
- III. τη σύναψη δανείων,

141 Η παράγραφος 4Α προστέθηκε με το άρθρο 78 παρ. 4 ν.4182/2013 (Α' 1853.ΠΡΟΣΟΧΗ: Έναρξη ισχύος (σύμφωνα με το άρθρο 102 του αυτού νόμου) από 11.11.2013.

iv. τη σύσταση και λειτουργία δημοτικών ιδρυμάτων και λοιπών δημοτικών νομικών προσώπων, καθώς και για την εκλογή των μελών των συλλογικών οργάνων που τα διοικούν και

v. τις αποφάσεις που κατά ειδικές διατάξεις λαμβάνονται με ειδική πλειοψηφία των μελών του δημοτικού συμβουλίου.

Η απόφαση αυτή αναρτάται στην ιστοσελίδα του δήμου και δημοσιεύεται σε μία (1) τουλάχιστον εφημερίδα του νομού.

7. Αν για οποιονδήποτε λόγο το συμβούλιο της τοπικής κοινότητας δεν ασκεί τις παραπάνω αρμοδιότητες, τότε τις ασκεί ο δήμος με τα αρμόδια όργανα του. Σχετική διαπιστωτική πράξη εκδίδει το δημοτικό συμβούλιο, μετά από σχετική εισήγηση του κατά τόπο αρμόδιου αντιδημάρχου.

8. Στις τοπικές κοινότητες στις οποίες εκλέγεται τοπικός εκπρόσωπος αυτός ασκεί και τις αρμοδιότητες του συμβουλίου της τοπικής κοινότητας.

9. Με απόφαση του δημάρχου μετά από εισήγηση της εκτελεστικής επιτροπής ορίζονται υπάλληλοι του δήμου για τη γραμματειακή εξυπηρέτηση των συμβουλίων των τοπικών κοινοτήτων, του εκπροσώπου της τοπικής κοινότητας, τη στελέχωση των υπηρεσιών του δήμου που εδρεύουν σε τοπικές κοινότητες, καθώς και για την παροχή «διοικητικής βοήθειας» των κατοίκων και διατίθενται κατάλληλοι χώροι και εξοπλισμός για τις ανάγκες της τοπικής κοινότητας.

10. Ο πρόεδρος της τοπικής κοινότητας διαβιβάζει, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τη συνεδρίαση, στον δήμαρχο, απόσπασμα των πρακτικών του συμβουλίου, το οποίο περιλαμβάνει κάθε απόφαση του συμβουλίου χωριστά, μαζί με αντίγραφο του αποδεικτικού δημοσίευσης.

Άρθρο 87

Διαδικασία υλοποίησης αποφάσεων συμβουλίου δημοτικής και τοπικής κοινότητας

1. Οι αποφάσεις του συμβουλίου με τις οποίες διατυπώνονται οι προτάσεις για τα θέματα της αρμοδιότητας τους, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 83 και 84 του παρόντος, διαβιβάζονται στον δήμαρχο μέσα σε προθεσμία οκτώ (8) ημερών από τη συνεδρίαση. Ο δήμαρχος φροντίζει να τεθούν αμέσως υπόψη των αρμόδιων οργάνων του δήμου τα οποία οφείλουν να τις μελετήσουν και να ενημερώσουν σχετικά για κάθε θέμα το συμβούλιο της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας μέσα σε ένα (1) μήνα.

2. Τα αρμόδια όργανα μπορούν:

α) να επιστρέψουν την απόφαση του συμβουλίου της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας με παρατηρήσεις για επανεξέταση τυχόν του θέματος,

β) να την παραπέμψουν στο δημοτικό συμβούλιο,

γ) να τη διαβιβάσουν στις αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου για να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες.

Σε κάθε περίπτωση τα αρμόδια όργανα του δήμου οφείλουν να ενημερώνουν τον πρόεδρο της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας για τα μέτρα που παίρνονται για την προώθηση των θεμάτων που περιλαμβάνονται στις αποφάσεις του συμβουλίου της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας.

3. Ο πρόεδρος του συμβουλίου, της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας στον οποίο κοινοποιούνται όλες οι ενέργειες, πράξεις και παρατηρήσεις των οργάνων και υπηρεσιών του δήμου που αναφέρονται στις αποφάσεις γενικά του συμβουλίου της τοπικής ή δημοτικής κοινότητας, υποχρεούται να ενημερώνει αμέσως το συμβούλιο της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας.

4. Στα συμβούλια των δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων αποστέλλεται αντίγραφο της ημερήσιας διάταξης του δημοτικού συμβουλίου και των αποφάσεων αυτού και των άλλων συλλογικών οργάνων του δήμου.

Άρθρο 88
Σύγκληση του συμβουλίου τοπικής και δημοτικής κοινότητας

1. Το συμβούλιο της τοπικής ή δημοτικής κοινότητας συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του προέδρου του υποχρεωτικά τουλάχιστον μία (1) φορά το μήνα, καθώς και όταν το απαιτούν οι υποθέσεις της τοπικής ή δημοτικής κοινότητας.
2. Ο πρόεδρος καλεί το συμβούλιο σε συνεδρίαση με γραπτή πρόσκληση ή ηλεκτρονικά, στην οποία αναφέρονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Η πρόσκληση δημοσιεύεται στο γραφείο της τοπικής ή δημοτικής κοινότητας, και επιδίδεται στους συμβούλους τρεις (3) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα που ορίζεται για τη συνεδρίαση.
3. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις, η πρόσκληση αυτή μπορεί να επιδοθεί την ημέρα της συνεδρίασης. Στην πρόσκληση πρέπει να αναφέρεται για ποιο λόγο η συνεδρίαση είναι κατεπείγουσα. Πριν από τη συζήτηση το συμβούλιο αποφαίνεται για το κατεπείγον των θεμάτων.
4. Ο πρόεδρος καλεί το συμβούλιο, όποτε το ζητήσει, με γραπτή αίτηση, το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον των κατοίκων της τοπικής κοινότητας. Στην αίτηση αναφέρονται τα θέματα που θα συζητηθούν. Εάν ο πρόεδρος δεν συγκαλέσει το συμβούλιο το αργότερο μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την παραλαβή της αίτησης, το συμβούλιο συνέρχεται με πρόσκληση του αμέσως επόμενου πλειοψηφήσαντος συμβούλου.
5. Αν ο πρόεδρος της τοπικής ή δημοτικής κοινότητας παραλείπει αδικαιολόγητα επί δύο (2) συνεχείς μήνες ή δύο (2) συνεχείς φορές κατά τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων να συγκαλέσει το συμβούλιο, μπορεί να τεθεί σε αργία και σε περίπτωση υποτροπής να τιμωρηθεί με την ποινή της έκπτωσης από το αξίωμα κατά την προβλεπόμενη πειθαρχική διαδικασία, σύμφωνα με το άρθρο 234 του παρόντος.

Άρθρο 89
Τόπος συνεδρίασης, απαρτία και λήψη αποφάσεων του συμβουλίου της τοπικής και δημοτικής κοινότητας

1. Οι συνεδριάσεις του συμβουλίου της τοπικής και δημοτικής κοινότητας είναι δημόσιες και γίνονται στο γραφείο αυτής υπό την προεδρία του προέδρου του συμβουλίου.
2. Το συμβούλιο έχει απαρτία όταν είναι παρόντα τα δύο τρίτα (2/3) των μελών του.
3. Το συμβούλιο λαμβάνει τις αποφάσεις του με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων, αν δεν υπάρχει άλλη διάταξη που ορίζει διαφορετικά.
4. Αν κάποιο μέλος του συμβουλίου αρνηθεί την ψήφο ή δώσει λευκή ψήφο, λογίζεται ως παρόν κατά τη συνεδρίαση και η ψήφος του λογίζεται ως αρνητική.
5. Τα μέλη του συμβουλίου της τοπικής ή δημοτικής κοινότητας που ήταν παρόντα κατά την έναρξη της συνεδρίασης και με την παρουσία τους υπήρξε απαρτία, και αν ακόμη αποχωρήσουν, λογίζονται, ως παρόντα μέχρι το τέλος της συνεδρίασης. Ο κανόνας αυτός εφαρμόζεται όχι μόνο για τη συζήτηση κάθε συγκεκριμένου θέματος αλλά και για ολόκληρη συνεδρίαση. Στην περίπτωση αυτή, για τη λήψη απόφασης επί κάθε συγκεκριμένου θέματος η απαιτούμενη πλειοψηφία δεν υπολογίζεται επί των πραγματικά παρόντων μελών κατά την ψηφοφορία, αλλά βάσει του αριθμού των μελών που απαιτούνται για την απαρτία.
6. Οι διατάξεις που αναφέρονται στο κώλυμα συμμετοχής δημοτικού συμβούλου στη συνεδρίαση του συμβουλίου εφαρμόζονται και για τους συμβούλους της τοπικής ή δημοτικής κοινότητας.

Άρθρο 90
Υποχρεώσεις συμβούλων τοπικών και δημοτικών κοινοτήτων

1. Οι σύμβουλοι της τοπικής ή δημοτικής κοινότητας έχουν υποχρέωση να μετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις του συμβουλίου και όλων των επιτροπών στις οποίες τους έχει εκλέξει το συμβούλιο, καθώς και να εκτελούν τα λοιπά καθήκοντα τους, όπως προβλέπει ο νόμος.
 Έχουν, επίσης, υποχρέωση, μέσα στο πλαίσιο των καθηκόντων τους, να εκτελούν με επιμέλεια κάθε εργασία που τους αναθέτει νόμιμα το συμβούλιο.
2. Ο σύμβουλος της τοπικής ή δημοτικής κοινότητας εκφράζει τη γνώμη του και ψηφίζει κατά συνείδηση, αποβλέποντας πάντοτε στην εξυπηρέτηση του συμφέροντος του συνόλου των κατοίκων της τοπικής ή δημοτικής κοινότητας.
3. Οι σύμβουλοι των τοπικών ή δημοτικών κοινοτήτων έχουν τις υποχρεώσεις και τα καθήκοντα των δημοτικών συμβούλων. Η παραβίαση των σχετικών διατάξεων επιφέρει τις αντίστοιχες συνέπειες.

Άρθρο 207
Νησιωτικές Δημοτικές Κοινότητες

1. Στη δημοτική κοινότητα που εκτείνεται στην εδαφική περιφέρεια ενός νησιού ο δήμαρχος ορίζει αντιδήμαρχο σύμβουλο της πλειοψηφίας, ο οποίος έχει εκλεγεί στην εκλογική περιφέρεια όπου ανήκει η νησιωτική δημοτική κοινότητα και σε περίπτωση που δεν υπάρχει στην πλησιέστερη εκλογική περιφέρεια. Ο αντιδήμαρχος της παρούσας παραγράφου είναι αρμόδιος:
  - α) για την υλοποίηση των προγραμμάτων τοπικής ανάπτυξης που αναφέρονται στη νησιωτική δημοτική κοινότητα,
  - β) για την υλοποίηση προγραμμάτων απασχόλησης και τουριστικής προβολής της δημοτικής κοινότητας,
  - γ) για την παρακολούθηση της εκπόνησης μελετών, της εκτέλεσης έργων και προμηθειών που αναφέρονται στη δημοτική κοινότητα.
  - δ) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που μπορεί να του μεταβιβάζει με απόφαση του ο δήμαρχος.
2. Ο αντιδήμαρχος της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου καλείται υποχρεωτικά στις συνεδριάσεις του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας, αλλιώς η συνεδρίαση είναι άκυρη. Ο πρόεδρος της δημοτικής κοινότητας εγγράφει υποχρεωτικά στην ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων του συμβουλίου τα θέματα που προτείνει ο αντιδήμαρχος. Ο αντιδήμαρχος λαμβάνει μέρος στη συνεδρίαση με δικαίωμα λόγου.
3. Ο πρόεδρος της δημοτικής κοινότητας που εκτείνεται στην εδαφική περιφέρεια ενός νησιού ασκεί επιπλέον των οριζομένων στο άρθρο 81 του παρόντος νόμου αρμοδιοτήτων και τις ακόλουθες:
  - α) Έχει την ευθύνη της λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένες στη δημοτική κοινότητα και των δημοτικών τεχνικών συνεργείων που λειτουργούν σε αυτή.
  - β) Μεριμνά για την καλή κατάσταση και λειτουργία του εξοπλισμού που βρίσκεται στη δημοτική κοινότητα, καθώς και την εκτέλεση εργασιών συντήρησης δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης, οδοποιίας, καθώς και παροχής υπηρεσιών εξωραϊσμού, καθαριότητας και προστασίας περιβάλλοντος.
  - γ) Υπογράφει με εξουσιοδότηση του δημάρχου, βεβαιώσεις, πιστοποιητικά και λοιπά διοικητικά έγγραφα που εκδίδονται από τις δημοτικές υπηρεσίες που λειτουργούν στα όρια της δημοτικής κοινότητας.

δ) Ασκεί τις αρμοδιότητες της χορήγησης των αδειών καταστημάτων και επιχειρήσεων αρμοδιότητας του δήμου, στο πλαίσιο των αποφάσεων του συμβουλίου δημοτικής κοινότητας και της έκδοσης πιστοποιητικών προσωπικής και οικογενειακής κατάστασης των δημοτών και της έκδοσης βεβαιώσεων μόνιμης κατοικίας.

ε) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που μπορεί να του μεταβιβάζει με απόφαση του ο δήμαρχος, που αφορά τη δημοτική κοινότητα.¹⁴²

Άρθρο 209 Αρμοδιότητες ορεινών δήμων

1. Όπου στον παρόντα νόμο αναφέρονται οι ορεινοί - μειονεκτικοί δήμοι εννοούνται οι δήμοι στους οποίους περιλαμβάνονται ως δημοτικές ή τοπικές κοινότητες οι Ο.Τ.Α. που αναφέρονται στην Οδηγία 85/148/EOK περί τροποποίησης της Οδηγίας 81/645/EOK περί του κοινοτικού καταλόγου των μειονεκτικών γεωργικών περιοχών κατά την έννοια της Οδηγίας 75/268/EOK συμπεριλαμβανομένων και των χαρακτηριζομένων ως ορεινών δήμων της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου

2. Οι ορεινοί - μειονεκτικοί δήμοι ασκούν επιπλέον είτε αυτοτελώς είτε σε συνεργασία με την οικεία περιφέρεια τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) Υλοποίηση προγραμμάτων αξιοποίησης των ήπιων μορφών ενέργειας.
- β) Χορήγηση αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας εφεδρικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής σε ιδιώτες.
- γ) Έλεγχος της διαχείρισης υπογείων και επιφανειακών αρδευτικών υδάτων.

δ) Έλεγχος της εκτέλεσης εργασιών για την ανεύρεση υπογείων υδάτων και έργων αξιοποίησης υδάτινων πόρων.

ε) Εξέταση αιτήσεων για τη χορήγηση αδειών χρήσης νερού και εκτέλεσης έργων αξιοποίησης υδάτινων πόρων.

στ) Γνωμοδότηση για το ετήσιο πρόγραμμα δασοπονίας στα όρια του δήμου που καταρτίζουν οι οικείες δασικές υπηρεσίες.

ζ) Προώθηση της συγκρότησης ομάδων παραγωγών και στήριξη τους για την αντιμετώπιση οικονομικών και διαρθρωτικών θεμάτων σύμφωνα με την ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία.

η) Έκδοση απόφασης, όταν λόγω ειδικών κλιματολογικών συνθηκών καθυστερεί η έναρξη της τυροκομικής περιόδου με την οποία καθορίζεται η έναρξη της, ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες του δήμου, χωρίς αυτή να είναι δυνατόν να υπερβεί το πεντάμηνο.

θ) Καθαρισμός και αστυνόμευση ρεμάτων.

3. Τα αντισταθμιστικά οφέλη από τη λειτουργία εγκαταστάσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας των οποίων οι άδειες ανήκαν στις καταργηθείσες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και βρίσκονται στα όρια ορεινών ή νησιωτικών δήμων κατανέμονται αναλογικά μεταξύ των δήμων και των οικείων περιφερειών στις οποίες ανήκουν κατά νόμο οι άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Ο τρόπος και η διαδικασία κατανομής ρυθμίζονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.¹⁴³

¹⁴² Το άρθρο 207 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4071/2012 (Α' 85)

¹⁴³ Το άρθρο 209 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 4 του ν. 4071/2012 (Α' 85)